

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

ΕΡΓΟ:

«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΔΑΤΟΠΥΡΓΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΚΑΛΥΜΝΟΥ»

**ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ: 84.000,00 ΕΥΡΩ
ΑΡ. ΕΡΓΟΥ:**

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΕΣΥ)

■

ΑΘΗΝΑ Μάρτιος 2020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΟΥ: ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΕΡΓΟ :
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ	«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΔΑΤΟΠΥΡΓΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ».
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΑΡ. ΕΡΓΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Π/ΣΜΟΣ: 84.000,00 €

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
ΑΡΘΡΟ 1ο	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	
ΑΡΘΡΟ 2ο	ΙΣΧΥΟΝΤΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	
ΑΡΘΡΟ 3ο	ΓΝΩΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	
ΑΡΘΡΟ 4ο	ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ, ΟΦΕΛΟΣ, Κ.Λ.Π. ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΑ ΠΟΣΟΣΤΑ - ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	
ΑΡΘΡΟ 5ο	ΤΙΜΕΣ ΜΟΝΑΔΟΣ	
ΑΡΘΡΟ 6ο	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΝΕΡΟΥ	
ΑΡΘΡΟ 7ο	ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ – ΜΗΤΡΩΟ ΕΡΓΟΥ	
ΑΡΘΡΟ 8ο	ΑΥΞΟΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ - ΤΙΜΕΣ ΜΟΝΑΔΟΣ ΝΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	
ΑΡΘΡΟ 9ο	ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ	
ΑΡΘΡΟ 10ο	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΟΥ	
ΑΡΘΡΟ 11ο	ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ – ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ	
ΑΡΘΡΟ 12ο	ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	
ΑΡΘΡΟ 13ο	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΕΧΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	
ΑΡΘΡΟ 14ο	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ	
ΑΡΘΡΟ 15ο	ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ–ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	
ΑΡΘΡΟ 16ο	ΜΗΧΑΝΙΚΑ ΜΕΣΑ	
ΑΡΘΡΟ 17ο	ΡΗΤΡΑ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ	
ΑΡΘΡΟ 18ο	ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ	
ΑΡΘΡΟ 19ο	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΟΥ - ΠΛΗΡΩΜΕΣ – ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΙΜΩΝ	
ΑΡΘΡΟ 20ο	ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΟΥΣ	
ΑΡΘΡΟ 21ο	ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ - ΧΡΟΝΟΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ	
ΑΡΘΡΟ 22ο	ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ - ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (Φ.Α.Υ.)	
ΑΡΘΡΟ 23ο	ΜΕΛΕΤΕΣ	
ΑΡΘΡΟ 24ο	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	
ΑΡΘΡΟ 25ο	ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	
ΑΡΘΡΟ 26ο	ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	
ΑΡΘΡΟ 27ο	ΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ	
ΑΡΘΡΟ 28ο	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ	
ΑΡΘΡΟ 29ο	ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ.	
ΑΡΘΡΟ 30ο	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ.	
ΑΡΘΡΟ 31ο	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ-ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	
ΑΡΘΡΟ 32ο	ΤΗΡΗΣΗ ΝΟΜΩΝ, ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΩΝ	
ΑΡΘΡΟ 33ο	ΔΟΚΙΜΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ – ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ	
ΑΡΘΡΟ 34ο	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Η ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥΣ	
ΑΡΘΡΟ 35ο	ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΩΝ Ή ΗΜΙΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	
ΑΡΘΡΟ 36ο	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	
ΑΡΘΡΟ 37ο	ΑΡΤΙΟΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	
ΑΡΘΡΟ 38	ΧΡΗΣΗ ΥΛΙΚΩΝ , ΜΕΘΟΔΩΝ Κ.Λ.Π. ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠ'Ο ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ	

ΑΡΘΡΟ 39ο	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΓΕΙΤΟΝΙΚΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΩΝ/ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	
ΑΡΘΡΟ 40ο	ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	
ΑΡΘΡΟ 41ο:	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ – ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ	
ΑΡΘΡΟ 42ο	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ	
ΑΡΘΡΟ 43ο	ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΙ	

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

I. ΓΕΝΙΚΑ

ΑΡΘΡΟ 1°

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

1.1 Το παρόν τεύχος της ΕΣΥ περιέχει τους όρους με τους οποίους, σε συνδυασμό με την Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Γ.Σ.Υ.) που εγκρίθηκε με την υπ αριθμ. Γ.Γ.Δ.257/679/11.3.74 απόφαση του ΥΔΕ, τα λοιπά συμβατικά τεύχη και σχέδια της μελέτης, τις σχετικές διατάξεις του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει σήμερα, τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και τις έγγραφες οδηγίες της επίβλεψης, θα εκτελεσθεί από τον ανάδοχο το έργο: «**Κατασκευή Υδατόπυργου και λοιπές εργασίες στον Κρατικό Αερολιμένα Καλύμνου (Κ.Α.Κ.Μ.)**».

Το αντικείμενο της εργολαβίας περιγράφεται αναλυτικά στην Τεχνική Περιγραφή.

Στα πλαίσια της παρούσας εργολαβίας θα γίνουν και οι απαραίτητες εργασίες αποκατάστασης των θιγομένων δικτύων.

1.2 Τα είδη και οι ποσότητες των προβλεπομένων ειδών εργασιών περιέχονται στον Προϋπολογισμό, συμβατικές δε τιμές μονάδος εργασιών είναι οι τιμές μονάδος Τιμολογίου της μελέτης μειωμένες κατά την έκπτωση της αντίστοιχης ομάδας ομοειδών εργασιών που προσφέρθηκε από τον Ανάδοχο.

1.3 Αρχικό οικονομικό αντικείμενο της εργολαβίας είναι το ποσό της Συνολικής Δαπάνης Έργου κατά την προσφορά (ΣΔΕ), αυξημένο κατά το κονδύλιο των απροβλέπτων δαπανών, των απολογιστικών εργασιών, τη δαπάνη αναθεώρησης και τη δαπάνη Φ.Π.Α., όπως θα προκύψουν μετά τον επαναϋπολογισμό τους κατά την υπογραφή της σύμβασης (παρ. 4 του άρθρου 135 του Ν. 4412/2016 όπως ισχύει).

ΑΡΘΡΟ 2°

ΙΣΧΥΟΝΤΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Για την πλήρη κατασκευή του έργου (κατασκευή, συντήρηση, επισκευή δειγματοληψία, δοκιμασία κ.λ.π.) θα ισχύσουν οι ακόλουθοι κανονισμοί και Τεχνικές Προδιαγραφές (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) όπως ισχύουν σήμερα :

- 1) Τα εγκεκριμένα Ευρωπαϊκά Πρότυπα και Προδιαγραφές.
- 2) Ο Νέος Κανονισμός Τεχνολογίας Χάλυβα Οπλισμού Σκυροδέματος (ΚΤΧ-2008) που εγκρίθηκε με την Δ14/92330/1-7-2008 Υπ. Απόφαση (ΦΕΚ1416/Β/17-7-2008) καθώς και οι Αποφάσεις και Εγκρίσεις, που αναφέρονται σε ειδικές κατασκευές, σε εγκρίσεις σιδηρού οπλισμού και λοιπών υλικών, σε εγκρίσεις συστημάτων προέντασης κλπ.
- 3) Ο νέος Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος (ΚΤΣ-2016), όπως ισχύει.
- 4) Ο Ελληνικός Κανονισμός για τη Μελέτη και Κατασκευή έργων από Οπλισμένο Σκυρόδεμα (ΕΚΩΣ – 2000), όπως ισχύει.
- 5) Ο Ελληνικός Αντισεισμικός Κανονισμός – έκδοση 2000 (ΕΑΚ 2000) και ΕΑΚ-2003 (ΦΕΚ 781/18-6-2003), όπως ισχύει.
- 6) Ο Κανονισμός Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων (Πρότυπο ΕΛΟΤ HD384).
- 7) Οι διατάξεις της ΔΕΗ.
- 8) Οι Κανονισμοί Διάθεσης Λυμάτων, Ακαθάρτων και Ομβρίων.
- 9) Οι Κανονισμοί Υδραυλικών Εγκαταστάσεων.
- 10) Οι Κανονισμοί Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων.
- 11) Το Π.Δ. 778/80 «Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση Οικοδομικών Εργασιών» και το Π.Δ. 1073/81 «Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού».

- 12) Ο Κανονισμός ελέγχων Ανυψωτικών Μηχανημάτων (ΦΕΚ 1186 Β/25.8.2003).
- 13) Οι τοπικές δεσμεύσεις λόγω Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, Δασικής Υπηρεσίας, γειτνίασης με αγωγούς υψηλής τάσης της ΔΕΗ κλπ.
- 14) Τα Πρότυπα ΕΛΟΤ και οι εγκεκριμένες ΕΤΕΠ που εγκρίθηκαν με την απόφαση αριθμ. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/273/30-7-2012 «Έγκριση τετρακοσίων σαράντα (440) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ) του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.
- 15) Οι Προδιαγραφές εκπόνησης μελετών του Π.Δ. 696/74 όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει λαμβανομένης υπόψη και της Εγκυκλίου 38/2005 (αριθ. πρωτ. 3434/38/15.11.2005 - ορθή επανάληψη της 23.11.2005) της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ «Οδηγός εκπόνησης μελετών Δημοσίων Έργων».
- 16) Οι Κανονισμοί περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών όπως ισχύουν σήμερα.
- 17) Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Τ.Π) Έργων Οδοποιίας, έκδοσης 1966 και μετά, του τ. Υπουργείου Δημοσίων Έργων, όπως τροποποιήθηκαν με το ΦΕΚ Β/2221/30-7-2012 όπως ισχύουν σήμερα.
- 18) Οι προσωρινές Π.Τ.Π Οδοποιίας του ΥΠΕΧΩΔΕ που δεν έχουν καταργηθεί (Κωδικοποίηση 1964), όπως ισχύουν σήμερα.
- 19) Οι ισχύουσες Προδιαγραφές τ. ΥΔΕ για τις Γεωτεχνικές και Γεωλογικές Έρευνες και Μελέτες.
- 20) Η Τεχνική Συγγραφή υποχρεώσεων (ΤΣΥ) του ΥΠΕΧΩΔΕ που εγκρίθηκε με τις αποφάσεις Δ17α/01/93/ΦΝ437/1.10.04, Δ17α/03/101/ΦΝ437/18.10.04 και Δ17α/02/101/ΦΝ437/18.10.04 του ΥΠΕΧΩΔΕ.
- 21) Το Π.Δ. 334/94 (Φ.Ε.Κ. 176Α/25.10.94) «Προϊόντα Δομικών Κατασκευών» και η οδηγία ΕΟΚ 93/68.
- 22) Το Π.Δ. 305/96 (Φ.Ε.Κ. 212Α/29.8.96) περί ελαχίστων προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια και οι λοιπές σχετικές διατάξεις.
- 23) Ο «Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων», που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 7ζ του άρθρου 53 του Ν.4412/2016, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης ΦΕΚ1746/Β/19-05-2017 και εφαρμόζεται υποχρεωτικά στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων δημοσίων έργων (του Βιβλίου 1 και του Βιβλίου 2 του Ν.4412/2016) με χρόνο έναρξης την 15^η Ιουλίου 2017 και μετέπειτα(ΦΕΚ1994/Β/2017) όπως ισχύει.
- 24) Οι ειδικές απαιτήσεις που ισχύουν για την εκτέλεση του παρόντος έργου και επισυνάπτονται στην παρούσα μελέτη.
- 25) Τα συμβατικά τεύχη.
- 26) Οι Κανονισμοί, διατάξεις κλπ. που αναφέρονται στα συμβατικά τεύχη και κάθε άλλη διάταξη που θα ισχύει σχετικά με την εκτέλεση έργων και ασφάλεια των κατασκευών και των εργοταξίων κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης διακήρυξης της δημοπρασίας.
- 27) Το Π.Δ.121/01 (ΦΕΚ 112Α/6-6-2001) «Επιβολή προστίμου για παράβαση διατάξεων του άρθρου 21 του Νόμου 1418/84», η ΔΙΠΑΔ/οικ/611/24-7-01 Απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 1013Β/2-8-01) «Οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση Προγράμματος Ποιότητας Έργου», η ΔΕΕΠΠ οικ.502/13-10-2000 (ΦΕΚ 1265Β/18-10-00) Απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ «Εκπόνηση και Εφαρμογή Προγραμμάτων Ποιότητας στα Δημόσια Έργα» και η ΔΙΠΑΔ/οικ/501/2003 (ΦΕΚ 928Β/4-7-03) Απόφαση ΓΓΔΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ «Έγκριση οδηγίων υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση Προγράμματος Ποιότητας Μελέτης».
- 28) Οι Γερμανικοί Κανονισμοί ή αντίστοιχοι κανονισμοί άλλων Χωρών σε θέματα που δεν καλύπτονται από τους παραπάνω κανονισμούς και αποφάσεις.
- 29) Στις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από τα παραπάνω, θα ισχύουν, για μεν τις κατασκευές οι διεθνείς κανονισμοί μελέτης και κατασκευής Διεθνών Πολιτικών

Αεροδρομίων του ICAO, σύμφωνα με τις οδηγίες της Υπηρεσίας, για δε τις δειγματοληψίες και ελέγχους των υλικών τα εφαρμοσμένα από την American Association of State Highway & Transportation Officials (AASHTO) και από την American Society of Testing and Materials (ASTM), σε συνδυασμό με κανονισμούς, οδηγίες και επί μέρους προδιαγραφές που μνημονεύονται στα υπόλοιπα τεύχη δημοπράτησης, καθώς επίσης και με τις οδηγίες της Υπηρεσίας.

- 30) Οι Διεθνείς Κανονισμοί Μελέτης και Κατασκευής Διεθνών Πολιτικών Αεροδρομίων του ICAO και της EASA, σύμφωνα με οδηγίες της Υπηρεσίας.

ΑΡΘΡΟ 3ο

ΓΝΩΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η παρούσα ΕΣΥ αφορά στις αναγκαίες εργασίες που θα γίνουν στον Κρατικό Αερολιμένα Καλύμνου για την κατασκευή Υδατόπυργου και επισκευής και συντήρησης του αεροσταθμού.

Συγκεκριμένα στο αντικείμενο του έργου περιλαμβάνονται οι παρακάτω εργασίες:

- Εκσκαφή θεμελίων, εξυγιαντικές στρώσεις και επιχώσεις
- Κατασκευή σκελετού υδατόπυργου και δεξαμενής από οπλισμένο σκυρόδεμα
- Δημιουργία κλειστής αποθήκης-αντλιοστασίου στο χώρο κάτω από την δεξαμενή νερού.
- Επιχρίσματα, τοποθέτηση αλουμινίων και χρωματισμός του υδατόπυργου
- Υδραυλική εγκατάσταση υδατόπυργου.
- Παράθυρα αλουμινίου και επισκευές αλουμινίων κτιρίου
- Ανακαίνιση χρωματισμών κτιρίου και μεταλλικών κατασκευών
- Επισκευή μονώσεων κτιρίου και ΠΕΑ
- Αποκατάσταση δικτύου ύδρευσης αεροσταθμού

Για το παραπάνω έργο έχουν εκδοθεί και είναι σε ισχύ οι αναφερόμενοι στο άρθρο 31 της παρούσας ΕΣΥ περιβαλλοντικοί όροι.

- 3.2. Η συμμετοχή στην δημοπρασία με την υποβολή προσφοράς, αποτελεί τεκμήριο ότι ο διαγωνιζόμενος έχει επισκεφθεί και έχει ελέγξει πλήρως την φύση και την τοποθεσία του έργου και έχει πλήρη γνώση των γενικών και τοπικών συνθηκών της κατασκευής του, κυρίως σε ότι αφορά τις κάθε φύσεως πηγές λήψης υλικών και των συγκροτημάτων παραγωγής σκυροδέματος και τυχόν ασφαλτοσκυροδέματος.

Επίσης είναι ενήμερος για τις ανάγκες τήρησης των ισχυόντων περιβαλλοντικών όρων όπως ορίζονται στην απόφαση υπουργού περιβάλλοντος αρ. 202157/03-10-2012 έγκρισης περιβαλλοντικών όρων περί έργων βελτίωσης και τη λειτουργία του Κρατικού Αερολιμένα Καλύμνου και για ενδεχόμενες δυσχέρειες και καθυστερήσεις λόγω της κυκλοφορίας και ότι έχει λάβει υπόψη του ότι δεν θα του αναγνωρισθεί καμία απαίτηση σχετική με αποζημίωση κατά οιονδήποτε τρόπο, λόγω των παραπάνω τοπικών συνθηκών, των καθυστερήσεων που τυχόν θα απαιτηθούν ή δυσχερειών κυκλοφορίας, τις θέσεις της προσωρινής και οριστικής απόθεσης των προϊόντων εκσκαφής, τις μεταφορές, την διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών, την δυνατότητα εξασφάλισης εργατοτεχνικού προσωπικού γενικά, νερού, ηλεκτρικού ρεύματος και των οδών προσπέλασης, τις επικρατούσες μετεωρολογικές συνθήκες, τις διάφορες διακυμάνσεις της στάθμης των υδάτων και γενικά τις φυσικές συνθήκες στην περιοχή του έργου.

Επίσης, εξυπακούεται ότι ο ανάδοχος έχει πλήρη γνώση της διαμόρφωσης και της κατάστασης του εδάφους, του είδους και της ποιότητας των καταλλήλων και εκμεταλλεύσιμων υλικών που βρίσκονται στην περιοχή, των μέσων (μηχανημάτων, υλικών και υπηρεσιών) που θα απαιτηθούν πριν από την έναρξη και κατά την εκτέλεση

των εργασιών και όλων των άλλων παραγόντων μη ρητά κατονομαζομένων, που είναι δυνατόν να επηρεάσουν με οποιοδήποτε τρόπο τις εργασίες, την πρόοδο τους, τον χρόνο εκτέλεσης ή το κόστος τους.

- 3.3 Ο ανάδοχος κατά τη σύνταξη της προσφοράς του έχει μελετήσει όλα τα στοιχεία της μελέτης (σχέδια, προδιαγραφές, εκθέσεις κ.λ.π.), όπως επίσης και τα λοιπά στοιχεία της εργολαβίας, που περιλαμβάνονται στο φάκελο της Δημοπρασίας και που αποτελούν, μαζί με τη διακήρυξη, τα στοιχεία στα οποία θα βασισθεί η προσφορά του, αναλαμβάνοντας ανεπιφύλακτα να εκτελέσει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις πιο πάνω συνθήκες και όρους.
Η παράλειψη του αναδόχου να ενημερωθεί με κάθε δυνατή πληροφορία, σε ότι αφορά τους όρους της σύμβασης, δεν τον απαλλάσσει από τις ευθύνες του για την πλήρη συμμόρφωσή του προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις.
- 3.4 Ο ανάδοχος έλαβε υπόψη κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του τις πάσης φύσεως δαπάνες ανεξάρτητα από τις ώρες, ημέρα και νύχτα, εργάσιμες ημέρες ή αργίες που θα ορισθεί από τη Διοίκηση του Αερολιμένα ότι θα εκτελούνται οι εργασίες και ότι δεν θα αποζημιώνεται ιδιαίτερα, για διακοπές εργασίας επιβεβλημένες για την εύρυθμη λειτουργία του Αερολιμένα οποτεδήποτε απαιτηθούν και όσης διάρκειας και αν είναι.

ΑΡΘΡΟ 4°

ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ, ΟΦΕΛΟΣ, Κ.Λ.Π. ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΑ ΠΟΣΟΣΤΑ - ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ

- 4.1 Οι τιμές του τιμολογίου δεν περιλαμβάνουν ποσοστά γενικών εξόδων (εργολαβικό όφελος, κ.λ.π.)και ούτε ΦΠΑ.
Στην παρούσα εργολαβία ισχύει το παρακάτω ποσοστό γενικών εξόδων, οφέλους κ.λ.π. (εργολαβικό ποσοστό): δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) επί της αξίας των εργασιών της μελέτης υπολογιζομένης βάσει των τιμών του Συμβατικού τιμολογίου και των νέων τιμών μονάδας.
Επί της αξίας των υλικών που χορηγούνται από την Υπηρεσία, δεν καταβάλλεται εργολαβικό ποσοστό.
- 4.2 Οι τιμές του Τιμολογίου περιλαμβάνουν όλες τις κάθε είδους επιβαρύνσεις στα υλικά από φόρους, τέλη, δασμούς, ειδικούς φόρους κλπ. Το ίδιο θα ισχύσει και για τις νέες τιμές μονάδας που τυχόν θα εφαρμοσθούν. Ρητά καθορίζεται ότι σε κάθε τιμή μονάδας περιλαμβάνονται οι δασμοί και λοιποί φόροι, τέλη εισφοράς και δικαιώματα για προμήθειες εξοπλισμού και εφοδίων γενικά του έργου, τα τέλη χαρτοσήμου όπου ισχύουν και γενικότερα όλοι οι φόροι, δασμοί, τέλη, κρατήσεις κ.λπ., που θα ισχύουν κατά την εκτέλεση του έργου.
- 4.3 Κατά συνέπεια και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Κώδικα Νόμων για Τελωνιακό Δασμολόγιο Εισαγωγής και με τις διατάξεις του Νόμου 3215/1955 δεν παρέχεται ουσιαστικά στην Υπηρεσία, που θα εποπτεύσει την εκτέλεση του έργου, ή σε άλλη Υπηρεσία, η δυνατότητα να εγκρίνει χορήγηση ή να χορηγήσει οποιαδήποτε βεβαίωση για την παροχή οποιασδήποτε ατέλειας ή απαλλαγής από τους δασμούς και τους υπόλοιπους φόρους, εισφορές και δικαιώματα στα υλικά και είδη εξοπλισμού του έργου, ούτε στους ενδιαφερόμενους δικαίωμα να ζητήσουν χορήγηση τέτοιας ατέλειας ή απαλλαγής έμμεσα ή άμεσα.
- 4.4 Ο ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τα τέλη διοδίων των κάθε είδους μεταφορικών του μέσων. Επίσης, δεν απαλλάσσεται από τον ειδικό φόρο του άρθρου 17 του Ν.Δ. 3092/54 πάνω στα εισαγόμενα από το εξωτερικό κάθε είδους υλικά, εφόδια κλπ., έστω και αν τυχόν αναφέρεται αντίθετη γενική διατύπωση στη ΣΑΕ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, καθώς

και από τους φόρους κλπ. που αναφέρονται αναλυτικότερα στα Ν.Δ. 4486/66 (ΦΕΚ 131Α) και 453/66 (ΦΕΚ 16Α) περί τροποποίησης των φορολογικών διατάξεων. Επίσης ο ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τους δασμούς και από κάθε άλλο φόρο, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου, για καύσιμα και λιπαντικά, σύμφωνα με το Ν. 2366/53 (ΦΕΚ 83Α/10.4.53) Ν.1081/71 (ΦΕΚ 273Α/27.12.71) και Ν. 893/79 (ΦΕΚ 86Α/28.4.79).

Τα παραπάνω ισχύουν και για τις τυχόν νέες τιμές μονάδας που θα κανονισθούν.

- 4.5 Τον Ανάδοχο επιβαρύνει η κράτηση 0,06% υπέρ της ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων της παραγρ. 8.2.3, για τις συμβάσεις που υπάγονται στο ν. 4013/2011 (ΦΕΚ Α' 204) και συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του, δηλαδή μετά τις 15-09-2011.

ΑΡΘΡΟ 5°

ΤΙΜΕΣ ΜΟΝΑΔΟΣ

Πέραν των γενικών όρων που μνημονεύονται στο Τιμολόγιο, ισχύουν και τα εξής :

- 5.1 Οι τιμές μονάδος στο Τιμολόγιο Μελέτης, όπως διαμορφώνονται μετά την εφαρμογή της έκπτωσης του διαγωνισμού, αναφέρονται σε πλήρως τετελεσμένες εργασίες, όπως αυτές περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη της εργολαβίας. Με τις τιμές αυτές θα αποζημιωθεί ο Ανάδοχος.
- 5.2 Στις τιμές μονάδος περιλαμβάνονται:
- 5.2.1 Η αξία προμήθειας όλων των απαιτούμενων για την εκτέλεση των διαφόρων ειδών εργασιών υλικών και μικροϋλικών, του νερού, καθώς και η αξία και δαπάνη φορτοεκφόρτωσης, μεταφοράς, προσκόμισης αυτών μέχρι την θέση χρησιμοποίησης ή ενσωμάτωσής τους, μετά του απολυμένου χρόνου και των καθυστερήσεων των μέσων μεταφοράς, καθώς και η δαπάνη μεταφοράς των περισσευμάτων ή/και ακαταλλήλων προϊόντων στους κατάλληλους χώρους απόρριψης και η δαπάνη αποθήκευσης και ασφάλισής τους.
Σε ειδικές συνθήκες εκτέλεσης των εργασιών του έργου (π.χ. θαλάσιες μεταφορές κ.λ.π.) θα ισχύουν όσα αναφέρονται στην παρ. 6 της εγκυκλίου Δ17α/02/137/ΦΝ437/24-12-2004 (αρ. 33/04) του ΥΠΕΧΩΔΕ όπως ισχύει .
- 5.2.2 Κάθε δαπάνη για αγορά ή ενοικίαση, εγκατάσταση, λειτουργία κλπ. συγκροτήματος παραγωγής αδρανών (θραυστήρας κλπ) και τυχόν μόνιμης εγκατάστασης παραγωγής ασφαλτοσκυροδέματος και για οτιδήποτε άλλο κρίνεται απαραίτητο για την πλήρη και έντεχνη κατασκευή του έργου.
- 5.2.3 Κάθε δαπάνη για αγορά ή ενοικίαση, μεταφορά επί τόπου των έργων και χρησιμοποίηση κάθε είδους μηχανημάτων, εργαλείων, μεταφορικών μέσων, με όλα τα έξοδα κίνησης, λειτουργίας και χρησιμοποίησης αυτών καθώς και την αξία καυσίμων, λιπαντικών, νερού και ρεύματος για εργασίες πλήρως και έντεχνα τελεσμένες.
- 5.2.4 Οι δαπάνες κατεργασίας, χρησιμοποίησης και τοποθέτησης των αναφερθέντων υλικών, καθώς και κάθε πρόσθετης εργασίας, έστω και μη ρητώς κατονομαζόμενης στην διατύπωση κάθε κονδυλίου, που απαιτείται όμως κατά τα συμβατικά στοιχεία της δημοπρασίας, κατά την μελέτη και τις οδηγίες της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, για την ασφαλή, πλήρη και έντεχνη εκτέλεση και εμπρόθεσμη αποπεράτωση του έργου. Στις δαπάνες περιλαμβάνεται και η εκτέλεση ορισμένων εργασιών με την βοήθεια εργατικών χεριών σε όσες περιπτώσεις ή είναι αδύνατο ή δεν ενδείκνυται να χρησιμοποιηθούν μηχανικά μέσα.

- 5.2.5 Οι δαπάνες για περιφράξεις ή απομονώσεις χώρων για την εκτέλεση εργασιών, για ενδεχόμενες αναγκαίες αντλήσεις, οποιουδήποτε βάθους, αποστραγγίσεις για αντιστηρίξεις εδαφών, καθώς και κάθε έξοδο για απομάκρυνση από το εργοτάξιο μετά το πέρας των εργασιών και διάθεση αχρήστων ή πλεοναζόντων υλικών του Αναδόχου. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται και ο πλήρης καθαρισμός του εργοταξίου μετά από την αποπεράτωση των εργασιών.
- 5.2.6 Οποιαδήποτε δαπάνη απαιτηθεί για τυχόν διόρθωση ή καθαίρεση και ανακατασκευή κακότεχνων μερών του έργου, μετά από εντολή της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.
- 5.2.7 Οι δαπάνες των κάθε φύσης μισθών, ημερομισθίων, τυχόν υπερωριών και αποζημιώσεων μαζί με τις κατά τις κείμενες διατάξεις ασφαλίσεις (ΙΚΑ κ.λ.π.) και δώρα εορτών, επιδόματα αδειάς κλπ. που απαιτούνται για την άρτια, έντεχνη και εμπρόθεσμη εκτέλεση εργασιών.
- 5.3 Οι δαπάνες εγκατάστασης και λειτουργίας των εργοταξίων και των παντός είδους εγκαταστάσεων και αποθηκείσεων, οι μισθοί, τα ασφάλιστρα ΙΚΑ και δώρα εορτών του υπαλληλικού προσωπικού, οι ασφάλειες και αποσβέσεις μηχανημάτων, μεταφορικών μέσων και εργαλείων, οι σημάσεις νύκτας και μέρας, η περίφραξη και φύλαξη εργοταξίων, αποθηκών κ.λ.π., η προμήθεια ρεύματος για τις εγκαταστάσεις, τα γραφεία, τις αποθήκες, τους κοινόχρηστους χώρους και τα μέσα ελέγχου του προσωπικού από τον Εργοδότη, οι δαπάνες γραφείων του εργολήπτη και της Υπηρεσίας Επίβλεψης στην περιοχή του Αεροδρομίου, οι κάθε είδους φόροι, δασμοί, τέλη, κ.λ.π., οι υπέρ τρίτων νόμιμες κρατήσεις βαρύνουν τον Εργολήπτη.
Όλα τα γενικά έξοδα, καθώς και το όφελος του εργολάβου, περιλαμβάνονται στο συμβατικό ποσοστό 18%.
- 5.4 Στα γενικά έξοδα του εργολήπτη περιλαμβάνονται και οι παρακάτω ειδικές δαπάνες που τον βαρύνουν αποκλειστικά:
- 5.4.1 Δημοσίευσης Διακήρυξης και δαπάνης συμφωνητικού.
- 5.4.2 Αποζημίωση ιδιοκτητών, εκμισθωτών και μισθωτών:
- α. Των περιοχών λήψης των πάσης φύσεως απαιτηθσομένων δανείων και υλικών και απόθεσης προϊόντων εκσκαφών ή αποθήκευσης προϊόντων.
  - β. Των θέσεων εγκατάστασης μηχανημάτων και εργοταξιακών εγκαταστάσεων γενικά.
  - γ. Των προσπελάσεων προς τα εργοτάξια και τις θέσεις λήψης και αποθήκευσης των πάσης φύσεως υλικών.
  - δ. Των προσπελάσεων που απαιτούνται για διατήρηση της ομαλής κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων κατά την διάρκεια εκτέλεσης των έργων.
- 5.4.3 Οι δαπάνες αποζημίωσης των κάθε είδους πηγών λήψης υλικών, που θα χρησιμοποιηθούν ύστερα από έγκριση της Υπηρεσίας. Οι πηγές αυτές λήψης υλικών μπορεί να είναι ορυχεία ή λατομεία, που ανήκουν σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου.
Τονίζεται ότι το Δημόσιο δεν αναλαμβάνει καμία υποχρέωση για διενέργεια και διεξαγωγή της διαδικασίας απαλλοτρίωσής τους και ότι για τα υπόλοιπα σχετικά με την ποιότητα και προέλευση των υλικών ισχύει το άρθρο 159 του Ν.4412/2016. Επίσης το Δημόσιο δεν αναλαμβάνει καμία υποχρέωση για πρόσθετη αποζημίωση του Αναδόχου για τυχόν δυσχέρειες που θα προκύψουν για εξεύρεση και εκμετάλλευση των λατομείων και των λοιπών πηγών είτε γιατί θα υπάρξει ανάγκη δημιουργίας εγκαταστάσεων για θραύση και αποθήκευση των υλικών μακριά από την πηγή είτε γιατί θα εμφανιστούν δυσχέρειες στις μεταφορές από οποιαδήποτε αιτία.

- 5.4.4 Στις τιμές που αναφέρονται σε εργασίες που περιλαμβάνουν αδρανή υλικά, περιέχονται και βαρύνουν τα γενικά έξοδα του Αναδόχου και οι πάσης φύσεως δαπάνες για την αποκάλυψη και εκμετάλλευση των πηγών λήψης των υλικών, οι δαπάνες διάνοιξης, κατασκευής και συντήρησης των απαιτούμενων δρόμων προσπέλασης προς τις πηγές υλικών και γενικά των κάθε είδους δρόμων που χρειάζονται για την εκτέλεση του έργου, οι αποζημιώσεις των ιδιοκτητών, οι δαπάνες κατασκευής και συντήρησης των προσπελάσεων και παρακαμπτηρίων οδών για την, κατά την διάρκεια της εκτέλεσης των έργων, ανεμπόδιστη εξυπηρέτηση της κυκλοφορίας.
- 5.4.5 Οι δαπάνες τυχόν αναγκαίας για την κατασκευή του έργου αποτύπωσης σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στην Τεχνική Περιγραφή, τα σχέδια της μελέτης, τα άλλα συμβατικά σχέδια της μελέτης και σύμφωνα με τις οδηγίες της επίβλεψης.
Περιλαμβάνονται ακόμα οι δαπάνες των απαιτούμενων τοπογραφικών εργασιών, για επιβεβαίωση και εφαρμογή των στοιχείων της μελέτης και γενικά για την εκτέλεση του έργου και τις επιμετρήσεις, δηλαδή αναπασσαλώσεις, χωροσταθμίσεις, λήψεις διατομών κλπ., όπου αυτό απαιτείται κατά τα διαδοχικά στάδια εκτέλεσης του έργου, καθώς και οι δαπάνες σύνταξης τυχόν απαιτούμενων συμπληρωματικών μελετών, κατασκευαστικών σχεδίων και του Μητρώου του έργου που θα υποβληθούν στη Διευθύνουσα Υπηρεσία σύμφωνα με τα άρθρα 7, 13 και 23 της παρούσας.
- 5.4.6 Οι δαπάνες για κάθε είδους εργαστηριακές και άλλες δοκιμές και ελέγχους που είναι υποχρεωτικές για τον Ανάδοχο σύμφωνα με την παρούσα Ε.Σ.Υ. και τους σχετικούς κανονισμούς και προδιαγραφές και που εκτελούνται είτε στο εργοταξιακό εργαστήριο, εφόσον αυτό συγκροτηθεί, είτε σε άλλα αναγνωρισμένα από το κράτος εργαστήρια τα οποία θα γίνουν αποδεκτά από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.
Οι δαπάνες για τυχόν συμπληρωματικές γεωτεχνικές έρευνες προς επιβεβαίωση και επαλήθευση των χορηγουμένων στοιχείων από την Υπηρεσία.
Επίσης οι δαπάνες για τη μελέτη σύνθεσης των σκυροδεμάτων και των τυχόν ασφαλτοσκυροδεμάτων, κλπ.
- 5.4.7 Ο Ανάδοχος υποχρεούται, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης να προβεί στην προμήθεια και εγκατάσταση στη θέση που θα υποδειχθεί από την Διευθύνουσα Υπηρεσία, πινακίδας ενδεικτικής του εκτελουμένου έργου (πινακίδα πληροφόρησης ή δημοσιότητας), σύμφωνα με τις οδηγίες της εν λόγω Υπηρεσίας.
Επίσης ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος (χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση) να φωτογραφίζει το έργο στις διάφορες χαρακτηριστικές φάσεις του.
Οι φωτογραφίες θα είναι ψηφιακές έγχρωμες και θα εκτυπώνονται σε διαστάσεις 18X24εκ. Θα παραδίδονται σε δύο (2) αντίγραφα μαζί με δισκέτα ή CD σε ψηφιακή μορφή, στην Διευθύνουσα Υπηρεσία.
Επίσης, κατά την προσωρινή παραλαβή του έργου θα παραδίδονται και δύο έγχρωμες φωτογραφίες μεγάλων διαστάσεων (κάδρα) γενικής εκτύπωσης του έργου. Σ' αυτές θα πρέπει να αναγράφονται γενικά χαρακτηριστικά του έργου (τίτλος, κόστος, εργοδότης, μελετητής, κατασκευαστής κλπ.) σε συνεννόηση με την Διευθύνουσα Υπηρεσία.
- 5.4.8 Οι δαπάνες εξυπηρέτησης του Αναδόχου και του προσωπικού του με μεταφορικό μέσο, για την κίνησή του προς, από το έργο και μέσα στον Αερολιμένα, για τα οποία η Υπηρεσία δεν έχει καμία υποχρέωση.
- 5.4.9 Η δαπάνη ενημέρωσης και διασφάλισης με σήματα, κατά τα ισχύοντα και τις υποδείξεις της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας και του Αερολιμένα, της κυκλοφορίας του κοινού και των

εργαζομένων στο χώρο των έργων του Αεροδρομίου και η προστασία των έργων με περιφραγή ή σήμανση κάθε επικίνδυνου χώρου.

- 5.4.10 Οι απαιτούμενες δαπάνες για τη φύλαξη και αποθήκευση των υλικών, μηχανημάτων κτλ. που παραδίδονται στον Ανάδοχο από τον κύριο του έργου για χρήση ή ενσωμάτωση.
- 5.5 Επίσης ισχύουν τα ακόλουθα:
- 5.5.1 Οι τιμές μονάδας του Τιμολογίου μελέτης έχουν γενική ισχύ και εφαρμόζονται συμβατικά ανεξάρτητα από τις επί μέρους ποσότητες των διαφόρων εργασιών που θα εκτελεστούν, είτε πρόκειται για κατασκευές από την αρχή, είτε για συμπληρώσεις ή επισκευές υπαρχόντων έργων .
- 5.5.2 Οι τιμές μονάδας του Τιμολογίου ισχύουν επίσης γενικά και ανεξάρτητα από τις ώρες (ημέρα και νύκτα), εργάσιμες ημέρες ή αργίες, που θα ορισθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία ότι θα εκτελούνται οι εργασίες.
Ο Ανάδοχος θα αποζημιώνεται ιδιαίτερα για διακοπές εργασίας επιβεβλημένες για την κίνηση των αεροσκαφών και γενικά για λόγου εύρυθμης λειτουργίας του Αερολιμένα οποτεδήποτε απαιτηθούν και όσης διάρκειας και αν είναι.
- 5.5.3 Οι απαιτούμενες δαπάνες για τη φύλαξη των υλικών, μηχανημάτων κτλ. που παραδίδονται στον Ανάδοχο από τον κύριο του έργου για χρήση ή ενσωμάτωση, βαρύνουν τον Ανάδοχο. Επειδή τα μεταφορικά μέσα και μηχανήματα του αναδόχου θα διακινούνται σε περιοχές του δαπέδου στάθμευσης του αεροδρομίου, στις οποίες θα διακινούνται κατ' ανάγκη και αεροσκάφη, ο ανάδοχος υποχρεούται να διατηρεί σε μόνιμη συνεχή βάση, συνεργείο με κατάλληλα μηχανήματα (μηχανικά σάρωθρα κλπ.) για τον καθαρισμό του οδοστρώματος των περιοχών αυτών και σύμφωνα με τις υποδείξεις του Αερολιμένα. Η δαπάνη των παραπάνω εργασιών δεν πληρώνεται ιδιαίτερα δεδομένου ότι ο ανάδοχος τις έχει λάβει υπόψη του και περιλαμβάνονται ανηγμένα στις τιμές του τιμολογίου προσφοράς.
- 5.5.4 Δαπάνες για τυχόν συμπληρωματικές γεωτεχνικές έρευνες προς επιβεβαίωση και επαλήθευση των χορηγούμενων στοιχείων από την υπηρεσία βαρύνουν επίσης τον ανάδοχο.
- 5.5.5 Οι δαπάνες για σύνταξη από τον Ανάδοχο και για την τήρηση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) του Έργου σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 305/96.
- 5.5.6 Τον Ανάδοχο βαρύνει επίσης κάθε δαπάνη που μπορεί να προκύψει για την ασφαλή και έντεχνη εκτέλεση των εργασιών του έργου, καθώς και κάθε δαπάνη που καθορίζεται ότι περιλαμβάνεται στις τιμές του Τιμολογίου Μελέτης του έργου

ΑΡΘΡΟ 6°

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΝΕΡΟΥ

- 6.1. Ρητά διευκρινίζεται εδώ ότι όλες οι τιμές μονάδος της προσφοράς του αναδόχου και οποιουδήποτε άλλου τεύχους δημοπράτησης, αναφέρονται στην σχετική εργασία είτε αυτή εκτελείται εν ξηρώ, είτε παρουσία νερού, σε οποιοδήποτε βάθος, μόνιμου ή ρέοντος, αντλούμενου ή μη, και προερχόμενου από οποιαδήποτε αιτία (υπόγεια νερά κ.λ.π.).

- 6.2. Ακόμα, στην παρούσα εργολαβία καθορίζεται ότι δεν θα πληρωθούν οι κάθε είδους αντλήσεις που θα χρειασθούν ενδεχόμενα για την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας, ούτε θα κατασκευασθούν και πληρωθούν ιδιαίτερα ειδικές προστατευτικές κατασκευές από τα υπόγεια νερά, εάν αυτό απαιτηθεί.
- 6.3 Μετά από τα παραπάνω, ο ανάδοχος του έργου θα πρέπει να έχει περιλάβει στην προσφορά του, ανοιγμένα στα άλλα είδη εργασιών, τις πρόσθετες δυσχέρειες που θα παρουσιασθούν ενδεχόμενα (σε υλικά, μηχανήματα, εργασία, τροποποίηση μεθόδων, ειδικά προστατευτικά μέσα, πρόσθετες αντιστηρίξεις εκσκαφών, κάθε είδους αντλήσεις κ.λ.π.) από τυχόν παρουσία νερού, οπουδήποτε και οποτεδήποτε, στην παρούσα εργολαβία.

ΑΡΘΡΟ 7°

ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ – ΜΗΤΡΩΟ ΕΡΓΟΥ

- 7.1 Οι επιμετρήσεις συντάσσονται τμηματικά με την πρόοδο του έργου.
- 7.2 Για κάθε διακεκριμένο μέρος του έργου, που επιδέχεται αυτοτελή επιμέτρηση, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, σε ένα μήνα από την πλήρη περαίωση των εργασιών του επιμετρούμενου μέρους, να συντάξει την αντίστοιχη επιμέτρηση και να την υποβάλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία.
- 7.3 Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν θα υποβάλει εμπρόθεσμα οποιαδήποτε επιμέτρηση, η Διευθύνουσα Υπηρεσία μέχρι την σύνταξη της τελικής επιμετρήσεως μπορεί να αρνηθεί την πιστοποίηση των αντιστοιχών εργασιών.
- 7.4 Κατά τα λοιπά ισχύουν τα οριζόμενα από τους λοιπούς συμβατικούς όρους και το άρθρο 151 και 170 του Ν.4412/2016 (όπως ισχύει).
- 7.5 Ο Ανάδοχος υποχρεούται, χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή, να προβεί στην σύνταξη, σε τέσσερα (4) αντίτυπα, Μητρώου του έργου που κατασκευάστηκε.

Στο μητρώο του έργου συμπεριλαμβάνονται:

- Σειρά έγχρωμων φωτογραφιών των διαφόρων φάσεων του έργου, της παραγωγής υλικών και της εκτέλεσης δοκιμών.
- Πίνακας απογραφής του έργου, που θα περιέχει τα επί μέρους έργα, εγκαταστάσεις, εξοπλισμό κτλ., που συγκροτούν το ολοκληρωμένο έργο.
- Σειρά σχεδίων του έργου (τοπογραφικά, στατικά, ηλεκτρομηχανολογικά κ.λ.π.) με τις διαστάσεις που τελικά εφαρμόστηκαν ("as built").
- Περιγραφική έκθεση της κατασκευής του έργου.
- Το μητρώο μηχανημάτων που μνημονεύεται στην παρ. 33.4 του άρθρου 33 αυτής της ΕΣΥ.
- Το Εγχειρίδιο επιθεώρησης και συντήρησης του έργου που μνημονεύεται στην παρ. 33.6 του άρθρου 33 αυτής της ΕΣΥ.

Το μητρώο του έργου υποβάλλεται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία εντός της προβλεπόμενης από το άρθρο 151 του Ν.4412/2016 (όπως ισχύει σήμερα) προθεσμίας υποβολής της τελικής επιμέτρησης και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της τελικής επιμέτρησης, η οποία είναι προαπαιτούμενο για την προσωρινή παραλαβή του έργου. Παράλειψη υποβολής του Μητρώου του έργου συνεπάγεται τη μη υπογραφή της σύμφωνα με το άρθρο 151 του Ν.4412/2016 (όπως ισχύει), τελικής επιμέτρησης. Επί πλέον, η παράλειψη υποβολής του Μητρώου του έργου συνεπάγεται τη σύνταξη και εκτύπωση / παραγωγή του από την Υπηρεσία σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου.

- 7.6 Για τις αφανείς εργασίες του έργου συντάσσεται Πρωτόκολλο Παραλαβής Αφανών Εργασιών (Π.Π.Α.Ε.) σύμφωνα με τα άρθρα 136 και 151 του Ν.4412/2016 .

ΑΡΘΡΟ 8°

ΑΥΞΟΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ - ΤΙΜΕΣ ΜΟΝΑΔΟΣ ΝΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

- 8.1 Για τις αυξομειώσεις του συμβατικού αντικειμένου ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 156 του Ν. 4412/2016 (όπως ισχύει).
Ειδικά η διαχείριση των «επί έλασσον» δαπανών θα ακολουθεί τις προβλέψεις της υφιστάμενης νομοθεσίας δηλ. το άρθρο 156 παρ. 3 του Ν. 4412/2016. Η δαπάνη που εξοικονομείται («επί έλασσον δαπάνη») μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση άλλων εργασιών της ίδιας εργολαβίας, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3 β του άρθρου 156 του Ν.4412/2016.
- 8.2 Για την περίπτωση που παραστεί ανάγκη κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 156 του Ν.4412/2016 και τα εγκεκριμένα ενιαία Τιμολόγια του άρθρου 8 του Ν.3263/2004, όπως αναπροσαρμόστηκαν και συμπληρώθηκαν σύμφωνα με την απόφαση ΑΝ.Υ.ΜΕ. ΔΙ./Δ11γ/ο/9/7/7-2-2013 (έκδοση 3.0) Οδοποιίας, Λιμενικών, Οικοδομικών, Πρασίνου και (έκδοση1.0) Ηλεκτρομηχανολογικών Εργασιών Οδοποιίας, Υδραυλικών και Λιμενικών. Αντίστοιχα των ανωτέρω ενιαίων Τιμολογίων ισχύουν τα οικεία εγκεκριμένα Πρωτόκολλα Κανονισμού Νέων Τιμών Μονάδας Εργασιών (ΠΚΤΜΝΕ) της εργολαβίας.
- 8.3 Όλες οι νέες τιμές μονάδας που θα συνταχθούν υπόκεινται στην έκπτωση που θα προσφερθεί από τον Ανάδοχο σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.
Στις νέες τιμές μονάδας, ως ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους εργολάβου θα ληφθεί το δέκα οκτώ τοις εκατό (18%).

ΑΡΘΡΟ 9°

ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

- 9.1 Η συνολική προθεσμία περάτωσης του έργου ορίζεται **εκατόν ογδόντα (180) ημερολογιακές ημέρες** από την υπογραφή της σύμβασης. Μέσα στη συνολική αυτή προθεσμία πρέπει να έχουν τελειώσει όλες οι εργασίες που προβλέπονται από την μελέτη για την κατασκευή του έργου. Υπέρβαση της συνολικής αυτής προθεσμίας από υπαιτιότητα του Αναδόχου συνεπάγεται, εκτός από την επιβολή ποινικών ρητρών που ορίζονται στο άρθρο 11 της παρούσας ΕΣΥ, και την προβλεπόμενη από το άρθρο 160 του Ν.4412/2016 έκπτωση του αναδόχου.
- 9.2 Στο πλαίσιο της συνολικής προθεσμίας περάτωσης του έργου, ο Ανάδοχος υποχρεούται **να ολοκληρώσει τις εξής επί μέρους εργασίες και δραστηριότητες στις ακόλουθες τμηματικές προθεσμίες σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Τεχνική Περιγραφή:**
- 9.2.1 **Ανάληψη καθηκόντων Προϊσταμένου εργοταξιακού γραφείου (Δ/ντή Έργου) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, με αφετηρία την υπογραφή της σύμβασης** (ενδεικτική τμηματική προθεσμία).
- 9.2.2 **Υποβολή Χρονοδιαγράμματος** του έργου εντός **δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, με αφετηρία την υπογραφή της σύμβασης** (αποκλειστική τμηματική προθεσμία).
- 9.2.3 **Υποβολή των οριστικών ασφαλιστικών συμβάσεων** των παρ. 30.4 έως και 30.6 του άρθρου 30 της παρούσας ΕΣΥ (αν κατά την υπογραφή της Σύμβασης υποβλήθηκε μόνο το COVER NOTE ή αν κατά τον έλεγχο προέκυψαν

παρατηρήσεις) εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών, με αφετηρία την υπογραφή της σύμβασης (ενδεικτική τμηματική προθεσμία).

9.2.4 **Υποβολή Οργανογράμματος του έργου** δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών, με αφετηρία την υπογραφή της σύμβασης (αποκλειστική τμηματική προθεσμία).

9.2.5 **Υποβολή ΣΑΥ και ΦΑΥ Έργου** εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών, με αφετηρία την υπογραφή της σύμβασης (αποκλειστική τμηματική προθεσμία).

Τα ανωτέρω θα εγκριθούν από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

9.3 Ο Αερολιμένας διατηρεί το δικαίωμα να θέτει τα τμήματα του έργου σε λειτουργία κατά την κρίση του σε διαστήματα που δεν εκτελούνται εργασίες ή ακόμα και με διακοπή εκτελουμένων εργασιών. Στην περίπτωση διακοπής εργασιών χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, το αντίστοιχο χρονικό διάστημα δεν προσμετράται στη συνολική προθεσμία.

9.4 Παράταση προθεσμιών δεν θα αναγνωρισθεί στον Ανάδοχο με δικαιολογία την άγνοια των φυσικών συνθηκών της περιοχής του έργου, του χρόνου λειτουργίας των πηγών προμήθειας υλικών, της κατάστασης των οδών προσπέλασης, των δυσχερειών για τη μεταφορά και απόρριψη των προϊόντων εκσκαφής ή αδυναμίας έγκαιρης εξεύρεσης εργατών, μηχανημάτων και υλικών από την Ελληνική ή/ και ξένη Βιομηχανία.

Επίσης ο Ανάδοχος θα πρέπει κατά την υποβολή της προσφοράς του να έχει συνεκτιμήσει τους χρόνους που απαιτούνται:

- α. Για τις διατυπώσεις εκτελωνισμού υλικών, εφοδίων και μηχανημάτων που τυχόν θα εισάγει από το εξωτερικό .
- β. Για τις εγκρίσεις μελετών κλπ. καθώς και τις διατυπώσεις έκδοσης των κάθε φύσεως αδειών.

9.5. Η έναρξη των εργασιών από μέρος του αναδόχου δεν μπορεί να καθυστερήσει πέραν των τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 10° :

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΟΥ

10.1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει και να υποβάλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου, εντός 15 ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 145 του Ν.4412/2016 και στο οποίο θα τηρούνται η συνολική και οι προβλεπόμενες τμηματικές προθεσμίες.

10.2 Η απόφαση έγκρισης του υπόψη χρονοδιαγράμματος εκδίδεται εγγράφως από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία μέσα σε δέκα (10) ημερολογιακές ημέρες από την υποβολή του χρονοδιαγράμματος από τον Ανάδοχο. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 145 του Ν.4412/2016.

10.3 Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να τροποποιήσει τις προτάσεις του αναδόχου σχετικά με τη σειρά και τη διάρκεια κατασκευής των έργων και με τη σύμφωνη γνώμη των υπηρεσιών της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), η οποία θα διατυπώσει τις απόψεις της προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών.

- 10.4 Το χρονοδιάγραμμα, όπως θα τροποποιηθεί και εγκριθεί από την Υπηρεσία, είναι υποχρεωτικό για τον Ανάδοχο, θα αποτελεί τον πίνακα εκτέλεσης των εργασιών και τυχόν υπέρβαση των επί μέρους προθεσμιών συνεπάγεται τις προβλεπόμενες από τη Σύμβαση και τις κείμενες διατάξεις κυρώσεις.
- 10.5 Αναπροσαρμογές του χρονοδιαγράμματος εγκρίνονται εγγράφως από την Διευθύνουσα Υπηρεσία, όταν τροποποιηθεί το συμβατικό αντικείμενο ή στις περιπτώσεις που προβλέπει το άρθρο 145 παρ. 2 του Ν.4412/2016.
- 10.6 Το διάγραμμα αυτό θα συνταχθεί με βάση το άρθρο 145 παρ.3 του Ν.4412/2016 και σ' αυτό θα τηρούνται η συνολική και οι προβλεπόμενες τμηματικές προθεσμίες, θα συνοδεύεται δε από γραμμικό διάγραμμα και σχετική έκθεση ή οποιαδήποτε άλλη μορφή απαιτηθεί από την Υπηρεσία. Στο υπόψη χρονοδιάγραμμα η χρονική μονάδα που θα χρησιμοποιείται και θα απεικονίζεται θα είναι η εβδομάδα.
Το χρονοδιάγραμμα θα συνταχθεί με την απαιτούμενη προσοχή, ώστε να προσδιορίζονται με ακρίβεια οι κρίσιμες διαδρομές οι οποίες θα διασφαλίζουν την έγκαιρη περάτωση του έργου μέσα στα οικονομικά και ποιοτικά δεδομένα που έχουν τεθεί από τη σύμβαση.
- 10.7 Το χρονοδιάγραμμα θα μπορεί να αναθεωρείται σε χρόνους όχι μικρότερους του τρίμηνου, ώστε να προσαρμόζεται συνεχώς και να ανταποκρίνεται στις πραγματικές συνθήκες του εργοταξίου, τυχόν δε αποκλίσεις θα αιτιολογούνται και θα επισημαίνεται ο τρόπος με τον οποίο θα καλύπτονται (εντατικοποίηση ορισμένων εργασιών, αύξηση ωραρίου, πρόσληψη έκτακτου προσωπικού, πρόσθετος εξοπλισμός κ.λ.π.) ώστε να μην επηρεάζονται οι κρίσιμες διαδρομές και κατά συνέπεια η συνολική περαίωση του έργου από τις επί μέρους αυτές καθυστερήσεις.
Κάθε χρονοδιάγραμμα αρχικό ή αναθεωρημένο θα συνοδεύεται από την προβλεπόμενη χρηματική απορρόφηση κατά μήνα (εργασίες με ΓΕ+ΟΕ, Αναθεώρηση και Φ.Π.Α) για τη συνολική διάρκεια του έργου. Η απεικόνιση της προβλεπόμενης απορρόφησης θα παρέχεται και σε γραμμικό διάγραμμα (χρόνος - ποσά).
Κάθε υποβαλλόμενη μηνιαία πιστοποίηση θα συνοδεύεται με αντίστοιχο διάγραμμα απορρόφησης όπου θα εμφανίζονται με διαφορετικά χρώματα η προβλεπόμενη με βάση το χρονοδιάγραμμα και η πραγματική απορρόφηση του έργου.
- 10.8 Στο χρονοδιάγραμμα θα φαίνεται η σειρά εκτέλεσης των επί μέρους εργασιών, καθώς και ο απαιτούμενος, για κάθε περίοδο αντίστοιχα, μηχανικός εξοπλισμός, το είδος των μηχανημάτων, ο αριθμός και η απόδοσή τους, ώστε να προκύπτει η δυνατότητα εκτέλεσης του έργου στις οριζόμενες προθεσμίες.
Ειδικά όσον αφορά στις μελέτες (άρθρο 23 Ε.Σ.Υ.) που πρέπει να εκπονήσει ο Ανάδοχος, στο χρονοδιάγραμμα θα προβλέπεται η έγκαιρη εκπόνηση και υποβολή τους έτσι ώστε, λαμβανομένου υπόψη και του χρόνου που απαιτείται για την έγκριση, να διασφαλίζεται η εντός των επί μέρους προθεσμιών εκτέλεση των αντίστοιχων εργασιών (άρθρο 9 της Ε.Σ.Υ.).
- 10.9 Ο Ανάδοχος υποχρεούται επίσης μέσα σε δέκα πέντε (15) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης να συντάξει και υποβάλει το **οργανόγραμμα του εργοταξίου** στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς τα πλήρη στοιχεία στελεχών, εξοπλισμού και μηχανημάτων που θα περιλαμβάνει η εργοταξιακή ανάπτυξη για την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 145 του Ν.4412/2016 (όπως ισχύει).
- 10.10 Λόγω της ιδιομορφίας του χώρου και του έργου, είναι δυνατόν, κατά την διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών, να διακοπούν αυτές με εντολή της Επίβλεψης ή και να παραστεί ανάγκη να εργασθούν συνεργεία απογευματινές ή νυκτερινές ώρες, οπότε

πιθανόν να υπάρξουν αποκλίσεις από το πρόγραμμα που θα εγκριθεί από την Υπηρεσία. Τα πιο πάνω έχουν ληφθεί υπόψη στη διαμόρφωση του προϋπολογισμού και δεν αποτελούν αντικείμενο ιδιαίτερης αποζημίωσης του αναδόχου, πλην αυτής της αναθεώρησης σε περίπτωση αιτιολογημένης παράτασης προθεσμίας.

- 10.11 Ο Ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του τις ειδικές συνθήκες εργασίας στον Αερολιμένα. Ως εκ τούτου θα πρέπει να αντιμετωπίσει το ενδεχόμενο αφ' ενός μεν διακοπής των εργασιών κατά τη διάρκεια της ημέρας για απροσδιόριστο χρόνο, αφ' ετέρου δε την αφαίρεση ακόμη και σημαντικών χρονικών περιόδων μέσα στο έτος, λόγω ειδικών συνθηκών λειτουργίας του Αερολιμένα.
Αυτό συνεπάγεται αντίστοιχη οργάνωση εργασίας των συνεργείων του αναδόχου και τροποποίηση του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, γεγονός που πρέπει να ληφθεί υπόψη απ' αυτόν στη διαμόρφωση της προσφοράς του.
- 10.12 Προκειμένου επομένως να τηρηθούν οι οριζόμενες προθεσμίες ο Ανάδοχος θα λάβει υπόψη του και θα προβλέπει τη δυνατότητα εργασίας σε δεύτερη ή και τρίτη βάρδια αν δεν επαρκέσει η κανονική βάρδια με ή χωρίς υπερωρίες καθώς και τη δυνατότητα εργασίας σε μέρες αργίας και εορτών. Οποιαδήποτε επιβάρυνση από τμηματική παύση, υπερωριακή ή νυχτερινή εργασία ή εργασία σε ημέρες αργίας και εορτών, θα βαρύνει τον Ανάδοχο χωρίς καμιά απαίτηση οποιασδήποτε αποζημίωσης.
Οι κάθε είδους άδειες για υπερωριακή ή και νυχτερινή απασχόληση ή σε μέρες αργίας και εορτών θα εκδοθούν με μέριμνα και έξοδα του αναδόχου.
- 10.13 Η έναρξη των εργασιών του έργου από μέρους του Αναδόχου δεν μπορεί να καθυστερήσει πέρα των τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της Σύμβασης. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του για το χρονοδιάγραμμα, κινείται διαδικασία έκπτωσης κατ' αυτού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 160 παρ.2 του Ν.4412/2016 .
- 10.14. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του για το χρονοδιάγραμμα δύναται να κηρυχθεί έκπτωτος της εργολαβίας κατά τις διατάξεις του άρθρου 160 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει σήμερα.

ΑΡΘΡΟ 11°

ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ - ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ

- 11.1 Οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται στον Ανάδοχο λόγω υπαιτίας από μέρους του υπέρβασης της (τασσομένης στο άρθρο 9 της παρούσης ΕΣΥ) συνολικής προθεσμίας, ορίζονται με βάση τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 148 του Ν.4412/2016 .
- 11.2 Για κάθε ημερολογιακή μέρα υπέρβασης, με υπαιτιότητα του αναδόχου, των τασσομένων στο άρθρο 9 της παρούσας Ε.Σ.Υ τμηματικών προθεσμιών, επιβάλλεται ποινική ρήτρα, όπως προβλέπεται από την παρ. 2 του άρθρου 148 του Ν.4412/2016 ίση προς το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου και για αριθμό ημερών ίσο με το τριάντα τοις εκατό (30%) της αντίστοιχης τμηματικής προθεσμίας. Το συνολικό ποσό της ποινικής ρήτρας για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών δεν μπορεί να ξεπεράσει σε ποσοστό το τρία τοις εκατό (3%) του ποσού της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ .
- 11.3 Αν ο Ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της Υπηρεσίας κηρύσσεται έκπτωτος, σύμφωνα με το άρθρο 160 του Ν.4412/2016.

11.4 Κατά τα λοιπά ισχύει το άρθρο 147 του Ν.4412/2016 .

ΑΡΘΡΟ 12ο:

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

12.1 Με μέριμνα του αναδόχου θα τηρείται ημερολόγιο σε βιβλιοδετημένα διπλότυπα αριθμημένα φύλλα. Σχετικά με το ημερολόγιο του έργου ισχύει το άρθρο 146 του Ν.4412/2016.

Σ' αυτό θα καταγράφονται κάθε μέρα οπωσδήποτε τα εξής:

- α) Ο αριθμός των εργατοτεχνιτών που εργάζονται, για κάθε ειδικότητα.
- β) Οι εργασίες που γίνονται για κάθε είδος και η πρόοδος τους.
- γ) Τα είδη και οι ποσότητες των υλικών που προσκομίζονται στο εργοτάξιο.
- δ) Οι καιρικές συνθήκες.
- ε) Τα έκτακτα γεγονότα από οποιαδήποτε αιτία.

Το ημερολόγιο αυτό πρέπει, καθημερινά, να υποβάλλεται για θεώρηση στην Επίβλεψη, η οποία μπορεί να σημειώνει πάνω σε αυτό τις παρατηρήσεις της.

12.2 Οι αφανείς εργασίες του έργου γράφονται στο βιβλίο καταμέτρησης των αφανών εργασιών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 151 του Ν.4412/2016.

ΑΡΘΡΟ 13ο:

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΕΧΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Πέρα από τα μνημονευόμενα σε άλλα σημεία αυτής της ΕΣΥ και των λοιπών τευχών δημοπράτησης, ισχύουν και τα ακόλουθα :

13.1 Συμφωνία προς τα σχέδια και ανεκτές παρεκκλίσεις.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία πλήρη κατασκευαστικά σχέδια, όπου απαιτείται.

Οι τελικές επιφάνειες των έργων πρέπει να συμφωνούν με τα οριζόμενα στην Τεχνική Περιγραφή, τα σχέδια της μελέτης και την ΕΣΥ. Κάθε παρέκκλιση από διαστάσεις, γραμμές, στάθμες, διατομές, κλίσεις επιφανειών κ.λ.π. η οποία είναι δυνατόν να απαιτηθεί από τις ανάγκες κατασκευής, καθορίζεται από το αρμόδιο όργανο και θα δίδεται εγγράφως, σύμφωνα με το άρθρο 138 του Ν.4412/2016 .

13.2 Συντονισμός προδιαγραφών, σχεδίων και ειδικών διατάξεων.

Οι ισχύουσες προδιαγραφές, τα εγκεκριμένα σχέδια και οι ειδικές διατάξεις, καθώς και όλα τα συμπληρωματικά σχέδια και έγγραφα, αποτελούν ουσιώδη μέρη της σύμβασης και κάθε απαίτηση που τίθεται σε ένα από αυτά είναι δεσμευτική και θεωρείται ότι περιέχεται σε όλα. Σε περίπτωση ασυμφωνίας οι αναγραφόμενες διαστάσεις των σχεδίων υπερισχύουν αυτών που προκύπτουν από την υπό κλίμακα ανάγνωση, εκτός αν πρόκειται για προφανώς λανθασμένη αναγραφή.

Ο Ανάδοχος δεν μπορεί να επωφεληθεί από πιθανό σφάλμα ή παράλειψη των σχεδίων. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος διαπιστώσει σφάλμα ή ασυμφωνία θα την θέτει υπόψη της Υπηρεσίας, η οποία θα ερμηνεύει και θα αποφασίζει οριστικά εγγράφως.

13.3 Συνεργασία του Αναδόχου.

Όπου στην παρούσα ΕΣΥ αναφέρεται ο όρος Αερολιμένας νοείται η Υ.Π.Α.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συνεργάζεται με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και τους άλλους αναδόχους που τυχόν έχουν αναλάβει έργα της Αερολιμένα. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των αναδόχων, η επίβλεψη κάνει τον καταμερισμό της εργασίας και καθορίζει εγγράφως την σειρά προτεραιότητας των κατασκευών.

- 13.4 Στοιχεία κατασκευής.
Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος και προσωπικά υπεύθυνος για τον έλεγχο της ακρίβειας των στοιχείων πριν από την πραγματοποίηση κάθε μόνιμης κατασκευής και δεν μπορεί να επωφεληθεί από κανένα σφάλμα, που μπορεί να έγινε κατά τον προγραμματισμό της εργασίας.
Πρόσθετοι έλεγχοι, που θα απαιτηθούν πιθανόν από την Επίβλεψη, θα γίνονται με την τοποθέτηση σταθερών σημείων εκτός του εύρους κατάληψης των έργων.
Τα σταθερά σημεία θα καθορίζονται από την Επίβλεψη και θα διατηρούνται με σχολαστικότητα ανέπαφα από τον Ανάδοχο.
Σε περίπτωση αμέλειας του Αναδόχου ή των υπαλλήλων του, που θα είχε σαν αποτέλεσμα την καταστροφή των σημείων αυτών ή των εξασφαλίσεών τους, είναι δυνατόν, σύμφωνα με την κρίση της Επίβλεψης, να γίνουν μεταγενέστερα διορθώσεις λογαριασμών.
Τα αναφερόμενα σταθερά σημεία θα είναι με σχολαστικότητα εξασφαλισμένα τοπογραφικά και εξαρτημένα από το κρατικό τριγωνομετρικό δίκτυο.
- 13.5 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συντάξει πίνακες οπλισμού σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης (οι οποίοι θα εγκριθούν από την Υπηρεσία).
- 13.6 Έγκριση πηγών προμήθειας υλικών.
Πριν από την έναρξη προσκόμισης από τον Ανάδοχο όλων των απαιτούμενων υλικών στο Εργοτάξιο, θα εγκρίνεται από την Επίβλεψη η πηγή προμήθειας. Όλα τα υλικά υπόκεινται ανά πάσα στιγμή, πριν και μετά από την χρήση τους, σε έλεγχο. Αν μετά από κάποια δοκιμή διαπιστωθεί ότι οι εγκριθείσες πηγές προμηθείας δεν προσκομίζουν προϊόντα ενιαίας ποιότητας ή εφόσον ένα οποιοδήποτε προϊόν αποδειχθεί ότι δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των σχετικών Τεχνικών Προδιαγραφών, η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να απαγορεύσει τη χρήση ακατάλληλων ή απρόσφορων για τα έργα πηγών και ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να απομακρύνει το υλικό αυτό από τον Αερολιμένα ή τις αποθήκες συγκεντρώσεως και να το αντικαταστήσει με άλλο εγκεκριμένο.
Ανεξάρτητα από τον ως άνω έλεγχο των υλικών, η τελική ευθύνη της ποιότητας όλων των υλικών ανήκει αποκλειστικά στον ανάδοχο.
- 13.7 Έγκριση και αποδοχή υλικών.
Από την επίβλεψη ή εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους της θα μπορούν να παίρνονται δείγματα για δοκιμές. Τα αποτελέσματα των δοκιμών θα δίνουν τα στοιχεία για την έγκριση ή την απόρριψη των υλικών. Ο Ανάδοχος οφείλει να παρέχει κάθε διευκόλυνση στον Μηχανικό ή στον εκπρόσωπό του που σχετίζεται με την διεξαγωγή επιτόπιων δοκιμασιών και την συλλογή και αποστολή δειγμάτων. Ο Ανάδοχος δεν έχει δικαίωμα να χρησιμοποιεί υλικά που είναι υπό εξέταση πριν γίνουν οι δοκιμασίες και γίνουν αποδεκτά. Στο έργο θα χρησιμοποιούνται μόνο υλικά που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των προδιαγραφών και έχουν προηγουμένως εγκριθεί από την Επίβλεψη. Σε περίπτωση που ενσωματωθούν υλικά που δεν πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές, ο ανάδοχος υποχρεούται σε άμεση ανακατασκευή σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση για το Δημόσιο. Κάθε υλικό που κρίνεται ακατάλληλο δεν θα ενσωματώνεται στο έργο και θα απομακρύνεται. Ανεξάρτητα των ως άνω δοκιμών, ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη σε περίπτωση χρήσης μη καταλλήλων υλικών σε οποιαδήποτε φάση εργασίας.
- 13.8 Αναφερόμενες προδιαγραφές, δείγματα, δοκιμασίες και ερμηνευτικές εγκύκλιοι.
Η δειγματοληψία και η δοκιμασία όλων των εργασιών και υλικών καθώς και οι εργαστηριακές μέθοδοι που θα εφαρμόζονται, θα είναι σύμφωνα με την τρέχουσα

έκδοση των αντιστοίχων Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών και όπου αυτές δεν παρέχουν κάλυψη, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές της AASHO "Βασικές Προδιαγραφές Υλικών Οδών και Μέθοδοι δειγματοληψίας και δοκιμασίας".

Έτσι, όλες οι εργασίες που θα εκτελεσθούν θα ανταποκρίνονται απόλυτα στις απαιτήσεις των Προδιαγραφών του ελληνικού Δημοσίου ή των AASHO και ASTM των ΗΠΑ.

Η δοκιμή των δειγμάτων και υλικών θα γίνεται σύμφωνα με όσα ειδικότερα μνημονεύονται στο άρθρο 28 αυτής της Ε.Σ.Υ.

Ο Ανάδοχος οφείλει να προσκομίζει έγκαιρα τα απαιτούμενα για τις δοκιμές δείγματα. Δεν δικαιολογείται παράταση της προθεσμίας εκτέλεσης των εργασιών λόγω μη εγκαίρου προσκομίσεως των δειγμάτων για δοκιμασία.

13.9 Αποθήκευση.

Τα υλικά θα αποθηκεύονται κατά τρόπο που θα εξασφαλίζεται η διατήρηση της ποιότητας και καταλληλότητας τους για την εργασία που θα χρησιμοποιηθούν. Τα υλικά θα βρίσκονται σε θέση που θα διευκολύνεται κάθε στιγμή η επιθεώρησή τους.

13.10 Κατασκευή επιχωμάτων

Ο Ανάδοχος υποχρεούται κατά την κατασκευή των επιχωμάτων να προσδώσει τόση επαύξηση στο ύψος και το πλάτος αυτών, όση θα απαιτηθεί για την αντιστάθμιση των πάσης φύσεως υποχωρήσεων ή συνιζήσεων.

13.11 Επιμέτρηση επιχωμάτων

Ο πρόσθετος όγκος λόγω συνιζήσεως των υλικών των επιχωμάτων ή λόγω καθιζήσεων του υπεδάφους δεν θα επιμετρηθεί ιδιαίτερα ούτε θα πληρωθεί, καθ'όσον ο πρόσθετος αυτός όγκος συμβατικά περιλαμβάνεται ανηγμένως στην ανά κυβικό μέτρο τιμή προσφοράς του Αναδόχου.

13.12. Προσωρινές εγκαταστάσεις- Προστατευτικές κατασκευές –Φύλαξη υλικών.

Ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να εξοπλίσει τα συνεργεία του με πλήρεις σειρές σύγχρονων ηλεκτρικών εργαλείων για την εκτέλεση των διαφόρων εργασιών. Τα εργαλεία αυτά θα πρέπει να είναι αρίστης ποιότητας και κατασκευής και τύπου εγκεκριμένου από το Υπουργείο Βιομηχανίας. Τα μεταλλικά μέρη τους πρέπει να είναι κανονικά γειωμένα και η τάση λειτουργίας για τα φορητά, όχι μεγαλύτερη από 50V.

Ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να εφοδιάσει με επαρκή φωτισμό όλες τις θέσεις εργασίας, περάσματα κλπ των συνεργείων του, ώστε η εργασία να γίνεται κανονικά και χωρίς κίνδυνο ατυχημάτων.

Όλες οι προσωρινές εγκαταστάσεις κίνησης και φωτισμού του αναδόχου, καθώς και οι πίνακες, υποπίνακες, καλώδια, γραμμές, μετασχηματιστές κλπ, θα γίνουν σύμφωνα με όσα αναφέρονται για αυτές τις περιπτώσεις στο σχετικό κεφάλαιο του Κανονισμού εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων.

Ο ανάδοχος υποχρεώνεται να φυλάσσει με δικές του δαπάνες τα παραδιδόμενα από τον κύριο του έργου προς χρήση ή ενσωμάτωση μηχανήματα, εργαλεία, υλικά κλπ. Όλες οι απαιτούμενες προσωρινές εγκαταστάσεις (υπόστεγα αποθήκευσης, θάλαμοι διαμονής, εργαστήρια, γραφεία, κλπ), για την εκτέλεση των εργασιών της εργολαβίας, θα ανεγερθούν με μέριμνα, δαπάνη και ευθύνη του αναδόχου, σε θέσεις επιτρεπόμενες από την Υπηρεσία και τις λοιπές αρμόδιες αρχές.

ΑΡΘΡΟ 14ο:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ

14.1 Κατά την υπογραφή της Σύμβασης ο Ανάδοχος θα δηλώσει στην Υπηρεσία τον Αντίκλητό του, εξουσιοδοτημένο για την παραλαβή των κοινοποιούμενων εγγράφων σε αυτόν, μαζί

με έγγραφη αποδοχή του διοριζομένου αντικλήτου, την έδρα της επιχείρησής του, την ακριβή διεύθυνσή της, καθώς και το εντεταλμένο προσωπικό που θα βρίσκεται στα γραφεία της επιχείρησης.

- 14.2 Το βραδύτερο σε δέκα πέντε (15) ημερολογιακές μέρες από την υπογραφή της σύμβασης κατασκευής του έργου θα αναλάβει τα καθήκοντά του και ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου.
- 14.3 Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου (Διευθυντής Έργου) θα είναι έμπειρος Διπλωματούχος Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ ή άλλης ισότιμης σχολής ή Πτυχιούχος Πολιτικός Μηχανικός που θα διορίζεται από τον Ανάδοχο ύστερα από έγκριση της Υπηρεσίας.
Για την έγκριση του παραπάνω προτεινόμενου Διπλωματούχου ή Πτυχιούχου Μηχανικού, ο Ανάδοχος θα υποβάλει στην Υπηρεσία όλες τις πληροφορίες, πιστοποιητικά και λοιπά λεπτομερή στοιχεία, που θα αφορούν τα προσόντα και την πείρα του. Η Υπηρεσία μπορεί κατά την απόλυτη κρίση της να μη δώσει την έγκρισή της για τον προτεινόμενο Μηχανικό, σε περίπτωση κατά την οποία θεωρήσει ότι αυτός δεν έχει τα απαραίτητα προσόντα και πείρα ή δεν είναι κατάλληλος για την παραπάνω θέση. Ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου οφείλει να ομιλεί, διαβάζει και γράφει άριστα την Ελληνική γλώσσα. Σε αντίθετη περίπτωση θα υπάρχει μόνιμα τεχνικός διερμηνέας.
Ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου θα είναι αποκλειστικής απασχόλησης για το υπόψη έργο και η απουσία του από το εργοτάξιο θα είναι αιτιολογημένη και θα οφείλεται μόνο σε λόγους που έχουν να κάνουν με εκτός εργοταξίου απασχόληση που αφορά στο υπόψη έργο.
Όταν ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου απουσιάζει ως ανωτέρω, θα υπάρχει στο εργοτάξιο ο αναπληρωτής του που θα είναι μηχανικός εκ του υπολοίπου προσωπικού και θα έχει εγκριθεί από την Υπηρεσία.
- 14.4 Ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου θα είναι πλήρως εξουσιοδοτημένος με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο να εκπροσωπεί τον Ανάδοχο σε όλα τα θέματα του εργοταξίου περιλαμβανομένης της παραλαβής των εντολών, ειδοποιήσεων, οδηγιών ή παρατηρήσεων της Υπηρεσίας επί τόπου του έργου και της υπογραφής κάθε εγγράφου και στοιχείου, που η υπογραφή του προβλέπεται επί τόπου του έργου (παραλαβές, επιμετρήσεις, ημερολόγια κλπ).
- 14.5. Ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου είναι αρμόδιος για την έντεχνη, άρτια και ασφαλή εκτέλεση των εργασιών και για τη λήψη και εφαρμογή των απαιτούμενων μέτρων προστασίας και ασφάλειας των εργαζομένων στο έργο, καθώς και κάθε τρίτου. Γι' αυτό ο Προϊστάμενος αυτός πρέπει να υποβάλει στην Υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση, με την οποία να αποδέχεται το διορισμό και τις ευθύνες του.

ΑΡΘΡΟ 15ο: ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ–ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

- 15.1 Πέρα από όσα αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 145 του Ν.4412/2016 (όπως ισχύει), σχετικά με το προσωπικό και την στελέχωση του εργοταξίου ισχύει και η εγκύκλιος 26 αριθμ. πρωτ. Δ17α/04/51/Φ.5.3./24-6-1994 του ΥΠΕΧΩΔΕ, με την οποία είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί κατά την σύνταξη και υποβολή του οργανογράμματος εργοταξίου.
- 15.2 Ο Ανάδοχος εκτός από τον διορισμό του Προϊσταμένου του εργοταξιακού γραφείου και του αναπληρωτή του, υποχρεούται να στελεχώσει τα γραφεία του στο εργοτάξιο με

επιτελείο από ειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό αναγκαίο για την διεύθυνση, παρακολούθηση και εκτέλεση των επί μέρους τμημάτων του έργου. Στη στελέχωση αυτή θα περιλαμβάνεται αρμόδιος συντονιστής Υγείας και Ασφάλειας και υπεύθυνος ποιοτικού ελέγχου. Στο παραπάνω προσωπικό θα περιλαμβάνονται απαραίτητα για το εργοτάξιο κατ' ελάχιστον τα παρακάτω:

- α) Ένας Πολιτικός Μηχανικός διπλωματούχος ΕΜΠ ή ΤΕ ή άλλης ισότιμης Σχολής, 5ετούς τουλάχιστον εμπειρίας για όλο το διάστημα κατασκευών, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στο έργο, που θα είναι προϊστάμενος των τοπογραφικών συνεργείων του αναδόχου και αρμόδιος για την ορθή γεωμετρική κατασκευή του έργου. Ο υπόψη Μηχανικός θα είναι ο αναπληρωτής του Προϊσταμένου του εργοταξιακού γραφείου, σε περίπτωση απουσίας του.
- β) Ένας (1) έμπειρος εργοδηγός η συνεχής παρουσία των οποίου είναι απαραίτητη σε όλη την διάρκεια κατασκευής του έργου.

- 15.3 Ο ανάδοχος, ειδικά για τον Μηχανικό της παραγράφου 15.2.α, θα υποβάλει έγκαιρα σχετικές προτάσεις προς έγκριση από την Επίβλεψη. Η επίβλεψη μπορεί να τροποποιεί τις προτάσεις του αναδόχου όταν οι σχετικές ανάγκες το απαιτούν .
- 15.4 Ο τεχνικός της παραγράφου 15.2.α. θα υπογράφει το ημερολόγιο του έργου καθημερινά, κατά την διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών και ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου ή ο Γενικός Διευθυντής έργου καθημερινά.
- 15.5 Ο ανάδοχος θα χρησιμοποιήσει ελληνικό ή αλλοδαπό προσωπικό σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία. Το αλλοδαπό προσωπικό του αναδόχου πρέπει να εφοδιαστεί με σχετική άδεια παραμονής και εργασίας στην Ελλάδα με μέριμνα του αναδόχου και σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική και λοιπή νομοθεσία.
- 15.6 Ο ανάδοχος θα οργανώσει ένα λειτουργικό και αποτελεσματικό αρχείο στοιχείων και βιβλιοθήκη, στην οποία θα καταχωρούνται σχέδια, βιβλία, δημοσιεύσεις και εγχειρίδια και θα ελέγχεται η διανομή τους.
- 15.7 Σε περίπτωση που ο ανάδοχος αμελήσει ή αστοχήσει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του άρθρου τούτου, η Υπηρεσία μπορεί, εκτός των άλλων κυρώσεων για αντισυμβατική συμπεριφορά, να του επιβάλει και πρόστιμο μέχρι του διπλασίου της δαπάνης για προσωπικό που, ενώ θα έπρεπε κατά τα ανωτέρω να υπάρχει, ελλείπει. Τούτο δε ανεξάρτητα αν το προσωπικό αυτό είναι μόνιμο ή περιστασιακό προσωπικό του αναδόχου.
Η παρουσία και η εν γένει απόδοση του περιγραφόμενου στο παρόν άρθρο προσωπικού θα ελέγχεται αδιάλειπτα από την Διευθύνουσα Υπηρεσία και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, πλην των ανωτέρω κυρώσεων, θα ενημερώνεται η Προϊσταμένη Αρχή για την αντικατάσταση τυχόν ακαταλλήλων ατόμων ή συμπλήρωση του Προσωπικού.
- 15.8 Όλο το παραπάνω αναφερόμενο προσωπικό θα τυγχάνει της έγκρισης της υπηρεσίας.
- 15.9 Η Υπηρεσία δύναται κατά την απόλυτη κρίση της να ανακαλέσει την έγγραφη έγκριση της για τον ορισμό οποιουδήποτε από τα παραπάνω πρόσωπα, καθώς και αυτά του άρθρου 14 οπότε ο ανάδοχος υποχρεούται να το απομακρύνει και να το αντικαταστήσει με άλλο, του οποίου ο διορισμός θα υπόκειται επίσης στην έγγραφη έγκριση της Υπηρεσίας.
Ρητά καθορίζεται ότι ο διορισμός των υπόψη προσώπων του αναδόχου σε καμία περίπτωση δεν απαλλάσσει τον τελευταίο από τις ευθύνες του και τις υποχρεώσεις του, ο δε ανάδοχος παραμένει πάντοτε αποκλειστικά και εξ ολοκλήρου υπεύθυνος απέναντι στην Υπηρεσία.

- 15.10 Για το παραπάνω προσωπικό απαιτείται προσκόμιση στην Διευθύνουσα Υπηρεσία βεβαίωσης του οικείου ασφαλιστικού φορέα, στην οποία θα αναγράφεται ο χρόνος ασφάλισης των εργαζομένων.
- 15.11 Η Υπηρεσία μπορεί να διατάξει τη στελέχωση του εργοταξίου με πρόσθετο προσωπικό όταν κατά την κρίση της είναι απαραίτητο.
- 15.12 Το προσωπικό του αναδόχου, ως προσδιορίζεται ανωτέρω, θα δηλούται στην Υπηρεσία, στην οποία θα γνωστοποιείται επίσης και κάθε τροποποίηση αυτού, με στοιχεία για το εκτελεσθέν μέχρι τότε έργο του αποχωρούντος. Τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα για την Υπηρεσία, και μόνο βάσει αυτών θα εκδίδονται τα σχετικά πιστοποιητικά εμπειρίας.

ΑΡΘΡΟ 16°

ΜΗΧΑΝΙΚΑ ΜΕΣΑ

- 16.1 Η υφή του έργου είναι δύσκολη καθόσον στην διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών θα λειτουργεί το αεροδρόμιο.
- 16.2 Προς τούτο απαιτείται υψηλότατος βαθμός αξιοπιστίας στις προγραμματιζόμενες εργασίες ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια των πτήσεων και η απρόσκοπτη λειτουργία του Αεροδρομίου
- 16.3. Ο ανάδοχος με δική του ευθύνη και δικές του δαπάνες, υποχρεούται να προμηθευτεί και μεταφέρει επί τόπου του έργου, όπου και θα παραμείνουν σε όλη τη διάρκεια των εργασιών, όλα τα μηχανήματα, εργαλεία όργανα μεταφορικά μέσα κ.λ.π., ως και επίσης το ειδικευμένο προσωπικό για την εμπρόθεσμη εκτέλεση του έργου από την παρούσα εργολαβία όπως ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 138 παρ. 5 του Ν.4412/2016 (όπως ισχύει).
- 16.4 Αν παρ' όλα αυτά, και κατά την απόλυτη κρίση της Υπηρεσίας, δεν κριθούν επαρκή τα μηχανικά κ.λ.π. μέσα που εισκομίσθηκαν στο έργο για την εμπρόθεσμη περαίωση των εργασιών τότε ο ανάδοχος υποχρεούται όπως, εντός πενταήμερου προθεσμίας, ενισχύσει τον επί τόπου υπάρχοντα μηχανικό εξοπλισμό του κ.λ.π. σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας, τροποποιώντας ενδεχόμενα το υποβληθέν οργανόγραμμα εργοταξίου που προβλέπεται από το άρθρο 145 παρ. 4 του Ν.4412/2016 (όπως ισχύει).
- 16.5 Στην περίπτωση που ο ανάδοχος δεν συμμορφωθεί με τις διαταγές της Υπηρεσίας, μέσα στην παραπάνω προθεσμία, τότε η Υπηρεσία μπορεί με απλή έγγραφη ειδοποίηση προς τον ανάδοχο, να μεταφέρει επί τόπου τα απαραίτητα μηχανήματα κ.λ.π. που κατά την κρίση της είναι απαραίτητα και που θα λειτουργήσουν σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή ο ανάδοχος βαρύνεται με τις κάθε είδους δαπάνες μεταφοράς και επιστροφής αυτών, ασφαλιστρών, μισθωμάτων, λειτουργίας και συντήρησης των μηχανημάτων και λοιπών μέσων που θα μεταφερθούν για λογαριασμό του.
- 16.6 Η λειτουργία των παραπάνω προσθέτων μηχανημάτων και λοιπών μέσων που μεταφέρθηκαν, μπορεί να ανασταλεί από την Υπηρεσία, εφόσον κατά την απόλυτη κρίση της εξασφαλίζεται η εμπρόθεσμη περαίωση των εργασιών με τα διατιθέμενα επί τόπου του έργου εν λειτουργία μηχανήματα και λοιπά μέσα του αναδόχου.
Σε κάθε περίπτωση ο ανάδοχος είναι υπεύθυνος για την πρόοδο του έργου, έστω και αν η Υπηρεσία δεν έκανε χρήση του παρόντος άρθρου.

- 16.7 Ειδικότερα για τον κύριο μηχανικό εξοπλισμό κατασκευής του έργου ορίζεται ότι αυτός θα πρέπει να γίνει αποδεκτός από την Υπηρεσία πριν από την προσκόμισή του στο έργο για έναρξη της εκτέλεσης των εργασιών κατασκευής του έργου.
Για τον παραπάνω λόγο ο Ανάδοχος θα πρέπει να κοινοποιεί προηγούμενα στην Υπηρεσία τον τύπο του μηχανήματος με τα αναγκαία τεχνικά χαρακτηριστικά κατασκευής και απόδοσης, που θα είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις των όρων δημοπράτησης. Εφιστάται η προσοχή στην τήρηση των Περιβαλλοντικών Όρων ως προς τις εκπομπές θορύβου κατά τη χρήση τύπων μηχανημάτων, πλησίον οικισμών ή ευαίσθητων οικολογικά περιοχών.

ΑΡΘΡΟ 17°

ΡΗΤΡΑ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

Δεν προβλέπεται η καταβολή πρόσθετης παροχής για την ταχύτερη από τον ανάδοχο περάτωση του έργου.

ΑΡΘΡΟ 18ο:

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

Για το υπόψη έργο **δεν** προβλέπεται καταβολή προκαταβολής.

ΑΡΘΡΟ 19°

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΟΥ - ΠΛΗΡΩΜΕΣ - ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΙΜΩΝ

- 19.1 Το έργο χρηματοδοτείται από Πιστώσεις της ΥΠΑ, ΚΑΕ 5183
- 19.2 Η πραγματοποίηση των πληρωμών θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 152 του Ν.4412/2016 .
Ημιτελείς εργασίες δεν θα πιστοποιούνται. Τα στοιχεία που καθορίζονται από το άρθρο 152 του Ν. 4412/2016 συντάσσονται με μέριμνα και ευθύνη του Αναδόχου και υποβάλλονται στην Υπηρεσία κάθε μήνα.
- 19.3 Κάθε λογαριασμός συντάσσεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 152 παρ.7 του Ν.4412/2016.
- 19.4 Κάθε λογαριασμός, για τον προσδιορισμό της αναθεώρησης, θα συνοδεύεται από πίνακα κατανομής των εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 153 του Ν.4412/2016.
- 19.5 Γενικά θα ισχύουν οι διατάξεις περί αναθεώρησης που ισχύουν κατά την ημέρα της δημοπρασίας. Επίσης κατά τον υπολογισμό της αναθεώρησης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:
Τα επί τόπου υλικά αναθεωρούνται κατά τον χρόνο της πιστοποίησης και όχι κατά την ενσωμάτωση.
Τα υλικά της Υπηρεσίας δεν θα αναθεωρούνται.
Η αναθεώρηση εργασιών θα γίνεται κατά την αναθεωρητική περίοδο που εκτελέστηκαν, αφού ληφθεί υπόψη και το χρονοδιάγραμμα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 153 του Ν.4412/2016.
- 19.6 Για τον υπολογισμό της αναθεώρησης και μόνο, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 153 του Ν.4412/2016 (όπως ισχύει), των διαφόρων εργασιών που θα εκτελεσθούν, θα χρησιμοποιηθούν ως αντίστοιχα κονδύλια αυτά που περιλαμβάνονται στις εγκεκριμένες αναλύσεις έργων Οδοποιίας, Οικοδομικών κλπ. και οι κωδικοί τους αριθμοί αναγράφονται σε κάθε άρθρο του Συμβατικού Τιμολογίου.

- 19.7 Πριν από κάθε προώθηση λογαριασμού για πληρωμή από τον υπόλογο του έργου θα προσκομίζονται από τον Ανάδοχο πέρα από τα λοιπά δικαιολογητικά και τα παραστατικά καταβολής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος από τα οποία θα φαίνεται ότι κατατέθηκε στον τηρούμενο εκεί σχετικό λογαριασμό το ποσοστό 6% που προβλέπεται ως κράτηση από τις διατάξεις του Άρθρου 27, παράγρ. 34 έως 37 του Ν. 2166/93 (ΦΕΚ 137 Α/24-8-93).
- 19.8 Γίνεται κράτηση υπέρ της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. και υπολογίζεται με συντελεστή 0,10% επί του συνολικού συμβατικού τιμήματος. Θεσπίστηκε με την παρ. 3 του άρθρου 4 του νόμου 4013/2011 (ΦΕΚ204Α') και επιβάλλεται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 του ίδιου Νόμου, ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησης των συμβάσεων αυτών (Τακτικός Προϋπολογισμός, Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων).
Η κράτηση επιβαρύνει τον ανάδοχο της σύμβασης και παρακρατείται σταδιακά από το συμβατικό τίμημα. Η παρακράτηση πραγματοποιείται από τον υπόλογο του έργου σε κάθε πληρωμή και αποδίδεται στην Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

ΑΡΘΡΟ 20°

ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΟΥΣ

Κατά την κρίση της Υπηρεσίας και σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 169 του Ν. 4412/2016, μπορεί να δοθεί στην χρήση μέρος ή ολόκληρο το κατασκευαζόμενο έργο πριν από την αποπεράτωσή του, παράλληλα με την συνέχιση των εργασιών, αφού πρώτα γίνει διοικητική παραλαβή για χρήση.

Η χρήση θα αποφασίζεται από τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας τα έργα Υπηρεσίας, μετά από σύμφωνο γνώμη της Υ.Π.Α..

Στην απόφαση χρήσης θα καθορίζονται τα τμήματα που δίδονται στην χρήση καθώς και οι οδηγίες που απαιτούνται για την ασφαλή λειτουργία του Αερολιμένα και την ταυτόχρονη ασφαλή και απρόσκοπτη εκτέλεση των εργασιών.

Κατά τα λοιπά ισχύουν και όσα σχετικά μνημονεύονται στο Άρθρο 35 παράγραφος 10 αυτής της ΕΣΥ.

ΑΡΘΡΟ 21°

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ - ΧΡΟΝΟΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ

21.1 Για τις έννοιες και τις διαδικασίες έκδοσης /τέλεσης των:

- α. Διοικητικής Παραλαβής για χρήση.
- β. Βεβαίωσης περάτωσης εργασιών κατασκευής του έργου.
- γ. Προσωρινής παραλαβής του κατασκευασθέντος έργου.
- δ. Χρόνου εγγύησης και υποχρεωτικής (με μέριμνα και δαπάνες του Αναδόχου) συντήρησης του κατασκευασθέντος έργου.
- ε. Οριστικής Παραλαβής του έργου,

ισχύουν γενικά οι διατάξεις του Ν.4412/2016, και ειδικότερα τα άρθρα 168, 169, 170, 171 και 172 όπως ισχύουν σήμερα.

21.2 Ο ανάδοχος για να παραληφθεί το έργο του πρέπει να προσκομίσει την τελική του επιμέτρηση, το Μητρώο του έργου, τους φακέλους παραλαβής υλικών και το εγχειρίδιο συντήρησης και λειτουργίας. Ακόμα απαραίτητο στοιχείο για προσωρινή παραλαβή είναι και ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 3 του ΠΔ 305/96 και σύμφωνα με την απόφαση 433/19.9.2000 του Υφυπουργού

ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 1176B/22.9.2000) και την Εγκύκλιο Ε6, αρ. οικ. 215/31-3-2008 Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ.

- 21.3 Η προσωρινή παραλαβή του έργου θα διενεργηθεί το αργότερο μέσα σε έξι (6) μήνες από τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου, εφόσον βέβαια η τελική επιμέτρηση του έργου υποβληθεί μέσα σε δύο (2) μήνες από την περάτωση, σύμφωνα με το άρθρο 170 του Ν.4412/2016.
- 21.4 Ο χρόνος εγγυήσεως του υπόψη έργου ορίζεται σε δέκα οκτώ μήνες (18) μήνες από τη βεβαιωμένη περάτωσή του, αν μέσα σε δύο μήνες από αυτήν υποβληθεί από τον Ανάδοχο η τελική επιμέτρηση, σύμφωνα με το άρθρο 171 του Ν.4412/2016.
- 21.5 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος κατά το χρόνο εγγύησης να επιθεωρεί τακτικά τα έργα και να τα διατηρεί σε ικανοποιητική κατάσταση και να αποκαθιστά κάθε βλάβη τους.
- 21.6 Κατά το χρόνο εγγύησης ο ανάδοχος βαρύνεται με τις δαπάνες αποκατάστασης των ελαττωμάτων του έργου που θα κατασκευασθεί από αυτόν, μέσα πάντα στο χρόνο εγγύησης και εφ' όσον οι φθορές, βλάβες και δυσλειτουργίες οφείλονται σε πλημелλή μη έντεχνη κατασκευή των έργων ή σε χρήση ελαττωματικών υλικών, συσκευών κλπ.
- 21.7 Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος αρνηθεί να εκτελέσει τις τυχόν εργασίες επισκευών ή επανορθωτικές εργασίες, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, που αποτελούν υποχρέωσή του και μάλιστα σε εύλογο χρόνο (ανάλογα με το είδος της βλάβης) και σε βαθμό που να ικανοποιούν λογικά την Υπηρεσία, τότε η Υπηρεσία θα δικαιούται να αναθέσει σε τρίτους την εκτέλεση αυτών των εργασιών και να εισπράξει το κόστος τους καθ' οιονδήποτε τρόπο από τον Ανάδοχο.
- 21.8 Η οριστική παραλαβή θα διενεργηθεί μέσα σε δύο(2) μήνες μετά από τη λήξη του χρόνου εγγύησης. Σχετικό είναι το άρθρο 172 του Ν.4412/2016 .

ΑΡΘΡΟ 22ο

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ - ΦΑΚΕΛΛΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (Φ.Α.Υ.)

- 22.1 Μετά την υπογραφή της συμβάσεως για την εκτέλεση του έργου, ο ανάδοχος θα αποταθεί με αντίγραφο αυτής στη Διοίκηση του Αερολιμένα, όπου θα αιτηθεί την έκδοση προσωρινών ταυτοτήτων εργασίας σε υποκείμενους ελεγχόμενους χώρους του Αεροδρομίου για όλο το προσωπικό του, παρέχοντας τα πλήρη στοιχεία και την ειδικότητα ενός εκάστου εξ' αυτών μαζί με δύο φωτογραφίες τύπου διαβατηρίου. Ο υπόψη Αερολιμένας θα μεριμνήσει για την έκδοση αυτών των ταυτοτήτων.
- 22.2 Μετά την έκδοση των προσωρινών αυτών ταυτοτήτων οι οποίες θα ισχύουν για το συγκεκριμένο τόπο του έργου και μόνο, θα μπορούν οι εργαζόμενοι στο έργο να εισέρχονται στο χώρο της πίστας. Οι εν λόγω ταυτότητες θα είναι πάντα αναρτημένες σε εμφανές σημείο της ένδυσης εργασίας και θα μπορούν ανά πάσα στιγμή να ελεγχθούν από τον επιβλέποντα μηχανικό (ο οποίος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την πιστή εφαρμογή της παρούσης και ο οποίος είναι και ο υπεύθυνος ασφαλείας μέχρι πέρας του έργου), ή από τα εντεταλμένα για το σκοπό αυτό όργανα του Αερολιμένα ή της ΕΛΑΣ.
- 22.3 Η είσοδος των εργαζομένων στους υποκείμενους χώρους του Αερολιμένα θα γίνεται **μόνον** από τις ελεγχόμενες εισόδους. Η είσοδος των αυτοκινήτων και των ειδικών

μηχανημάτων θα γίνεται μόνον από τις φυλασσόμενες εισόδους των ελεγχόμενων χώρων, όπου θα γίνεται και ο σχετικός έλεγχος του φορτίου τους, από τα εντεταλμένα όργανα.

- 22.4 **Απολύτως κανείς, χωρίς την ειδική προσωρινή ταυτότητα δεν θα μπορεί να εργάζεται ή να διακινείται στους ελεγχόμενους χώρους του Αερολιμένα.** Σε περίπτωση που συμβεί αυτό, πέραν από τις Αστικές και Ποινικές ευθύνες του Αναδόχου, θα υποχρεωθεί και στην καταβολή της ποινικής ρήτρας ίσης προς 14.700 € για κάθε άτομο του συνεργείου του χωρίς ταυτότητα που θα συλλαμβάνεται σε υποκείμενο χώρο. Συναφώς γνωρίζεται, ότι καμία δικαιολογία και για κανέναν απολύτως λόγο δεν θα γίνει δεκτή για παραβίαση του άρθρου αυτού. Το ίδιο ισχύει επίσης αν διαπιστωθεί ότι η είσοδος των εργαζομένων στο έργο ατόμων σε ελεγχόμενο χώρο έγινε από άλλη, μη φυλασσόμενη είσοδο του Αερολιμένα.
- 22.5 Σε όλη τη διάρκεια του έργου ο Ανάδοχος πρέπει να πάρει όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για την ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του Αερολιμένα, συμμορφούμενος πάντοτε και αμέσως προς τις εντολές της επίβλεψης και του Αερολιμένα. Ειδικότερα υποχρεούται ο ανάδοχος λόγω των υψηλών απαιτήσεων της ασφάλειας κίνησης των αεροσκαφών στο πεδίο ελιγμών να διατηρεί σε μόνιμη και συνεχή βάση, συνεργείο με κατάλληλα μηχανήματα για τον καθαρισμό του οδοστρώματος του πεδίου ελιγμών από οτιδήποτε αποθέσεις που οφείλονται στην εκτέλεση των υπόψη εργασιών σύμφωνα με τις υποδείξεις του αερολιμένα.
- 22.6 Ακόμα και το ωράριο του προσωπικού του Αναδόχου θα πρέπει να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις του Αερολιμένα, ώστε να μην επέρχεται καμία ανωμαλία στην διακίνηση των αεροσκαφών και των επιβατών. Συνεπώς το πρόγραμμα εργασίας του αναδόχου θα πρέπει πάντοτε να τυχάνει και της έγκρισης του Αερολιμενάρχη, ο οποίος και θα μεριμνά (όποτε απαιτείται λόγω των εκτελουμένων έργων) για την έκδοση ειδικών αγγελιών προς τους Αεροναυτιλομένους κ.λ.π.
- 22.7 Διευκρινίζεται ότι, προκειμένου περί τήρησης των μέτρων ασφαλείας των υποδεικνυόμενων από την Επίβλεψη και τον Αερολιμένα, ο Ανάδοχος δεν μπορεί να εκφέρει καμία αντίρρηση, αλλά ούτε και να εγείρει αξιώσεις λόγω των οικονομικών ή άλλων επιπτώσεων, τις οποίες δυνατόν να συνεπάγεται η εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας.
- 22.8 Όλες οι διακινήσεις του προσωπικού του Αναδόχου μέσα στον Αερολιμένα, των μεταφορικών του μέσων κ.λ.π. θα γίνονται αυστηρά βάσει των καθοριζόμενων κάθε φορά από τον Αερολιμένα σχετικά με τις διαδρομές, ώρες μετακίνησης κ.λ.π. Διευκρινίζεται ότι ο Αερολιμένας δεν έχει καμία υποχρέωση για την εξυπηρέτηση του Αναδόχου με μεταφορικό μέσο ή για την εξεύρεση θαλάμων για το προσωπικό και τον Ανάδοχο κ.λ.π.
- 22.9 Οι περιοχές που θα χρησιμοποιηθούν από τον Ανάδοχο για την εναπόθεση των υλικών, στάθμευση οχημάτων και ειδικών μηχανημάτων αυτού κ.λ.π. θα είναι αυτές που θα υποδειχθούν από τον Αερολιμένα. Όταν οι συνθήκες του έργου ή ο κίνδυνος ζημιών σε αυτό δεν επιτρέπουν, κατά την απόλυτη κρίση της Υπηρεσίας, την επί μακρό χρόνο απόθεση υλικών σε χώρους που εμποδίζεται η κυκλοφορία οχημάτων ή δημιουργείται κίνδυνος στην ασφάλεια των πτήσεων, τότε στους χώρους αυτούς, που θα ορίζονται από τις εντολές του Αερολιμένα, θα αποτίθενται περιορισμένες ποσότητες υλικών, χωρίς τούτο να δημιουργεί δικαίωμα αποζημίωσης του Αναδόχου για πρόσθετες ή πλάγιες μεταφορές, φορτοεκφορτώσεις κ.λ.π. Διευκρινίζεται ακόμα ότι η τήρηση όλων των παραπάνω από τον Ανάδοχο είναι

εξαιρετικής σπουδαιότητας για την ασφάλεια των πτήσεων και ότι αυτός καμία απαίτηση παράτασης προθεσμίας ή οικονομικής φύσης μπορεί να εγείρει, για τους πιο πάνω λόγους.

22.10. Ο Ανάδοχος θα πρέπει να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ασφάλεια των απασχολουμένων στο έργο και θα πρέπει να συμμορφώνεται με όλες τις ισχύουσες διατάξεις για την ασφάλεια ως και τους ισχύοντες κανονισμούς, για να αποτραπούν ατυχήματα ή σωματικές βλάβες σε πρόσωπα επί, περί ή γειτνιάζοντα προς τις περιοχές όπου εκτελείται το έργο. Θα τοποθετήσει και θα συντηρήσει κατάλληλα κάθε στιγμή, όταν παρίσταται ανάγκη από τις συνθήκες και την πρόοδο του έργου, όλα τα απαιτούμενα προστατευτικά μέσα για την προστασία των εργατών και του κοινού και θα τοποθετήσει σήματα κινδύνου για κάθε είδους κίνδυνο που δημιουργείται από την κατασκευή του έργου.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει ή να χρησιμοποιεί πρόσθετα προστατευτικά μέσα, συσκευές και μηχανήματα αν η Επίβλεψη ή ο Αερολιμένας ή άλλη αρμόδια αρχή κρίνει ότι είναι απαραίτητα για την προστασία της ζωής και της υγείας των υπαλλήλων, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση.

Από την παράγραφο αυτή τίποτα δεν θα πρέπει να ερμηνευθεί ότι απαλλάσσει τον εργολάβο από το να συμμορφωθεί με τις ισχύουσες διατάξεις τοπικής ασφάλειας, υγείας και άλλων υγειονομικών διατάξεων.

22.11 Ο Ανάδοχος θα παρέχει επί τόπου των έργων το αναγκαίο για την παροχή πρώτων βοηθειών εξοπλισμό και ιατρικές ευκολίες σε οποιονδήποτε έχει σχέση με την εργασία, ο οποίος δυνατόν να τραυματισθεί σε αυτήν.

22.12 Ο Ανάδοχος θα πρέπει να αναφέρει αμέσως γραπτά στην επίβλεψη όλα τα ατυχήματα που προκύπτουν από την εκτέλεση της εργασίας είτε στον τόπο των έργων, είτε σε γειτονικές θέσεις με τον τόπο των έργων, τα οποία προξένησαν θάνατο, σωματικές βλάβες ή υλικές ζημιές, δίνοντας πλήρεις λεπτομέρειες και καταθέσεις μαρτύρων.

Ακόμα, αν προξενήθηκε θάνατος ή σοβαρές σωματικές βλάβες ή σοβαρές ζημιές, το ατύχημα θα πρέπει να αναφερθεί τηλεφωνικά ή με αγγελιαφόρο στον Επιβλέποντα και κατά τα λοιπά σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

22.13 Σε περίπτωση ατυχήματος ο Ανάδοχος φέρει την αστική και ποινική ευθύνη, χωρίς να μπορεί να επικαλεσθεί την συμμόρφωση του με τις εντολές ή οδηγίες καμίας αρμόδιας αρχής για την απαλλαγή του.

22.14 Τα συνεργεία του Αναδόχου που θα εργάζονται στο συγκεκριμένο έργο (ανεξαρτήτως σχέσης εργασίας δηλ. Διπλ. Μηχανικοί, Εργοδηγοί, Τεχνίτες, Εργάτες, Επισκέπτες κλπ) θα υπακούουν και θα εφαρμόζουν πλήρως τις Κοινοτικές Διατάξεις 89/391 περί υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων, καθώς και τις διατάξεις ασφαλείας της ΥΠΑ για άτομα εργαζόμενα σε ελεγχόμενους χώρους, σε συνδυασμό και με το Π.Δ. 305/96, το Ν.4412/2016(αρ.138 παρ.7) και το Ν.3850/10(αρ.42) όπως ισχύουν.

Συγκεκριμένα:

Όλοι οι εργαζόμενοι στο έργο αυτό, ανεξαρτήτως ειδικότητας, θα φορούν καθ' όλη τη διάρκεια εργασίας τους στο έργο και πάνω από τα ρούχα εργασίας τους πλαστικό γιλέκο σύμφωνα με τις ισχύουσες Κοινοτικές Διατάξεις. Το γιλέκο αυτό θα είναι κοντό, μέχρι τη μέση κατασκευασμένο από ελαφρύ ύφασμα υψηλής πυκνότητας πλέξης, ώστε να το καθιστά άκαυστο και βάρους 150γρμ./τετρ.μέτρο, χρώματος πορτοκαλόχρου χωρίς γιακά και μανίκια και χωρίς κουμπιά, το οποίο θα μπορεί να κλείνει στο στήθος με τρεις αυτοκόλλητες ταινίες μεταβλητού μήκους, αμέσου αποκόλλησης, ώστε να ικανοποιεί όλα τα μεγέθη. Όταν είναι κλειστό, θα σχηματίζει λαϊμόκοψη «V» στο εμπρόσθιο μέρος μήκους 20 περίπου εκ. Τα τελειώματά του θα είναι ρελιασμένα με άσπρο ή πορτοκαλί

πλαστικό υψηλής αντοχής σε πλάτος ρελιάσματος 1εκ. και στις δύο πλευρές του (εσωτερική - εξωτερική). Το εν λόγω γιλέκο θα φέρει καθ' όλο το πλάτος του τρεις τουλάχιστον ισαπέχουσες μεταξύ τους ισοφαρδείς φθορίζουσες λωρίδες κιτρίνου χρώματος πλάτους εκάστης 5εκ. Η προμήθεια των γιλέκων αυτών είναι ευθύνη του αναδόχου του έργου, του οποίου αποτελούν περιουσία.

Πέραν των γιλέκων, ο ανάδοχος του έργου έχει την αποκλειστική ευθύνη ώστε όλοι ανεξαιρέτως οι εργαζόμενοι, όπως επίσης και οι επισκέπτες στο έργο, να φορούν κράνος ασφαλείας από σκληρό πλαστικό βάρους περί τα 450gr, με καταλλήλους διαμήκεις νευρώσεις και υψηλής αντοχής σε θραυστική ροπή ίσης προς 2000Nt-m.

Τα κράνη θα έχουν εσωτερική περιμετρική επένδυση από μαλακό πλαστικό με πλαστική ταινία ρυθμιζομένης περιμέτρου, ώστε να εφαρμόζουν σε διάφορα μεγέθη κεφαλής. Τα κράνη θα έχουν οπές αερισμού της κεφαλής με λεία χείλη σε όλη την επιφάνειά τους διατεταγμένες σε σειρές κατά το διαμήκη άξονα, μέγιστης διαμέτρου 0,9mm. Τα περιμετρικά χείλη του κράνους θα έχουν ελαφρά κλίση με ακτίνα καμπυλότητας μεγαλύτερη των 3εκ. και θα είναι ομαλά και στρογγυλοποιημένα. Τα εν λόγω προστατευτικά κράνη θα είναι μονόχρωμα. Ο χρωματισμός του κάθε κράνους είναι μονοσήμαντος και υποδηλώνει την ειδικότητα αυτού που το φορά.

Συγκεκριμένα :

Κράνη **κιτρίνου χρώματος** φορούν οι **εργάτες και οι χειριστές μηχανημάτων.**

Κράνη **μπλέ χρώματος** οι **τεχνίτες.**

Κράνη **πορτοκαλί χρώματος** οι **εργοδηγοί.**

Κράνη **λευκού χρώματος** οι **μηχανικοί, οι επισκέπτες και ο επιβλέπων του έργου.**

Τα κράνη αυτά όπως και τα γιλέκα εργασίας είναι περιουσία του αναδόχου και είναι υποχρεωμένος να φροντίσει για τον εφοδιασμό των συνεργείων του με αυτά.

Όποιος εργαζόμενος ή επισκέπτης δεν φέρει το γιλέκο εργασίας, όπως επίσης και το προστατευτικό του κράνος, θα αποβάλλεται του χώρου του έργου και θα γίνεται ειδική παρατήρηση επ' αυτού στο ημερολόγιο του έργου.

- 22.15 Αν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της Σύμβασης απαιτηθούν επείγοντα μέτρα για την πρόληψη ατυχήματος ή καταστροφής, ή για την διασφάλιση έπειτα από τέτοιο συμβάν, ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος να εκτελέσει οτιδήποτε είναι αναγκαίο. Χωρίς να περιορίζεται αυτή η υποχρέωση, η Επίβλεψη διατηρεί το δικαίωμα να δίδει εντολές για την εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών.
Αν ο Ανάδοχος φανεί απρόθυμος ή ανίκανος να λάβει τα αναγκαία μέτρα, η Επίβλεψη έχει το δικαίωμα να εκτελέσει τις σχετικές εργασίες με δικά της συνεργεία σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου.
- 22.16 Ο ανάδοχος θα πρέπει να αποτανθεί στα γραφεία του Αερ/να πριν αρχίσουν οι εργασίες και να προμηθευθεί τις ΜΟΔ (Μόνιμες Οδηγίες-Διαταγές) υπ' αρ. 49 και 93, οι οποίες αφορούν στην ασφάλεια των πτήσεων. Οι Οδηγίες αυτές θα εφαρμοστούν πλήρως κατά την εκτέλεση των έργων στην περιοχή του αεροδρομίου, σε συνεργασία με τον Αερολιμενάρχη.
Κατόπιν τούτου υπεύθυνος για κάθε ατύχημα που ήθελε συμβεί από πλημμελή εφαρμογή των διαλαμβανομένων στις ΜΟΔ καθίσταται ο ανάδοχος.
- 22.17 Συμπληρωματικά των όσων μνημονεύονται στο παρόν άρθρο, αλλά και σε άλλα σημεία των τευχών δημοπράτησης, όσον αφορά στα μέτρα ασφαλείας που πρέπει να τηρούνται κατά την εκτέλεση του έργου, ισχύουν και τα παρακάτω:
Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί το έργο, αναφορικά με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων, με τρόπο ασφαλή και σύμφωνα με τους νόμους, διατάγματα, αστυνομικές διατάξεις και οδηγίες του φορέα κατασκευής και του Κυρίου του έργου. Σε περίπτωση έλλειψης σχετικής νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ελληνικής, ο Ανάδοχος

υποχρεούται να εφαρμόσει αναγνωρισμένους διεθνώς κώδικες ή συναφείς Κανονισμούς, καθώς και την επικρατούσα πρακτική σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη.

Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά αναφέρονται οι επόμενες διατάξεις, οι οποίες θα εφαρμόζονται όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν εκάστοτε κατά το χρόνο εφαρμογής τους:

- Το ΠΔ 413/77 (ΦΕΚ 128 Α/1977 «Περί αγοράς, μεταφοράς και καταναλώσεως εκρηκτικών υλών».
- Το ΠΔ 778/80 (ΦΕΚ 193 Α/1980) «Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν οικοδομικών εργασιών».
- Το ΠΔ 1073/81 (ΦΕΚ 260 Α/1981) «Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού».
- ΥΑ ΙΙ-5η/Φ/17402/84 «Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών» (ΦΕΚ 931/Β), Ν 1428/84 και Ν 2115/93.
- Ο Ν 1430/84 (ΦΕΚ 49 Α/1984) «Κύρωση της 62 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας που αφορά τις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομική βιομηχανία».
- Ο Ν. 1568/85 (ΦΕΚ 177 Α/1985) «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σε συνδυασμό με το άρθρο 39 του Ν 1836/89 (79/Α) «Πρώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις».
- Το ΠΔ 294/88 (ΦΕΚ 138 Α/1988) «Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας, επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα τεχνικού ασφαλείας για τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1, παρ. 1 του Ν 1568/85».
- Το ΠΔ 225/89 (ΦΕΚ 106 Α/1989) «Υγιεινή και Ασφάλεια στα Υπόγεια Τεχνικά Έργα».
- Το ΠΔ 157/92 (ΦΕΚ 74 Α/1992) «Επέκταση των ΠΔ και ΥΑ που εκδόθηκαν με τις εξουσιοδοτήσεις του Ν 1568/85 στο Δημόσιο, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ».
- Το ΠΔ 395/94 (ΦΕΚ 220 Α/1994) «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ», σε συνδυασμό με τα ΠΔ 89/99 (ΦΕΚ 94 Α/1999), 396/94 (ΦΕΚ 220 Α/1994), 304/00 (ΦΕΚ 241 Α/2000) και με το ΠΔ 155/2004 (ΦΕΚ 121Α /2004).
- Το ΠΔ 17/96 (ΦΕΚ 11 Α/1996) «Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σε συνδυασμό με το ΠΔ 159/99 (ΦΕΚ 157 Α/1999).
- Το ΠΔ 305/96 (ΦΕΚ 212 Α/1996) «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ».
- Η Υπουργική Απόφαση 3046/304/30-1-89 (ΦΕΚ 59Δ) «Κτιριοδομικός κανονισμός» (Ειδικά το Άρθρο 5, παρ. 4,2 για τη χρήση εκρηκτικών).
- Η Υπουργική Απόφαση Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. 31245/οικ/22-5-93 «Συστάσεις για κατεδαφίσεις κτιρίων», με κατ' αναλογία εφαρμογή της σε κατεδαφίσεις υπαρχόντων τεχνικών έργων κτλ.).
- Ο Κανονισμός ελέγχων Ανυψωτικών Μηχανημάτων (ΦΕΚ 1186 Β/25.8.2003).

Όλες οι δαπάνες εφαρμογής των διατάξεων υγιεινής και ασφάλειας βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογισθεί από αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του.

-Το Ν.3850/2010 «Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων».

22.18.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί το έργο με τρόπο ασφαλή και σύμφωνα με τους νόμους, διατάγματα, αστυνομικές διατάξεις και οδηγίες του Κ.Τ.Ε., όπως εκφράζονται μέσω της υπηρεσίας αναφορικά με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

22.18.2 Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Ασφάλειας Υγείας Εργασίας (ΣΟΔΑΥΕ).

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει το ΣΟΔΑΥΕ στο έργο ώστε να περιοριστεί ο εργασιακός κίνδυνος στο ελάχιστο. Ως ελάχιστες απαιτήσεις για το ΣΟΔΑΥΕ ορίζονται οι εξής :

- α. Δήλωση πολιτικής ασφάλειας εργασίας του αναδόχου.
- β. Ορισμός τεχνικού ασφάλειας, συντονιστή ασφάλειας και Ιατρού Εργασίας. Ειδικότερα και λόγω της σπουδαιότητας των θεσμών αυτών, τα προσόντα και καθήκοντα των ατόμων τα οποία θα παρέχουν τις υπηρεσίες του τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή θεμάτων ασφαλείας και υγείας, καθώς και του γιατρού Εργασίας θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας (Ν.1568/85, ΠΔ17/96, ΠΔ305/96, ΠΔ294/88, Ν.3850/2010). Η ανάθεση των καθηκόντων του τεχνικού ασφαλείας και συντονιστή ασφαλείας και υγείας της Εργασίας καθώς και του γιατρού Εργασίας γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και στο αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.Ε.Π.Ε. Για την κάλυψη των αναγκών του σε υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας, συντονιστή ασφάλειας και γιατρού Εργασίας, μετρήσεις, αναπροσαρμογή ή και εκπόνηση του ΣΑΥ και ΦΑΥ περιλαμβανομένης της εκτίμησης του εργασιακού κινδύνου, εκπαίδευση προσωπικού, κ.λ.π. ο Ανάδοχος μπορεί να συμβάλλεται με εξωτερικούς συνεργάτες ή και με ειδικά αδειοδοτημένα (ΠΔ 95/99, ΠΔ 17/96) από το Υπουργείο Εργασίας Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης του Επαγγελματικού Κινδύνου(ΕΞ.Υ.Π.Π).
- γ. Καθορισμός αρμοδιοτήτων προσωπικού αναδόχου για θέματα ΑΥΕ.
- δ. Οργάνωση υπηρεσιών ΑΥΕ υπερβολάβων.
- ε. Εκπόνηση διαδικασιών ασφάλειας. Κατ' ελάχιστον απαιτούνται διαδικασίες για:
  - αναφορά ατυχήματος
  - χρήση μέσων ατομικής προστασίας
  - εκπαίδευση προσωπικού
  - ιατρικές εξετάσεις εργαζομένων
- στ. Κατάρτιση ειδικών μελετών π.χ. για βοηθητικές κατασκευές όπου τέτοια μελέτη προβλέπεται από την νομοθεσία ή προτείνεται από την ΣΑΥ της μελέτης ή της κατασκευής.
- ζ. Διαδικασίες Επιθεωρήσεων:

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να προγραμματίζει την τακτική επιθεώρηση των χώρων, του εξοπλισμού, των μεθόδων και των πρακτικών εργασίας σε εβδομαδιαία βάση, εκτός αν άλλως ορίζεται στην νομοθεσία ή το απαιτούν οι συνθήκες εκτέλεσης του έργου, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη λήψη μέτρων για την επανόρθωση των επικίνδυνων καταστάσεων που επισημαίνονται. Οι επιθεωρήσεις πρέπει να τεκμηριώνονται γραπτά.
- η. Άλλες προβλέψεις:
  - Εκ των προτέρων γνωστοποίηση της έναρξης των εργασιών στο Έργο προς το αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.Ε.Π.Ε
  - Κατάρτιση προγράμματος και υλοποίηση εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα ΑΥΕ
  - Οδηγίες ασφαλούς εργασίας προς εφαρμογή από όλους τους εργαζομένους στο εργοτάξιο.
  - Πρόβλεψη για σύγκληση μηνιαίων συσκέψεων για θέματα ΑΥΕ με το συντονιστή ΑΥΕ και τους υπερβολάβους, παρουσία του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού Εργασίας.

- Τήρηση στο εργοτάξιο βιβλίων ασφάλειας και υγείας και αποδεικτικών στοιχείων για τα μηχανήματα έργων, σύμφωνα με το αρ. ΔΙΠΑΔ/οικ. 403/22.6.2006 έγγραφο της ΓΓΔΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ.
- θ. Υποχρέωση Αναδόχου για αναθεώρηση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και του φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ).
- Ο συντονιστής ασφάλειας και υγείας του έργου υποχρεούται να κάνει την αναθεώρηση του Σχεδίου και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας της Μελέτης, να παρακολουθεί τις εργασίες όσον αφορά θέματα ΑΥΕ και να συντάξει τον τελικό ΦΑΥ.
- Το ΣΑΥ αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, στο δε (ΦΑΥ) εμπεριέχονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Συνεπώς ο Φάκελος Ασφαλείας και Υγείας συμπληρώνεται σταδιακά και παραδίδεται με την ολοκλήρωση του Έργου στον Κύριο του Έργου ενημερωμένος ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε.
- Σε περίπτωση που δεν έχει παραδοθεί από την Υπηρεσία ΣΑΥ και ΦΑΥ στον Ανάδοχο μαζί με την τεχνική μελέτη, αυτός υποχρεούται στην σύνταξη και τήρηση των εν λόγω στοιχείων.
- Συγκεκριμένα ο Ανάδοχος υποχρεούται μέσα σε δέκα πέντε (15) ημέρες από την υπογραφή του συμφωνητικού να καταθέσει στην Υπηρεσία τεύχος στο οποίο θα περιλαμβάνεται το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (Σ.Α.Υ.) και ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) για το σύνολο του έργου που αναλαμβάνει. Σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 και του οποίου οι διατάξεις έχουν εναρμονιστεί με την οδηγία τα ΕΟΚ 57/92 και την Υ.Α. ΠΕΧΩΔΕ/αρ. 433/19-9-2000 (ΦΕΚ1176/22-9-00 τ.Β'). Στο τεύχος αυτό θα περιλαμβάνονται και βεβαιώσεις αναθέσεως καθηκόντων σε συντονιστή μελέτης και εκτέλεσης , όταν απαιτείται.
- Αφού ο Ανάδοχος λάβει υπόψη την Εγκύκλιο Ε6, αρ. οικ. 215/31-3-2008 που δίνει διευκρινήσεις για την εκπόνηση ΣΑΥ και την κατάρτιση ΦΑΥ των δημοσίων έργων, το περιεχόμενο των ΣΑΥ και ΦΑΥ περιγράφεται παρακάτω:

Το ΣΑΥ πρέπει να περιέχει τα εξής:

1. Γενικά
  - Είδος έργου και χρήση αυτού
  - Σύντομη περιγραφή του έργου
  - Ακριβής διεύθυνση του έργου
  - Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ
2. Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας.
3. Στοιχεία για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας.
4. Ρύθμιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός και πέριξ του εργοταξίου.
5. Καθαρισμό των χώρων αποθήκευσης υλικών και τρόπου αποκομιδής ακρήστων.
6. Συνθήκες αποκομιδής επικινδυνων υλικών
7. Διευθέτηση χώρων υγιεινής, εστίασης και Α' βοηθειών.
8. Μελέτες κατασκευής ικριωμάτων που δεν περιγράφονται στις ισχύουσες διατάξεις π.χ. ειδικοί τύποι ικριωμάτων, αντιστηρίξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος.
9. Καταγραφή σε πίνακα των φάσεων και υποφάσεων εργασιών του έργο, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου.
10. Καταγραφή σε πίνακα των κινδύνων, των πηγών κινδύνων και της εκτίμησης επικινδυνότητας κάθε φάσης και υποφάσης του έργου με κλιμάκωση της εκτίμησης επικινδυνότητας π.χ.
  - X = Χαμηλή εκτίμηση κινδύνου
  - M = Μέτρια εκτίμηση κινδύνου
  - Y = Υψηλή εκτίμηση κινδύνου

Σε περίπτωση ταυτόχρονης εκτέλεσης φάσεων εργασιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπλέον απορρέοντες κίνδυνοι.

11. Εναλλακτικές μεθόδους εργασίας για κινδύνους που δεν μπορούν να αποφευχθούν.
12. Για τον εναπομένοντα εργασιακό κίνδυνο θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψη του, καθώς και ειδικά μέτρα για εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96).

Ο ΦΑΥ πρέπει να περιέχει τα εξής:

- I. Γενικά:
  - είδος έργου και χρήση αυτού
  - ακριβή διεύθυνση του έργου
  - αριθμός αδείας
  - στοιχεία του κυρίου του έργου
  - στοιχεία του συντονιστή ασφάλειας και υγείας που θα συντάξει τον ΦΑΥ
- II. Στοιχεία από το μητρώο του έργου :
  - τεχνική περιγραφή του έργου
  - παραδοχές μελέτης
  - τα σχέδια «όπως κατασκευάσθηκε» (as built)
- III. Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του έργου, π.χ. εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού κλπ.
Ενδεικτικά οι οδηγίες κατά τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού κλπ) στην πυρασφάλεια κλπ.
- IV. Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης του έργου.
Το ανωτέρω περιλαμβάνει:
  - Τον Κανονισμό λειτουργίας του έργου, π.χ. όλα τα στοιχεία που θα αφορούν τη χρήση του έργου από τους χρήστες, βασικά ενημερωτικά φυλλάδια κατάλληλα και επαρκή που θα διανεμηθούν στους χρήστες ώστε κάθε χρήστης να γνωρίζει πώς θα χρησιμοποιήσει το έργο και τι θα κάνει σε περίπτωση έκτακτων γεγονότων.
  - Οδηγίες λειτουργίας για το προσωπικό λειτουργίας και εκμετάλλευσης του έργου π.χ. οδηγίες χρήσης του ακίνητου και κινητού εξοπλισμού που ανήκει στην συγκεκριμένη εργολαβία σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας και σε συνθήκες εκτάκτου περιστατικού κ.λ.π.
  - Οδηγίες συντήρησης του έργου. Περιλαμβάνονται συγκεκριμένες οδηγίες για την περιοδική συντήρηση του έργου.

Κατά την εκτέλεση του έργου το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ τηρούνται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία υποχρεούται να παρακολουθεί την ύπαρξη και εφαρμογή των ΣΑΥ - ΦΑΥ.

Μετά την αποπεράτωση του έργου ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συνοδεύει το έργο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του ΚΤΕ.

Είναι προϋπόθεση της προσωρινής ή οριστικής παραλαβής των έργων από τις αρμόδιες Επιτροπές η τήρηση και ενημέρωση του Φ.Α.Υ., διαφορετικά το έργο δεν θα παραλαμβάνεται.

22.18.3 Δαπάνη σύνταξης ή/και αναθεώρησης ΣΑΥ και ΦΑΥ.

Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω, αφορούν στην οργάνωση του εργοταξίου και απαιτούνται από το νόμο, βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογισθεί από αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του.

- 22.19 Ο ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει για τον εφοδιασμό των θέσεων εργασίας με πόσιμο νερό και εγκαταστάσεις υγιεινής και καθαριότητας, να εξασφαλίσει μέσα παροχής πρώτων βοηθειών, να κατασκευάσει και να τοποθετήσει κατάλληλες πινακίδες ή φωτεινά σήματα επισήμανσης και απαγόρευσης προσέγγισης επικινδύνων θέσεων, καθώς και προειδοποιητικές και συμβουλευτικές πινακίδες τόσο για τους εργαζόμενους, όσο και για τους κινούμενους στους χώρους εργοταξίων ή/και στις περιοχές εκτέλεσης των εργασιών ή κοντά σ' αυτές.
- 22.20 Ο ανάδοχος πρέπει να χορηγεί στο εργατικό προσωπικό, στο προσωπικό επίβλεψης της Υπηρεσίας μετά των εκάστοτε Συμβούλων της, και σε κάθε άλλο πρόσωπο που βρίσκεται στο χώρο του έργου μετά από σχετική έγκριση, τα απαιτούμενα, κατά περίπτωση εργασίας, ατομικά και ομαδικά εφόδια προστασίας και εργαλεία για ασφαλή εργασία, όπως ενδεικτικά: κράνη, γυαλιά, μάσκες ηλεκτροσυγκολλητών κλπ. Κατά την τυχόν εκτέλεση νυκτερινής εργασίας ο ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει τον απαιτούμενο ισχυρό φωτισμό για την ασφάλεια του προσωπικού και κάθε τρίτου.
- 22.21 Για την προστασία και αντιμετώπιση πυρκαϊών στις εγκαταστάσεις των εργοταξιακών χώρων και στους χώρους εκτέλεσης των εργασιών, ο ανάδοχος υποχρεούται να φροντίζει:
- α) Για την εγκατάσταση κατάλληλου εξοπλισμού πυρόσβεσης.
  - β) Για τον περιοδικό καθαρισμό των χώρων από επικίνδυνα, για ανάφλεξη, υλικά και την κατάλληλη διάθεσή τους.
  - γ) Να μην πραγματοποιεί εργασίες κολλήσεων ή και άλλες ανοικτής πυρράς κοντά σε χώρους, αποθήκευσης καυσίμων ή άλλων εύφλεκτων υλών του εργοταξίου και των γειτονικών ιδιοκτησιών που ανήκουν σε τρίτους.
  - δ) Για την ασφαλή αποθήκευση των εκρηκτικών υλών, που θα γίνεται κατόπιν και σύμφωνα με σχετική άδεια της αρμόδιας Αρχής.
- 22.22 Ρητά καθορίζεται ότι, ανεξάρτητα από όλα τα παραπάνω, ο Ανάδοχος παραμένει μόνος και αποκλειστικά υπεύθυνος για την ασφάλεια των εργαζομένων στα έργα και είναι δική του ευθύνη η λήψη των ενδεδειγμένων και ορθών μέτρων ασφαλείας και η τήρηση των σχετικών κανονισμών. Για θέματα πρόληψης ατυχημάτων ισχύουν γενικά, όσα ορίζονται από την Ελληνική Νομοθεσία και σε περιπτώσεις που δεν προβλέπονται από αυτή, θα εφαρμόζονται οι διεθνείς κανονισμοί πρόληψης ατυχημάτων.
- 22.23 Επίσης ο ανάδοχος πρέπει να παίρνει όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για την αποφυγή ζημιών και ατυχημάτων από τη χρήση εκρηκτικών υλών, όπως πχ. ελεγχόμενες εκρήξεις, συστήματα συναγερμού για την απομάκρυνση ατόμων από τους χώρους των εκρήξεων, λήψη προστατευτικών μέτρων για υπερκείμενες ή παρακείμενες κατασκευές και ιδιοκτησίες κλπ. εφόσον βεβαίως του επιτραπεί από την Υπηρεσία να χρησιμοποιήσει εκρηκτικές ύλες στις εκσκαφές.
- 22.24 Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω, βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογισθεί απ' αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του.
- 22.25 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ορίσει στην Τεχνική Επιθεώρηση Εργασίας (ΚΕΠΕΚ) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ν. 1568/85 και του Π.Δ. 17/96 Τεχνικό Ασφαλείας και όπου απαιτείται Ιατρό Εργασίας.
- 22.26 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να έχει στη διάθεσή του Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων που απορρέουν από τις δραστηριότητές του, για το προσωπικό του, για τρίτους εργαζόμενους και για το κοινό. Η μελέτη αυτή θα είναι στη διάθεση της Υπηρεσίας όποτε

ζητηθεί και θα πρέπει να συμπληρώνεται ή αναθεωρείται μετά από αιτιολογημένη απαίτηση της Υπηρεσίας.

- 22.27 Κατά τα λοιπά, και σε ότι αφορά στα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, έχουν εφαρμογή οι Οδηγίες της Εγκυκλίου 27/2012 (ΔΙΠΑΔ/οικ. 369/15-10-2012: ΑΔΑ Β4301-8ΞΩ) του ΥΠ.ΑΝΤ.ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ.

ΑΡΘΡΟ 23^ο **ΜΕΛΕΤΕΣ**

- 23.1 Στον ανάδοχο θα παραδοθεί από την Υπηρεσία με την εγκατάστασή του, ένα (1) αντίγραφο της εγκεκριμένης μελέτης και οι εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι, που υποχρεούται να έχει πάντα στο εργοτάξιο.
- 23.2 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αντιληφθεί ότι υπάρχει ασυμφωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων στοιχείων της μελέτης ή ότι ενδεχόμενα είναι απαραίτητες συμπληρώσεις ή τροποποιήσεις, υποχρεούται μέσα σε δύο ημερολογιακές ημέρες να ζητήσει γραπτές οδηγίες κ.λ.π. σύμφωνα με το άρθρο 138 του Ν.4412/2016 από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Ακόμα υποχρεούται όπως οποτεδήποτε και με οποιοδήποτε τρόπο εφαρμόσει την επί του θέματος απόφαση της Υπηρεσίας με ίδια μέσα και δαπάνες.
- 23.3. Κατά την εκτέλεση των εργασιών είναι δυνατόν, ανάλογα με τις ειδικές και γενικές συνθήκες εκτέλεσης του έργου, να προκύψει ανάγκη μικροτροποποιήσεων / ή και μικροσυμπληρώσεων των μελετών. Τις μικροτροποποιήσεις αυτές ή/και μικροσυμπληρώσεις, σύμφωνα με τις υποδείξεις της επίβλεψης, υποχρεούται να μελετήσει και εκτελέσει ο ανάδοχος χωρίς καμιά προσαύξηση των τιμών του τιμολογίου, ή της συνολικής προθεσμίας εκτός αν προβλέπεται άλλως κατά ρητό τρόπο στην παρούσα Ε.Σ.Υ.
Οι παραπάνω μικροτροποποιήσεις / μικροσυμπληρώσεις μελετών (όπως π.χ. πίνακες οπλισμού κτλ.) κατατάσσονται στην κατηγορία των μελετών για τις οποίες **δεν προβλέπεται καταβολή αμοιβής** στον ανάδοχο. Οι σχετικές δαπάνες σύνταξής τους θα πρέπει να έχουν συνυπολογισθεί ανοιγμένα στις υπόλοιπες δαπάνες του τιμολογίου προσφοράς του για τις άλλες εργασίες.
- 23.4 Επίσης ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προβεί στη σύνταξη και υποβολή των ακόλουθων στοιχείων και μελετών :
- Σύνταξη άλλων κατασκευαστικών σχεδίων, όπου απαιτούνται, καθώς και σχεδίων του έργου «όπως κατασκευάσθηκε» δηλ. με τις διαστάσεις που τελικά εφαρμόστηκαν ("as built").
- Η δαπάνη για τη σύνταξη και υποβολή των ανωτέρω βαρύνει τον Ανάδοχο.
- 23.5. Οι δαπάνες λήψης στοιχείων, αποτυπώσεων, σύνταξης των μελετών και των λοιπών στοιχείων που μνημονεύονται στο παρόν άρθρο αυτής της ΕΣΥ βαρύνουν επίσης τον Ανάδοχο.

ΑΡΘΡΟ 24^ο ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- 24.1 Ο Ανάδοχος οφείλει να προβεί σε αναγνώριση και σήμανση όλων των υφισταμένων εγκαταστάσεων στην περιοχή των έργων (εγκαταστάσεις αεροδρομίου, ΔΕΗ, ΟΤΕ, Ύδρευσης, Αποχέτευσης, Αγωγών Καυσίμων, Άρδευσης κ.λ.π) και ιδιαίτερα των

υπογείων, η αποκάλυψη των οποίων, όπου απαιτηθεί, θα γίνει με ιδιαίτερη επιμέλεια προς αποφυγή ζημιών, ατυχημάτων κλπ, έστω και αν προς τούτο απαιτηθεί εκσκαφή δια χειρών.

- 24.2 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εφαρμόζει τους Κανονισμούς και τις διατάξεις που αναφέρονται στην προστασία των παραπάνω εγκαταστάσεων κατά τον χρόνο κατασκευής και συντήρησης των έργων και την αποφυγή ζημιών, ατυχημάτων κλπ. για τα οποία φέρει αποκλειστικά και μόνο την αστική και ποινική ευθύνη.
- 24.3 Οι δαπάνες για την αναγνώριση, την αποκάλυψη κατά τα ανωτέρω (προκειμένου περί υπογείων) και τη συνεχή προστασία των υφισταμένων δικτύων και εγκαταστάσεων ή για την επανόρθωση τυχόν φθορών που προκλήθηκαν από τον Ανάδοχο κατά την εκτέλεση των έργων, δεν πληρώνονται ιδιαίτερα και λαμβάνονται υπόψη από τον Ανάδοχο κατά την συμπλήρωση της προσφοράς του.
- 24.4 Ο Ανάδοχος οφείλει να λάβει υπόψη του ότι κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών το σύνολο των υπογείων δικτύων της περιοχής του έργου θα πρέπει να βρίσκεται σε συνεχή λειτουργία. Εάν για καθαρά κατασκευαστικούς λόγους χρειαστεί να διακοπεί προσωρινά η λειτουργία κάποιου δικτύου, θα προηγηθεί απαραίτητως ενημέρωση του Αερολιμένα, η δε διάρκεια της διακοπής θα είναι η ελάχιστη δυνατή.
- 24.5 Εκτός αν άλλως ορίζεται σε άλλα τεύχη, σε περίπτωση που τα συναντώμενα δίκτυα Ο.Κ.Ω απαιτούν οριστική μετατόπιση εκτός των ορίων του χώρου εκτέλεσης εργασιών ή του χώρου ιδιοκτησίας του αεροδρομίου, τότε ο Ανάδοχος υποχρεούται στην αποτύπωση των προς μετατόπιση δικτύων σε κατάλληλο τοπογραφικό διάγραμμα και στην εν συνεχεία εκπόνηση και υποβολή των σχετικών μελετών στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση.
Εάν ορισμένες εργασίες, που αφορούν στην εν λόγω μετατόπιση, καταστεί αναγκαίο να εκτελεστούν από τον Ανάδοχο του έργου, αυτές θα πληρωθούν ιδιαίτερος σ' αυτόν.
- 24.6. Σε όλη τη διάρκεια του έργου ο Ανάδοχος πρέπει να πάρει όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για την ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του αερολιμένα συμμορφούμενος πάντοτε προς τις εντολές της επίβλεψης και του Αερολιμένα.

Τα συνεργεία που θα εργάζονται (εφ' όσον απαιτείται) στον χώρο του μηχανοστασίου όπου βρίσκονται οι πίνακες Χ.Τ. θα αποτελούνται από τεχνίτες με εμπειρία και τις κατάλληλες προς τούτο απαιτούμενες άδειες του Υπουργείου Βιομηχανίας. Εάν οι εργασίες στο μηχανοστάσιο απαιτήσουν, για την περαίωσή τους, χρόνο μεγαλύτερο της μιας ημέρας, τότε κατά την αναχώρηση του συνεργείου και μέχρι της επανόδου για την συνέχιση της εργασίας (είτε ακόμη και για διακοπή λόγω φαγητού κ.λπ.) δεν θα πρέπει να υπάρχουν γυμνά καλώδια ενεργείας ή σημεία που να είναι υπό τάση πλημμελώς τοποθετημένα ή διευθετημένα πρόχειρα πάνω στο πάτωμα, ώστε να είναι πιθανόν να προκαλέσουν ατύχημα από τυχαία επαφή με άτομα του προσωπικού συντήρησης που επισκέπτονται τον χώρο του μηχανοστασίου. Τα ορύγματα (χαντάκια) για την τοποθέτηση των καλωδίων κατά μήκος του διαδρόμου και των τροχοδρόμων θα καλύπτονται αυθημερόν ώστε να μην παραμένουν ανοικτά κατά την διάρκεια της διακοπής των εργασιών.

ΑΡΘΡΟ 25°

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

- 25.1 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση να εκτελεί κάθε εργασία που θα απαιτείται για την διασφάλιση της ανεμπόδιστης και ασφαλούς κυκλοφορίας στο

οδικό δίκτυο που χρησιμοποιεί κατά την μεταφορά των αδρανών υλικών κατασκευής επιχωμάτων, οδοστρώσις, ασφαλτικών, καθώς και κάθε είδους άλλων υλικών, που χρειάζονται για την εκτέλεση των έργων.

- 25.2 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν εκτελεί σωστά τη διαρκή συντήρηση και αποκατάσταση φθορών, τότε η διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία δικαιούται να αναθέσει την εκτέλεση των εργασιών αυτών σε τρίτους, εις βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου, ο οποίος και στην περίπτωση αυτή δεν παύει να φέρει ακέραια την ευθύνη για κάθε τυχόν ατύχημα λόγω αμελείας ή μη λήψης των απαιτούμενων προληπτικών μέτρων.

ΑΡΘΡΟ 26°

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- 26.1 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος με δικές του δαπάνες (χωρίς πρόσθετη αποζημίωση) πριν από την παράδοση προς χρήση κάθε τμήματος του έργου, να αφαιρέσει και να απομακρύνει από τους χώρους που είναι γύρω από το τμήμα αυτό και μετά την περαίωση ολοκλήρου του έργου γενικά από τα εργοτάξια τα απορρίμματα, εργαλεία, ικριώματα, μηχανήματα, υλικά, προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανημάτων κλπ, να ισοπεδώσει τους χώρους πάνω στους οποίους αυτά ήταν αποθεθειμένα η εγκατεστημένα κλπ. σύμφωνα με τις εντολές της Υπηρεσίας επίβλεψης.
- 26.2 Επίσης είναι αυτονόητο ότι ο ανάδοχος, χωρίς καμία πρόσθετη αποζημίωση, θα παραδώσει τις κατασκευές και εγκαταστάσεις που αποτελούν το συμβατικό αντικείμενο της παρούσας εργολαβίας πλήρως καθαρισμένες και έτοιμες για χρήση.

ΑΡΘΡΟ 27° ΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

- 27.1 Διευκρινίζεται ότι τόσο για την εφαρμογή των μελετών, όσο και για την ποιότητα και αντοχή των έργων μόνος υπεύθυνος είναι ο Ανάδοχος και ο έλεγχος που ασκείται από την Υπηρεσία δεν θεωρείται ότι τον απαλλάσσει από τις ευθύνες που έχει, με βάση τα συμβατικά στοιχεία και τις κείμενες διατάξεις.
- 27.2 Ο Ανάδοχος οφείλει να επιτρέπει κάθε στιγμή, σε όλους τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας που είναι σχετικά εντεταλμένοι, την επίσκεψη των εργοταξίων, λατομείων, μηχανοστασίων κτλ. Ο Ανάδοχος οφείλει να υποβοηθεί τις τοπικές αρχές και τους κοινωφελείς Οργανισμούς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στην περιοχή των έργων.
- 27.3 Ο Ανάδοχος παραμένει αποκλειστικά και μόνος υπεύθυνος και ως προς το αστικό και ως προς το ποινικό μέρος, αναφορικά με ατυχήματα που θα μπορούσαν να συμβούν στους οποιουδήποτε απασχολούμενους στα έργα, ή σε τρίτους ή στο κοινό. Ο Ανάδοχος πρέπει να λάβει κάθε αναγκαίο προληπτικό μέτρο για την αποφυγή βλάβης ή ζημίας του έργου ή τμήματός του, καθώς επίσης και την αποφυγή δυστυχημάτων ή ζημιών σε ανθρώπους ή περιουσίες. Ατυχήματα που αποδεδειγμένα οφείλονται σε αμέλεια ή κάθε είδους υπαιτιότητα του Εργολήπτη ή προσώπων που έχουν προσληφθεί από αυτόν, βαρύνουν αυτόν τον ίδιο. Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις που ο Ανάδοχος παρέλειψε να υποδείξει προστατευτικά μέτρα που όφειλαν να λάβουν τρίτοι.
- 27.4 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ανακατασκευάσει, επισκευάσει, ή αποκαταστήσει με δικά του έξοδα κάθε βλάβη ή ζημία οποιουδήποτε τμήματος του έργου, που έγινε από

φυσική ή άλλη αιτία, επειδή από αμέλεια δεν ελήφθησαν τα αναγκαία μέτρα προστασίας.

- 27.5 Ο Ανάδοχος οφείλει να αναφέρει έγκαιρα στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία κάθε δυσχέρεια που συναντά για την προώθηση και κατασκευή των έργων εκ μέρους τρίτων. Η αναφορά του στην περίπτωση αυτή πρέπει να συνοδεύεται και από υποδείξεις για την επίλυση των προβλημάτων.
- 27.6 Ο Ανάδοχος θα έχει οργανώσει τα συνεργεία του σύμφωνα με τις διατάξεις της Επιθεώρησης του Υπουργείου Εργασίας, των Κοινωνικών Ασφαλίσεων και προς τις αστυνομικές Διατάξεις περί κριωμάτων, ημερών και ωρών εργασίας που ισχύουν κάθε φορά, όντας μόνος υπεύθυνος για κάθε σχετική παράβαση.
- 27.7 Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την ασφάλεια των συσκευών, υλικών, μέσων, εργαλείων, κριωμάτων κλπ. που θα χρησιμοποιήσει και κατά συνέπεια και για κάθε δυστύχημα, ζημιά ή φθορά κλπ. που θα προκληθεί στο έργο ή σε οποιονδήποτε τρίτο, από υπαιτιότητα του, εφόσον, στην τελευταία περίπτωση, προκύπτει ευθύνη σύμφωνα με το νόμο.
- 27.8 Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος και πρέπει να προβαίνει στην προστασία με ξύλινα κιγκλιδώματα ύψους 1,20m οποιουδήποτε ανοίγματος, τρύπας, φωταγωγού, καταπακτής ή σκάλας, αμέσως μετά την κατασκευή τους, για την αποφυγή βλάβης του έργου και προστασίας του εργαζόμενου προσωπικού και των τρίτων. Αμέλεια ή παράλειψη τοποθέτησης τέτοιου κιγκλιδώματος, δημιουργεί ποινική και αστική ευθύνη σε βάρος μόνο του Αναδόχου.
- 27.9 Η ευθύνη του Αναδόχου παραμένει ακέραια και μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου, για κάθε δυστύχημα, ζημιά ή φθορά κλπ. που οφείλονται σε χρήση υλικών κακής ποιότητας ή ελαττωματικών υλικών ή κακή εκτέλεση εργασιών ή ανεπάρκεια εγκαταστάσεων και προκειμένου περί κρυφών ελαττωμάτων εξακολουθεί και για χρόνο μετά την οριστική παραλαβή του έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.
- 27.10 Εάν με οποιοδήποτε τρόπο αποδοθεί οιαδήποτε ευθύνη στο Δημόσιο ή στην Επίβλεψη, για οποιοδήποτε δυστύχημα, ζημιά ή φθορά, ο Ανάδοχος ευθύνεται Αστικά απέναντι τους στο ακέραιο.
- 27.11 Ο Ανάδοχος καθώς και οποιοδήποτε μέλος του υπαλληλικού και εργατικού του προσωπικού, έχει την υποχρέωση να εκτελεί τις εντολές της Επίβλεψης που δίνονται πάνω σε κάθε θέμα που έχει σχέση με το έργο. Η αποκλειστική ευθύνη του Αναδόχου δεν σταματάει λόγω της άσκησης αυτού του δικαιώματος από την Επίβλεψη.
- 27.12 Η Επίβλεψη έχει το δικαίωμα να διατάξει, κατά την κρίση της, την άμεση απομάκρυνση από το εργοτάξιο, κάθε μέλους του προσωπικού του Αναδόχου που δεν συμμορφώνεται με τις εντολές της, χωρίς από αυτό να δημιουργείται κανένα δικαίωμα για τον Ανάδοχο. Το προσωπικό του Αναδόχου θα είναι εφοδιασμένο με κάρτες εισόδου που θα πάρει από τον Αερολιμένα.
- 27.13 Το προσωπικό (εργάτες, τεχνίτες και βοηθοί γενικά) που θα χρησιμοποιηθεί από τον Ανάδοχο για την εκτέλεση του έργου, πρέπει να είναι ειδικευμένο και με πείρα στο είδος των εργασιών που εκτελούνται, να διευθύνεται από έμπειρους επίσης μηχανικούς ή εργοδηγούς και να κατέχει τις απαιτούμενες από τις κείμενες διατάξεις άδειες εργασίας και ειδικότητες.

- 27.14 Ο Ανάδοχος έχει το δικαίωμα να υποβάλει γραπτά και έγκαιρα προς την Επίβλεψη, κάθε υπόδειξη για την άρτια εκτέλεση του έργου, που θα έκρινε σκόπιμη και αναγκαία, λόγω της άμεσης επαφής του με το έργο.
- 27.15 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να διατηρεί το εργοτάξιο σε τέλεια καθαριότητα, φροντίζοντας για την απομάκρυνση κάθε δημιουργούμενης ακαθαρσίας ή σκουπιδιών και να μην φέρνει οποιοδήποτε αντικείμενο εύφλεκτο ή που μπορεί να προκαλέσει πυρκαϊά ή έκρηξη μέσα στο εργοτάξιο.
- 27.16 Ο Ανάδοχος, χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση, έχει την υποχρέωση να διατηρεί σε όλο το χρονικό διάστημα των εργασιών και μέχρι τη βεβαιωμένη περαίωση του έργου, φύλακα του έργου του και των υλικών του μέσα στον χώρο του έργου. Οπωσδήποτε, ακόμα και όταν δεν διατηρεί φύλακα, ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος και έτσι ο κύριος του έργου, σε καμία περίπτωση δεν έχει ευθύνη για τυχόν κλοπή ή απώλεια ή ζημιά των υλικών κλπ.
Σύμφωνα και με όσα μνημονεύονται στο Άρθρο 35 παράγραφος 10 αυτής της ΕΣΥ, ο Ανάδοχος, χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση και μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου, θα διενεργεί ελέγχους και επιθεωρήσεις με εξειδικευμένο προσωπικό και στα απαιτούμενα τακτά χρονικά διαστήματα, για τη διαπίστωση της σωστής λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων του έργου, θα αναφέρει δε εγγράφως στη Διευθύνουσα Υπηρεσία κάθε ενδεχόμενη ολιγωρία κατά την άποψή του, από πλευράς του χρήστη, που αφορά στον τομέα αυτό.
- 27.17 Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να αποζημιώσει τον κύριο του έργου ή τον Αερολιμένα για τυχόν ζημιές που θα προκληθούν από τα συνεργεία του. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν συμμορφωθεί με αυτή την υποχρέωση η αποζημίωση παρακρατείται από την Υπηρεσία από οποιοδήποτε ποσό έχει λάβει ο Ανάδοχος
- 27.18. Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να καθιστά έγκαιρα γνωστή την εκτέλεση των εργασιών μέσα και έξω από το κτίριο του Αεροσταθμού, για να μπορεί η Επίβλεψη να τις παρακολουθεί και να ενημερώνει εφόσον απαιτείται τους διακινούμενους.
- 27.19 Το πρόγραμμα εργασίας του Αναδόχου θα πρέπει πάντοτε να τυγχάνει προηγουμένως και της εγκρίσεως του Αερολιμενάρχη, ο οποίος και θα μεριμνά έγκαιρα, όποτε απαιτείται, λόγω των εκτελουμένων εργασιών για την έκδοση ειδικών αγγελιών προς τους Αεροναυτιλομένους.
- 27.20 Διευκρινίζεται ότι ο Ανάδοχος δεν μπορεί να εγείρει αντίρρηση αλλά ούτε και αξιώσεις για οικονομικές ή άλλες επιπτώσεις, που μπορεί να συνεπάγεται η εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας, που υποδεικνύονται από την Επίβλεψη και τον Αερολιμενάρχη.
- 27.21 Όλες οι διακινήσεις ή μετακινήσεις του προσωπικού του Αναδόχου, μέσα στον αερολιμένα, θα πραγματοποιούνται σε καθορισμένες ημέρες και ώρες.
- 27.22 Μετά την αποπεράτωση των εργασιών σε κάθε τμήμα του έργου, ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να απομακρύνει από το τμήμα αυτό αμέσως, όλα τα εργαλεία, μηχανήματα, συσκευές, υλικά μικρούλικά, σκουπίδια, ακαθαρσίες κλπ. και να εγκαταλείπει το τμήμα αυτό ελεύθερο από κάθε εμπόδιο ειδοποιώντας σχετικά την Επίβλεψη και παίρνοντας προστατευτικά μέτρα, με ευθύνη του, για ανοίγματα ή εμπόδια κλπ., που θα παραμείνουν και τα οποία θα μπορούσαν να προκαλέσουν ζημιές ή ατυχήματα.
- 27.23 Ο Ανάδοχος, κατά την εκτέλεση των εργασιών της συμβάσεως αυτής, δεν έχει δικαίωμα για κανένα λόγο, να επικαλεσθεί την απαλλαγή από τις υποχρεώσεις του. Δεν

δικαιολογείται άγνοια, ούτε οποιαδήποτε τυχόν παράλειψη, ούτε ανεπαρκής καθορισμός ή ασάφεια της προσφοράς του ή των στοιχείων της συμβάσεως. Κάθε τυχόν ασάφεια ερμηνεύεται από την Επίβλεψη, η απόφαση της οποίας είναι υποχρεωτική για τον Ανάδοχο. Ως γενικά κριτήρια εκτελέσεως των πάσης φύσεως εργασιών καθορίζονται και γίνονται αποδεκτά από τον Ανάδοχο, η σκοπιμότητα λειτουργίας των εγκαταστάσεων, οι συνθήκες άριστης και επιμελημένης εργασίας και η πληρότητα των εγκαταστάσεων.

- 27.24 Όλες οι εργασίες θα εκτελεστούν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης από ειδικευμένο προσωπικό.
- 27.25 Οι περιοχές που θα χρησιμοποιηθούν από τον Ανάδοχο για την εναπόθεση υλικών, στάθμευση μηχανημάτων και ειδικών οχημάτων κλπ., θα είναι αυτές που θα υποδειχθούν και ορισθούν από την Διοίκηση του Αερολιμένα.
- 27.26. Κατά την εκτέλεση εργασιών κοντά στο κτίριο, διάδρομο, τροχόδρομο, δάπεδο στάθμευσης κλπ., ο Ανάδοχος πρέπει να λαμβάνει μέτρα ασφαλείας που μνημονεύονται σε άλλα σημεία αυτής της Ε.Σ.Υ. καθώς και τα λοιπά τεύχη δημοπράτησης και να επισημαίνει με κόκκινες σημαίες, φώτα κλπ τυχόν εμπόδια.
- 27.27 Ομοίως τα μηχανήματα του Αναδόχου πρέπει να φέρουν κανονικά επισήμανση, οι δε χειριζόμενοι αυτά πρέπει να γνωρίζουν καλά και να εφαρμόζουν πιστά τις διαδικασίες για συνεννόηση με τον ΠΕΑ προκειμένου για είσοδο σε τροχόδρομο ή διάδρομο ή και παραμονή κοντά σε αυτούς.
- 27.28 Ο Ανάδοχος θα παρέχει, επί τόπου του έργου, τον αναγκαίο για την παροχή πρώτων βοηθειών εξοπλισμό σε οποιοδήποτε έχει σχέση με την εργασία και είναι δυνατόν να τραυματιστεί κατά την εκτέλεση αυτής.
- 27.29 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, να διαμορφώνει στα κατασκευαζόμενα τμήματα του έργου τις απαραίτητες τρύπες διόδου, φωλιές ή αυλάκια εντοίχισης των σωλήνων κτλ. χωρίς πρόσθετη αμοιβή, σύμφωνα με την μελέτη και τις οδηγίες της Επίβλεψης, καθώς οι σχετικές δαπάνες περιλαμβάνονται ανοιγμένα στην προσφορά του.
- 27.30 Ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος και οφείλει να αναφέρει αμέσως στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία σχετικά με την ανακάλυψη οποιουδήποτε ίχνους αρχαιολογικού ενδιαφέροντος ευρήματος. Επίσης είναι υπεύθυνος για τη φύλαξη και την προστασία των ευρημάτων αυτών, μέχρι της παραδόσεως των στην αρμόδια Δημόσια αρχή, ύστερα από απόφαση της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας.
- 27.31 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλει τις αναγκαίες αιτήσεις για παροχές και συνδέσεις με ΔΕΗ, ΟΤΕ κλπ. Επισημαίνεται ότι η δαπάνη για τις εργοταξιακές παροχές (ΔΕΗ, ΟΤΕ, Νερό), που θα απαιτηθούν για την εκτέλεση του έργου, βαρύνει τον Ανάδοχο. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα μνημονευόμενα στο άρθρο 33 (παρ. 33.10) αυτής της Ε.Σ.Υ.
- 27.32 Σχετικά με ζημιές που τυχόν θα παρουσιαστούν στο έργο και στις μόνιμες εγκαταστάσεις του Αναδόχου στον τόπο του έργου, έχει ισχύ και η παράγραφος 4 του άρθρου 157 Νόμου 4412/2016, **μόνο σε όση έκταση δεν καλύπτεται από τις υποχρεώσεις του Αναδόχου για την ασφάλιση του έργου «κατά παντός κινδύνου»** σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που αναφέρονται στο Άρθρο 30 της παρούσας. Οποιοσδήποτε αστικές ή ποινικές ευθύνες, που προκύπτουν από οποιασδήποτε φύσης δυστυχήματα ή ζημιές στο προσωπικό του Αναδόχου ή σε τρίτους ή σε περιουσίες τρίτων που οφείλονται είτε σε αμέλεια είτε υπαιτιότητα του προσωπικού του Αναδόχου είτε στις

οποιοσδήποτε κατασκευαστικές δραστηριότητες του Αναδόχου είτε στην ύπαρξη του έργου καθ' εαυτού, βαρύνουν αποκλειστικά και μόνο τον ίδιο. Σχετικά με την ασφάλιση της «αστικής ευθύνης έναντι τρίτων» ισχύουν οι όροι της παρ. 30.5.2 της παρούσας.

ΑΡΘΡΟ 28°

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ

- 28.1 Ο ποιοτικός έλεγχος υλικών και κατασκευών θα γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις ισχύουσες προδιαγραφές και κανονισμούς (σχετικό το άρθρο 2 αυτής της ΕΣΥ), στα τεύχη δημοπράτησης του έργου και στο παρόν άρθρο. Σε περίπτωση επικάλυψης απαιτήσεων η Υπηρεσία θα επιλέγει την μέθοδο που θα εφαρμοσθεί.
- 28.2 Ο κάθε είδους ποιοτικός έλεγχος δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την ευθύνη για την ποιότητα του έργου γιατί είναι εξ ολοκλήρου υπεύθυνος για την ποιότητα και αρτιότητα των υλικών και κατασκευών και την ασφάλεια της κατασκευής.
Η ευθύνη για :
- την ακρίβεια και ποιότητα των δειγματοληψιών, περιλαμβανομένης και της καταλληλότητας της επιλεγόμενης θέσης,
  - την ποιότητα και καταλληλότητα των δειγμάτων,
  - την ακρίβεια των δοκιμών και ελέγχων και των συναφών αποτελεσμάτων,
  - τον ακριβή συσχετισμό θέσης δειγματοληψίας - δείγματος - αποτελεσμάτων,
  - την ακρίβεια των τηρουμένων μητρώων,
  - την ορθότητα και ακρίβεια των επί τόπου δοκιμών και ελέγχων,
  - την επάρκεια και ανταπόκριση των δοκιμών και ελέγχων στις προδιαγραφές,
  - την ορθότητα του σχεδιασμού των δοκιμών και ελέγχων, το έγκαιρο τούτου και το έγκαιρο της εφαρμογής του προγράμματος,
- και γενικά για την επιτυχή διεκπεραίωση του ποιοτικού ελέγχου, βαρύνει αποκλειστικά τον Ανάδοχο, ο οποίος πέραν των εργαστηριακών αποτελεσμάτων έχει και τη γενική ευθύνη του έργου.
- 28.3 Ο ανάδοχος θα υποβάλει γενικό πρόγραμμα ελέγχων, ιδιαίτερα των τύπου Β και Δ, και μελέτη οργάνωσης δειγματοληψιών και λοιπών φάσεων ελέγχων λαμβανομένου υπόψη και του χρονοδιαγράμματος του έργου. Λεπτομερέστερα προγράμματα ελέγχων θα υποβάλλονται στην υπηρεσία δέκα πέντε (15)_τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξη των σχετικών εργασιών .
- 28.4 Η μεταφορά των δειγμάτων στο εργαστήριο δοκιμών θα γίνεται με μέριμνα και δαπάνη του αναδόχου. Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να παρίσταται στην μεταφορά των δειγμάτων.
- 28.5 Οι δοκιμές θα γίνονται σε εργαστήρια αναγνωρισμένα από το κράτος (ΚΕΔΕ, ΠΕΔΕ, Νομαρχιακά, Εργαστήρια Α.Ε.Ι., Ιδιωτικά αναγνωρισμένα) μετά από σύμφωνη γνώμη της Υπηρεσίας.
- 28.6 Σχετικά με τους ελέγχους υλικών ισχύουν τα ακόλουθα, όπως εξειδικεύονται και στο άρθρο 35 της παρούσας ΕΣΥ.
- 28.6.1 Όλα τα εισκομιζόμενα είδη και υλικά για την κατασκευή του έργου ή την ενσωμάτωσή τους σε αυτό θα πληρούν τις απαιτήσεις των κανονισμών, των προδιαγραφών και των τευχών δημοπράτησης του έργου ως προς την ποιότητα (βασικές ιδιότητες) και την γεωμετρία τους.

Κανένα υλικό δεν θα ενσωματωθεί στο έργο εάν προηγουμένως δεν έχει τύχει της έγκρισης της Υπηρεσίας.

Οι έλεγχοι των υλικών θα γίνουν σε αντιπροσωπευτικά δείγματα.

28.6.2 Για τα τυποποιημένα υλικά για την λήψη των εγκρίσεων ουσιαστικά δικαιολογητικά θεωρούνται οι τεχνικές εγκρίσεις, πιστοποιητικά ποιότητας και σήματα ποιότητας που έχουν εκδοθεί στις χώρες παραγωγής τους αλλά και σε άλλες χώρες τις Ε.Ε, του ΕΟΧ, της Ελβετίας, των ΗΠΑ και του Καναδά.

28.6.3 Σχετικά με τον έλεγχο της ποιότητας των υλικών ισχύει το άρθρο 159 παρ.1 του Ν.4412/2016 (όπως ισχύει).

Επίσης ισχύει η εγκύκλιος Δ17α/02/71/Φ13/29.11.94 για την εφαρμογή του ΠΔ 334/94 «Προϊόντα δομικών κατασκευών».

28.6.4 Για τους ελέγχους θα συντάσσονται, με μέριμνα του αναδόχου, πρακτικά ελέγχων και θα τηρείται αρχείο ελέγχων υλικών.

28.7 Οι έλεγχοι διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

28.7.1 Έλεγχοι τύπου Α

Αυτοί θα γίνονται με μέριμνα και δαπάνη του αναδόχου με στόχο το δικό του έλεγχο ποιοτικής απόδοσης, ρύθμισης παραγωγής, ρύθμισης σχέσεων του με τους προμηθευτές του κ.λ.π.

Η πυκνότητα των ελέγχων αυτών και η έκτασή τους εναπόκειται στην κρίση του αναδόχου.

Ο ανάδοχος δεν θα πληρωθεί με ιδιαίτερη αμοιβή έστω και αν η επίβλεψη κάνει χρήση των αποτελεσμάτων των ελέγχων αυτών για οποιοδήποτε σκοπό.

Όλα τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών θα τηρούνται κανονικά αρχειοθετημένα στο εργοτάξιο και θα είναι στην διάθεση της Υπηρεσίας οποτεδήποτε ζητηθούν μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου.

28.7.2 Έλεγχοι τύπου Β

Αυτοί θα γίνονται από τον ανάδοχο με δαπάνη του, εν γνώσει της Υπηρεσίας.

28.7.2.1 Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να παρίσταται δια εκπροσώπου ή συμβούλων της κατά την διεξαγωγή των ελέγχων αλλά και την δυνατότητα να παρέμβει και να αξιώσει πρόσθετους ελέγχους.

Οι έλεγχοι τύπου Β αποτελούν μια ελάχιστη απαίτηση απόδειξης ότι τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν, οι μέθοδοι χρήσης των υλικών και η κατασκευές που έγιναν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές.

Το είδος και η πυκνότητα των ελέγχων αυτών καθορίζεται από τις ισχύουσες για το έργο προδιαγραφές (ΕΤΕΠ που εγκρίθηκαν με την απόφαση του Αν. Υπουργού ΥΠΜΕΔΙ/ Αριθμ. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/273/17-7-2012 (ΦΕΚ 30381/τεύχος Β' /2221/30-07-2012), κανονισμούς και τεύχη δημοπράτησης.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών συνιστούν μέρος των δικαιολογητικών για ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές.

Στην περίπτωση που διαπιστωθεί κατά τις τμηματικές επιμετρήσεις ότι εκτελέστηκε μικρότερος αριθμός δοκιμών από τον προβλεπόμενο η Υπηρεσία θα έχει το δικαίωμα να μην θεωρήσει περαιωμένες τις εργασίες για τις οποίες ελλείπουν δοκιμές μέχρι να καλυφθεί ο προβλεπόμενος αριθμός ελέγχων με ευθύνη και δαπάνες του αναδόχου για τυχόν καθυστερήσεις.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω θα επιβάλλεται στον ανάδοχο ποινική ρήτρα 1.500 € για κάθε δεκάδα δοκιμών που λείπουν και η οποία θα παρακρατείται βάσει

απόφασης του προϊσταμένου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και θα εκπίπτει από τον πρώτο συντασσόμενο λογαριασμό του αναδόχου. Η ποινική αυτή ρήτρα είναι ανέκκλητη και δεν μπορεί ο αριθμός των δοκιμών που λείπει να καλυφθεί με περισσότερες δοκιμές στα επόμενα στάδια εργασίας.

Η ευθύνη για την εκτέλεση των ελέγχων τύπου Β βαρύνει των ανάδοχο. Η παραγγελία της εκτέλεσης των ελέγχων γίνεται από τον ανάδοχο. Αν ο ανάδοχος αμελεί, η επίβλεψη μπορεί να παραγγείλει αυτή την εκτέλεση των ελέγχων. Σε κάθε περίπτωση η παραγγελία αναγράφεται στο ημερολόγιο του έργου ή κοινοποιείται με έγγραφο.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ορίζεται ο έλεγχος, το αντικείμενο του ελέγχου, η προδιαγραφή με την οποία θα εκτελεστεί, η θέση δειγματοληψίας, το εργαστήριο, ο χρόνος έναρξης της δειγματοληψίας και ο χρόνος έναρξης πραγματοποίησης των εργαστηριακών δοκιμών.

Η Υπηρεσία θα πρέπει να ειδοποιείται έγκαιρα για την πραγματοποίηση των ελέγχων. Τυχόν μη παράσταση του εκπροσώπου της Υπηρεσίας δεν ανατρέπει το πρόγραμμα ελέγχου.

Όλα τα στοιχεία που αφορούν τους ελέγχους τύπου Β θα τηρούνται με μέριμνα και δαπάνη του αναδόχου στο «Αρχείο ελέγχων τύπου Β». Τα στοιχεία αυτά είναι κατ' ελάχιστον :

- α) Αντίγραφο του προγράμματος ελέγχων.
- β) Αντίγραφο της παραγγελίας (Ημερολόγιο ή έγγραφο)
- γ) Αντίγραφο της σχετικής αλληλογραφίας.
- δ) Στοιχεία για τον εντοπισμό της θέσης που αφορά ο έλεγχος.
- ε) Αντίγραφο πρακτικών δειγματοληψίας ή επί τόπου δοκιμών.
- ζ) Ανακεφαλαιωτικούς πίνακες που θα περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα των ελέγχων για κάθε είδος ελέγχου και για κάθε διακεκριμένη εργασία.

Το Αρχείο θα βιβλιοδετείται με μέριμνα και δαπάνες του αναδόχου κατά περιόδους αφού προηγουμένως αριθμηθούν όλες οι σελίδες. Σε κάθε τόμο θα υπάρχει πίνακας περιεχομένων.

Για όλους τους ελέγχους που απαιτείται δειγματοληψία, η θέση λήψης του κάθε δείγματος θα υποδεικνύεται από τον εκπρόσωπο της Υπηρεσίας, εφόσον παρίσταται.

Οι παραπάνω έλεγχοι αναφέρονται στην περίοδο κανονικής παραγωγής και εκτέλεσης των έργων και όχι στη περίοδο των προπαρασκευαστικών εργασιών οπότε οι εκτελούμενες πολλαπλές δοκιμές (π.χ σύνθεση σκυροδεμάτων) για την ρύθμιση της παραγωγής δεν λαμβάνονται υπόψη στον ελάχιστο όπως παραπάνω αριθμό δοκιμών.

28.7.3 Έλεγχοι τύπου Γ

28.7.3.1 Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει σε εργαστήριο δικής της επιλογής ή/και του Αναδόχου απεριόριστο αριθμό ελέγχων σε οποιοδήποτε είδος υλικού ή τμήμα της κατασκευής. Ο Ανάδοχος σχετικά με το παραπάνω δικαίωμα της Υπηρεσίας έχει τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- α) Να συνδράμει την Υπηρεσία, εφόσον του ζητηθεί, στην εκτέλεση οποιωνδήποτε επιπλέον (από τους ελέγχους τύπου Β) ελέγχων διαθέτοντας το προσωπικό και τον εξοπλισμό του.

Για την συνδρομή αυτή ο ανάδοχος δεν δικαιούται αποζημίωσης για αριθμό δοκιμών το πολύ ίσο με το 10% του αριθμού ελέγχων τύπου Β.

- β) Να διευκολύνει την εκτέλεση των ελέγχων από την Υπηρεσία ή άλλους με τους οποίους η Υπηρεσία μπορεί να συμβληθεί.
- γ) Να αποκαθιστά το έργο από τυχόν οπές δειγματοληψίας, αναδιατάξεις και άλλες διαταραχές που μπορεί να προκληθούν από τις δειγματοληψίες ή επί τόπου δοκιμές. Για τις αποκαταστάσεις αυτές δικαιούται αποζημίωσης.

δ) Να παρίσταται στις δειγματοληψίες και δοκιμές στις περιπτώσεις που προειδοποιείται εγκαίρως.

28.7.3.2 Η Υπηρεσία υποχρεούται να κοινοποιεί στον ανάδοχο τα αποτελέσματα των ελέγχων.

28.7.3.3 Δικαιώματα του Αναδόχου για επανάληψη ελέγχων:

- α. Στην περίπτωση ελέγχων/δοκιμών τύπου Γ ο Ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει να λαμβάνεται κατά τη δειγματοληψία και ένα δεύτερο όμοιο δείγμα (αντιδείγμα) το οποίο θα συσκευάζεται και θα αποστέλλεται ταυτόχρονα με το δείγμα στο εργαστήριο της Υπηρεσίας. Για την περίπτωση αμφιβολιών και υποβολής ένστασης από τον Ανάδοχο (που θα πρέπει να αναγραφεί αυθημερόν στο ημερολόγιο του έργου) θα διενεργείται νέα εργαστηριακή δοκιμή στο αντιδείγμα, παρουσία του εκπροσώπου του Αναδόχου, το αποτέλεσμα της οποίας θα είναι υποχρεωτικό για τον Ανάδοχο (ακόμα και αν δεν παραστεί στη δοκιμή). Κατά το μεσοδιάστημα, μέχρι οριστικοποίησης του ελέγχου, σε περίπτωση διαφωνίας, ο Ανάδοχος θα μπορεί να συνεχίσει τις εργασίες του με ίδια ευθύνη, αναλαμβάνοντας τη ρητή υποχρέωση να καθαιρέσει τις πλημμελείς κατασκευές κλπ., αν ήθελαν διαπιστωθεί τέτοιες.
- β. Ο Ανάδοχος δικαιούται επίσης να ζητήσει επανάληψη των ελέγχων που οδήγησαν σε δυσμενή αποτελέσματα και έγιναν από την Υπηρεσία χωρίς να προειδοποιηθεί. Η επανάληψη των ελέγχων γίνεται κατ' αντιπαράσταση, έπειτα από έγκαιρη προειδοποίηση. Οι δαπάνες του επανελέγχου βαρύνουν τον Ανάδοχο.

28.7.4 Έλεγχοι τύπου Δ

28.7.4.1 Αφορούν ελέγχους γεωμετρίας. Η μέριμνα εκτέλεσής τους ανήκει στον ανάδοχο.

Η επίβλεψη δικαιούται να ασκεί δειγματοληπτικά ελέγχους τύπου Δ με τη βοήθεια του προσωπικού και με χρήση του εξοπλισμού του αναδόχου χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση του αναδόχου.

α) Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τέτοιοι έλεγχοι στις κατασκευές από σκυρόδεμα γίνονται:

- Στα σκάμματα θεμελίων
- Στους ξυλοτύπους πριν την τοποθέτηση οπλισμού.

β) Για τους ελέγχους σε οδικά τμήματα ισχύουν οι σχετικές ΕΤΕΠ και οι εν ισχύει ΤΣΥ της ΥΠΑ.

Σύμφωνα με το ANNEX 14 ATTACHMENT Β οι κυματισμοί ή άλλες τοπικές ανωμαλίες που ελέγχονται με την 3μετρη πήχη σε οποιοδήποτε σημείο του τελικού ασφαλτικού τάπητα και προς οιαδήποτε κατεύθυνση δεν πρέπει να είναι μεγαλύτεροι από 3mm.

28.7.4.2 Τα στοιχεία των ελέγχων θα τηρούνται σε ιδιαίτερο Αρχείο «Ελέγχων τύπου Δ».

28.8 Σε περίπτωση κατά την οποία προκύπτουν αποτελέσματα από τον ποιοτικό έλεγχο που δεν ικανοποιούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών, κανονισμών και των τευχών δημοπράτησης, θα κινείται η διαδικασία απόρριψης πλημμελών εργασιών σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Διευκρίνηση

Οι παραπάνω έλεγχοι αναφέρονται στην περίοδο κανονικής παραγωγής και εκτέλεσης των έργων και όχι στη περίοδο των προπαρασκευαστικών εργασιών οπότε οι

εκτελούμενες πολλαπλές δοκιμές (π.χ σύνθεση σκυροδεμάτων) για την ρύθμιση της παραγωγής δεν λαμβάνονται υπόψη στον ελάχιστο όπως παραπάνω αριθμό δοκιμών.

28.9 Για όσα υλικά και εργασίες δεν γίνεται ειδική αναφορά στο παρόν άρθρο, ισχύουν οι αντίστοιχες εγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές (ΕΤΕΠ) και η εγκεκριμένη ΤΣΥ έργων Οικοδομικών.

28.10 Το παρόν άρθρο συμπληρώνεται και με όσα μνημονεύονται στο άρθρο 42 αυτής της ΕΣΥ.

ΑΡΘΡΟ 29°

ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

29.1 Για την υπογραφή της σύμβασης, απαιτείται η προσκόμιση από τον Ανάδοχο του έργου εγγύησης καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με την παρ. 1 β του άρθρου 72 του ν. 4412/2016 το ύψος της οποίας καθορίζεται σε ποσοστό 5% επί της αξίας της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α. και με όσα αναφέρονται στο άρθρο 17 της Διακήρυξης.

29.2 Σε περίπτωση αναδόχου κοινοπραξίας, οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης είναι πάντοτε κοινές υπέρ όλων των μελών της, όπως ορίζεται στο άρθρο 140 παρ. 1 του ν.4412/2016.

29.3 Για τις τυχόν συμπληρωματικές συμβάσεις που υπογράφονται στο πλαίσιο της αρχικής σύμβασης ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει, πριν από την υπογραφή της συμπληρωματικής σύμβασης, συμπληρωματική εγγύηση καλής εκτέλεσης σύμφωνα με την παρ.1 β του άρθρου 72 του Ν. 4412/2016 .

29.4 Η εγγύηση καλής εκτέλεσης συμπληρώνεται με τις νόμιμες κρατήσεις.

29.5 Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου καλύπτουν στο σύνολο τους, αδιακρίτως, την πιστή εφαρμογή όλων των όρων σύμβασης και οποιαδήποτε απαίτηση του κυρίου του έργου κατά του Αναδόχου.

29.6 Είναι δυνατό να ζητηθεί από τον Ανάδοχο μείωση των εγγυήσεων επί της αξίας των εργασιών που περιλαμβάνονται στις εγκεκριμένες από την Υπηρεσία επιμετρήσεις σύμφωνα με τη διαδικασία του άρ.72 του Ν.4412/2016 . Η μείωση γίνεται με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

29.7 Σε περίπτωση μείωσης του συμβατικού αντικειμένου, επέρχεται ανάλογη μείωση των εγγυήσεων, με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας μετά από αίτηση του Αναδόχου σύμφωνα και με το άρθρο 72 του Ν.4412/2016 .

29.8 Για την περαιτέρω μείωση των εγγυήσεων καθώς και για την πλήρη επιστροφή τους ισχύουν όσα σχετικά μνημονεύονται στο άρθρο 72 του Ν. 4412/2016.

ΑΡΘΡΟ 30ο

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Στόχος είναι να εξασφαλισθεί η απρόσκοπτη κατασκευή του έργου από τον κίνδυνο αναστολής εκτέλεσης του έργου ή και διακοπής μικρής ή μεγάλης διάρκειας που θα οφείλεται στην αδυναμία οικονομικής κάλυψης ζημιών ή φθορών που ήθελαν προκληθεί στο έργο στα υλικά,

στον εξοπλισμό ή στα μηχανήματα, είτε από ευθύνη του αναδόχου ή τρίτων είτε και εξ απροβλέπτων παραγόντων (ανωτέρα βία), σε επί μέρους τμήματα ή και στο σύνολο του έργου, γι' αυτό η ασφάλιση του έργου θα πρέπει να καλύπτει ολόκληρο το φάσμα της μελέτης και κατασκευής του έργου, τόσο κατά τη διάρκεια της κατασκευής όσο και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας και συντήρησης του έργου, μέχρι την οριστική του παραλαβή.

Επίσης θα πρέπει να καλύπτονται τα πάσης φύσεως ατυχήματα που ήθελαν συμβεί στο προσωπικό του αναδόχου ή προς τρίτους.

Για τις φθορές ή ζημιές οι οποίες αποδεδειγμένα προκαλούνται στο έργο από τρίτους, αφού το έργο έχει παραδοθεί για χρήση, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει ο Νόμος και μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προβαίνει στην αποκατάστασή τους με δικά του συνεργεία και φροντίδα, αποζημιούμενος ιδιαιτέρως για τις εργασίες αυτές, ύστερα από σχετική εντολή της Υπηρεσίας.

30.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

30.1.1 Κατά τη σύναψη των ασφαλίσεων του ο Ανάδοχος οφείλει να λαμβάνει υπόψη του και να συμμορφώνεται με τις διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας, όπως ισχύει κατά την ημέρα σύναψης των ασφαλιστικών συμβάσεων.

30.1.2 Ομοίως οφείλει να έχει υπόψη του την περί ασφαλίσεων Νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να συμμορφώνεται προς τις διατάξεις των Κοινοτικών Οδηγιών.

30.1.3 Ο Ανάδοχος οφείλει να συμμορφώνεται με τους όρους των ασφαλιστηρίων.

30.1.4 Ως ασφάλιση θεωρείται η πρωτασφάλιση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 του Ν.Δ. 400/1970. Οι αντασφαλίσεις δεν υπόκεινται στις ρυθμίσεις του Ν.Δ. 400/1970 και συνεπώς δεν γίνονται δεκτές ως ασφαλιστήρια του Έργου.

30.1.5 Κάθε ασφάλιση, της οποίας το ασφαλιστήριο εκδίδεται στην Ελλάδα, ή στην αλλοδαπή, θα προσυπογράφεται από τον αντιπρόσωπο στην Ελλάδα της εκδότριας και διέπεται από το Ν.Δ. 400/1970, όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 118/1985.

30.1.6 Οι παρεχόμενες ασφαλίσεις δεν απαλλάσσουν ούτε περιορίζουν κατά οποιοδήποτε τρόπο τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του Αναδόχου που απορρέουν από τη σύμβαση του Έργου, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις προβλεπόμενες από τις σχετικές ασφαλιστικές συμβάσεις εξαιρέσεις, εκπτώσεις, προνόμια, περιορισμούς κλπ., και ο Ανάδοχος παραμένει αποκλειστικά υπεύθυνος για την αποκατάσταση ζημιών σε πρόσωπα ή/και πράγματα και πέραν από τα ποσά κάλυψης των πιο πάνω ασφαλιστηρίων.

30.1.7 Όλες οι ασφαλιστικές συμβάσεις :

- θα έχουν καταρτισθεί εγγράφως στην Ελληνική γλώσσα
- θα περιλαμβάνουν όρους οι οποίοι θα ικανοποιούν πλήρως τους όρους του παρόντος άρθρου και της υπολοίπου ΕΣΥ και
- θα τυγχάνουν της εγκρίσεως της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Η έγκριση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας έχει την έννοια του ελέγχου και της εκ μέρους της αποδοχής ότι οι όροι των ασφαλιστικών συμβάσεων ανταποκρίνονται με επάρκεια στους όρους του παρόντος άρθρου και των λοιπών όρων της Ε.Σ.Υ.

30.1.8 Η εκ μέρους του Αναδόχου καταβολή του πρώτου ασφαλίστρου που αποτελεί ασφαλιστικό βάρος και που είναι απαραίτητη για την έναρξη των εννόμων

αποτελεσμάτων της ασφαλίσεως, θα γίνεται πριν από την έναρξη ισχύος της ασφαλιστικής περιόδου.

30.1.9 Ο Ανάδοχος οφείλει - με μέριμνα και δαπάνη του - να συνάψει με έγκυρη ασφαλιστική εταιρεία ασφαλιστικά συμβόλαια που καλύπτουν:

- Το έργο «κατά παντός κινδύνου» συμπεριλαμβανομένης και της αστικής ευθύνης έναντι τρίτων (παράγραφος 30.5 του παρόντος άρθρου της ΕΣΥ). Το ασφαλιστήριο αυτό θα περιλαμβάνει τους ειδικούς όρους όπως ακριβώς στην παράγραφο 30.7 της ΕΣΥ.
- Τα μηχανήματα έργου (ΜΕ) που θα χρησιμοποιηθούν κατά την κατασκευή του έργου. Η συγκεκριμένη ασφάλιση θα μπορεί να εντάσσεται στο ασφαλιστήριο «κατά παντός κινδύνου» του έργου (παράγραφος 30.5.3 της ΕΣΥ) ή να γίνεται με ανεξάρτητο ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

30.1.10 Οι ασφαλιστικές εταιρίες θα λειτουργούν νόμιμα, με δόκιμη δραστηριότητα, σε χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ε.Ο.Χ., θα είναι φερέγγυες στο μέτρο των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν για το παρόν έργο και θα μπορούν να ασφαλίζουν παρεμφερή έργα χωρίς να παραβιάζονται οι όροι των Τευχών Δημοπράτησης και η Ελληνική Νομοθεσία.

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να ελέγχει την φερεγγυότητα των ασφαλιστριών εταιριών, ο δε Ανάδοχος υποχρεούται στην υποβολή οποιωνδήποτε κατάλληλων στοιχείων λυσιτελούς ελέγχου.

30.1.11 Όλες οι ασφαλιστικές συμβάσεις θα συνάπτονται σε ΕΥΡΩ.

30.1.12 (1) Ο Ανάδοχος υποχρεούται να θέτει στη διάθεση των ασφαλιστών :

- Οποιοσδήποτε από τις έρευνες/ μελέτες που τυχόν θα υποβάλει ως ανάδοχος κατά την ολοκλήρωση των απαιτούμενων μελετών/ ερευνών, σύμφωνα με τους όρους δημοπράτησης.
- Κάθε στοιχείο από τις μελέτες που η Διευθύνουσα Υπηρεσία θέτει υπόψη του αναδόχου.

Επίσης υποχρεούται να επιτρέπει στους εκπροσώπους των ασφαλιστικών εταιριών την προσπέλαση των εργοταξίων του, των αποθηκών του κλπ.

(2) Η Διευθύνουσα Υπηρεσία έχει το δικαίωμα

- να επικοινωνεί απ' ευθείας με τους ασφαλιστές
- να παρέχει στους ασφαλιστές στοιχεία που έχει υποβάλει ο Ανάδοχος.
- να παρέχει στους ασφαλιστές στοιχεία δικών του παρατηρήσεων και ελέγχων.

Η υπό της Διευθύνουσας Υπηρεσίας άσκηση του δικαιώματος τούτου δεν συνεπάγεται δικαίωμα του Αναδόχου για οποιασδήποτε φύσης αποζημιώσεις.

(3) Κατά την υποβολή του Ασφαλιστηρίου της παραγρ. 30.5 (υποπαρ. 30.5.1, 30.5.2 και 30.5.3) οι Ασφαλιστικές Εταιρείες θα πρέπει να συνυποβάλλουν και Υπεύθυνη δήλωση, στην οποία να αναφέρουν ότι έλαβαν γνώση του παρόντος άρθρου 30 της Ε.Σ.Υ. περί Ασφαλίσεων του συγκεκριμένου έργου και ότι με το ασφαλιστήριο καλύπτονται πλήρως και χωρίς καμία εξαίρεση όλοι οι όροι και απαιτήσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο 30 της Ε.Σ.Υ.

30.1.13 Επισύρεται η προσοχή του Αναδόχου στα παρακάτω :

- (1) Οι αλλοδαπές και συνεπώς και οι ελληνικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις υπόκεινται υποχρεωτικά στην αρμοδιότητα των ελληνικών δικαστηρίων και κάθε ασφαλιστήριο που έρχεται σε αντίθεση προς τον κανόνα δημοσίας τάξεως του άρθρου 23 παράγρ. 2 του Ν.Δ. 400/1970 είναι άκυρο.
- (2) Αντίγραφα ασφαλιστηρίων συμβολαίων δεν θα γίνονται δεκτά παρά μόνο εάν έχουν επικυρωθεί από φορέα αρμόδιο για την έκδοση κυρωμένων αντιγράφων.

- (3) Η αποζημίωση της ασφαλιστικής εταιρίας κρίνεται από το δίκαιο του τόπου σύνταξης και εκτέλεσης της ασφαλιστικής σύμβασης, αδιάφορο εάν αυτή παραπέμπει σε ξένους κανόνες. Το ίδιο ισχύει για την θεμελίωση της αντικειμενικής ευθύνης, η οποία κρίνεται από το δίκαιο του τόπου.

30.2 ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΜΕ ΤΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ

- 30.2.1 Αν απαιτείται αλλαγή ασφαλιστικής εταιρίας, ή τροποποίηση των όρων της ασφαλιστικής σύμβασης, ή αμφότερα, ο Ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφώνεται εντός μηνός από τη σχετική ειδοποίηση.

Εναλλακτικά μπορεί να εφαρμοσθεί η διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 160 του Ν. 4412/2016 (παράβαση συμβατικών υποχρεώσεων).

Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος παραλείψει, ή αμελήσει να συμμορφωθεί με τις ασφαλιστικές του υποχρεώσεις, ή οι ασφάλισεις που συνολογήσει κριθούν από την Διευθύνουσα Υπηρεσία σαν μη συμβατές με τις αντίστοιχες συμβατικές απαιτήσεις, η Διευθύνουσα Υπηρεσία δικαιούται να συνάψει στο όνομα και με δαπάνες του Αναδόχου την(τις) αντίστοιχη(ες) ασφαλιστική(ές) σύμβαση(εις). Τα ασφάλιστρα και οι σχετικές δαπάνες σύναψης της(των) σύμβασης(ων) θα καταβληθούν από τον Ανάδοχο εντός 15 ημερολογιακών ημερών από της σχετικής ειδοποίησης. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής, θα επιβαρύνονται με τον νόμιμο τόκο υπερημερίας. Σε περίπτωση που παρέλθει τρίμηνο χωρίς η καταβολή να έχει συντελεσθεί, η Διευθύνουσα Υπηρεσία έχει το δικαίωμα:

- να συμψηφίσει το σχετικό ποσό (με τους τόκους υπερημερίας) με επόμενη πληρωμή προς τον Ανάδοχο, αν υπάρχει.
- ή να εκπέσει το σχετικό ποσό (με τους τόκους υπερημερίας) από τις οποιασδήποτε φύσης εγγυήσεις που έχει στα χέρια του.
- ή να αναζητήσει το οφειλόμενο ποσό (με τους τόκους υπερημερίας) με τις νόμιμες διαδικασίες είσπραξης οφειλής προς το Δημόσιο.

Οι τόκοι υπερημερίας θα υπολογίζονται :

- για τα ασφάλιστρα, από την ημερομηνία καταβολής τους και
- για τα λοιπά έξοδα από την ημερομηνία κοινοποίησης προς τον Ανάδοχο των οφειλομένων ποσών.

- 30.2.2 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αμελεί, ή δυστροπεί να καταβάλει στους ασφαλιστές το οφειλόμενο ποσό των ασφαλιστηρίων, η Διευθύνουσα Υπηρεσία, για να αποφύγει ενδεχόμενη ακύρωση των ασφαλιστηρίων, δικαιούται να καταβάλει τα ασφάλιστρα στους ασφαλιστές, με χρέωση και για λογαριασμό του Αναδόχου, μετά από προηγούμενη ειδοποίησή του.

Σε τέτοια περίπτωση, η εκ μέρους της Διευθύνουσας Υπηρεσίας είσπραξη των ποσών των ασφαλιστρών που κατέβαλε, προσαυξημένων με τους τόκους υπερημερίας, θα γίνεται σύμφωνα με την παρ. 30.2.1. Οι τόκοι υπερημερίας θα προσμετρούνται από την ημερομηνία καταβολής των ασφαλιστρών.

- 30.2.3 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να καταβάλει στον(στους) δικαιούχο(ους) κάθε ποσό που δεν μπορεί να εισπραχθεί από τους ασφαλιστές λόγω εξαιρέσεων, απαλλαγών κλπ., σύμφωνα με τους όρους των ασφαλιστηρίων.

Σε περίπτωση δυστροπίας του Αναδόχου, η Διευθύνουσα Υπηρεσία έχει το δικαίωμα

- να παρακρατεί το αντίστοιχο ποσό από την επόμενη καταβολή προς τον Ανάδοχο.
- ή να την εκπίπτει από τις εγγυήσεις που έχει στα χέρια του.

- 30.2.4 Σε περίπτωση που η ασφαλιστική εταιρία με την οποία ο Ανάδοχος σύναψε ασφαλιστική σύμβαση, παραλείψει, ή αρνηθεί να εξοφλήσει (μερικά ή ολικά) οποιαδήποτε ζημιά

κλπ., για οποιοδήποτε λόγο ή αιτία, ο Ανάδοχος έχει την αποκλειστική ευθύνη για την αποκατάσταση της μη εξοφλημένης ζημιάς, ή βλάβης, ή καταβολής αποζημίωσης κλπ., σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης. η Διευθύνουσα Υπηρεσία, σε περίπτωση δυστροπίας του Αναδόχου, θα υπολογίσει το αντίστοιχο ποσό και θα το συμψηφίσει με την προς τον Ανάδοχο προσεχή πληρωμή του. Εάν δεν προβλέπεται προσεχής πληρωμή, η Διευθύνουσα Υπηρεσία θα το εκπέσει από τις οποιασδήποτε φύσης εγγυήσεις που έχει στα χέρια του.

30.2.5 Σε περίπτωση ολικής ή μερικής διακοπής των εργασιών από υπαιτιότητα του Αναδόχου, το Έργο, σε οποιαδήποτε φάση και αν βρίσκεται, θα ασφαλισθεί έναντι όλων των ενδεχομένων κινδύνων από η Διευθύνουσα Υπηρεσία και τα έξοδα της ασφάλισης αυτής θα βαρύνουν τον Ανάδοχο.

30.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

30.3.1 Η Διευθύνουσα Υπηρεσία θα ελέγχει τις ασφαλιστικές συμβάσεις όσον αφορά τη συμβατότητα των όρων της ασφαλιστικής σύμβασης με τους όρους του παρόντος άρθρου και των λοιπών όρων της Ε.Σ.Υ.

30.3.2 Ο Ανάδοχος οφείλει να υποβάλει στην Υπηρεσία, κατά την υπογραφή του εργολαβικού συμφωνητικού, τις ασφαλιστικές συμβάσεις των παρ. 30.4, 30.5 και 30.6. Δεκτή γίνεται επίσης επίσημη βεβαίωση ασφάλισης της/των ασφαλιστικής/ών εταιρίας/ιών (Cover Note Policy) συνοδευμένη από υπεύθυνη δήλωση της/των ασφαλιστικής/ών εταιρίας/ιών στην οποία θα αναφέρεται ότι έλαβαν γνώση του άρθρου 30 της Ε.Σ.Υ. περί Ασφαλίσεων του συγκεκριμένου έργου και ότι με το ασφαλιστήριο καλύπτονται πλήρως και χωρίς καμία εξαίρεση όλοι οι όροι και απαιτήσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο 30 της Ε.Σ.Υ.

Τα εν λόγω ασφαλιστήρια θα υποβληθούν μαζί με την απόδειξη πληρωμής της προκαταβολής των ασφαλιστρών.

30.3.3 Σε περίπτωση αντιρρήσεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας επί της ασφαλιστικής σύμβασης ισχύουν τα επόμενα:

30.3.3.1 Ο Ανάδοχος οφείλει πλήρη συμμόρφωση προς τις παρατηρήσεις της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Προς τούτο, εντός 15 ημερών από λήψεως της σχετικής ειδοποίησης του της Διευθύνουσας Υπηρεσίας θα υποβάλει την αναμορφωμένη ασφαλιστική σύμβαση προς επανέλεγχο.

30.3.3.2 Αν και η νέα ασφαλιστική σύμβαση δεν πληροί τους όρους αποδοχής της από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, τότε αυτή δύναται να εφαρμόσει τις προβλέψεις της παρ. 30.2.1 του παρόντος άρθρου.

30.3.4 Σε περίπτωση συμφωνίας της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ο Ανάδοχος οφείλει να καταβάλει το πρώτο ασφάλιστρο και να υποβάλει σε αυτήν την (κάθε) ασφαλιστική σύμβαση με τα αποδεικτικά καταβολής του πρώτου ασφαλίστρου, το αργότερο 30 ημερολογιακές ημέρες μετά την υπογραφή της σύμβασης και να προκύπτει ως ημερομηνία έναρξης της ασφαλιστικής περιόδου η ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης του έργου.

30.3.5 Ο έλεγχος, ή η σιωπηλή αποδοχή ασφαλιστικής σύμβασης, δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο, ούτε απομειώνει οποιαδήποτε ευθύνη του, που απορρέει από το παρόν Άρθρο και γενικά τη Σύμβαση του Έργου.

30.3.6 Αν ο Ανάδοχος δεν τηρήσει την προθεσμία της παραπάνω παραγράφου 30.3.3.1 ή αυτή της παραγράφου 30.3.4 η Διευθύνουσα Υπηρεσία δύναται να κηρύξει έκπτωτο τον Ανάδοχο σύμφωνα με το άρθρο 160 του Ν.4412/2016.

30.4 **ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ**

30.4.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να έχει ασφαλισμένο στο ΙΚΑ και στα λοιπά ασφαλιστικά ταμεία όλο το προσωπικό που απασχολεί ο ίδιος, ή οι υπεργολάβοι του, σύμφωνα με την (εκάστοτε) ισχύουσα Νομοθεσία (Διατάξεις περί ΙΚΑ κλπ.).

30.4.2 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίζει το εργατοτεχνικό και υπαλληλικό προσωπικό του έναντι ατυχημάτων σε ασφαλιστικές εταιρίες που λειτουργούν νόμιμα, εφόσον το προσωπικό αυτό δεν υπάγεται σε διατάξεις της ισχύουσας Νομοθεσίας (περί ΙΚΑ κλπ.). Η υποχρέωση αυτή ισχύει και για το πάσης φύσεως προσωπικό που απασχολούν, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, οι υπεργολάβοι, προμηθευτές, σύμβουλοι και πάσης φύσεως συνεργάτες του Αναδόχου.
Η υποχρέωση αυτή ισχύει τόσο για το ημεδαπό όσο και το αλλοδαπό προσωπικό.

30.4.3 Η Διευθύνουσα Υπηρεσία δικαιούται να ελέγχει την τήρηση των όρων των παρ. 30.4.1 και 30.4.2, ο δε Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει σε αυτήν όλα τα σχετικά στοιχεία για την πραγματοποίηση των ελέγχων.

30.4.4 Οι όροι των παραπάνω παραγράφων ισχύουν για όλη την διάρκεια της σύμβασης εκτέλεσης του έργου.

30.5 **ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ "ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ"**

Η ασφάλιση του έργου «κατά παντός κινδύνου» περιλαμβάνει τα κατωτέρω:

30.5.1 **Ασφάλιση έναντι υλικών ζημιών**

30.5.1.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει πλήρως και "κατά παντός κινδύνου" και σύμφωνα με τους όρους των Τευχών Δημοπράτησης του Έργου, την Ελληνική και Κοινοτική Νομοθεσία τη συνολική συμβατική αξία του υπό κατασκευήν Έργου (συνολική συμβατική δαπάνη χωρίς ΦΠΑ).

30.5.1.2 Η ασφαλιστική κάλυψη παρέχεται έναντι οποιασδήποτε απώλειας, ζημίας ή καταστροφής, μερικής ή ολικής, που οφείλεται ή προκαλείται από οποιοδήποτε λόγο ή αιτία, τυχαία περιστατικά, λανθασμένη μελέτη ή/και κατασκευή, ελαττωματικά υλικά (manufacturer's risk), λανθασμένη εργασία, ελλιπή συντήρηση, κακή λειτουργία του Έργου κλπ.

Επίσης η ασφαλιστική κάλυψη θα παρέχεται για:

- Βλάβες/ καταστροφές που προέρχονται από δυσμενείς καιρικές συνθήκες έστω και εξαιρετικά σπάνιας εμφάνισης.
- Βλάβες/ καταστροφές από σεισμούς και άλλα συναφή με το έργο ατυχήματα και ζημιογόνα συμβάντα.

Όμοια θα παρέχεται ασφαλιστική κάλυψη για τα Πάσης Φύσεως Υλικά από τη παραλαβή τους μέχρι την ενσωμάτωσή τους στο έργο.

- 30.5.1.3 Το ασφαλιστήριο θα περιλαμβάνει και την περίοδο υποχρεωτικής Συντήρησης του Έργου, σύμφωνα με το άρθρο 21 (παρ. 21.4) της παρούσας.
- 30.5.1.4 Η ασφαλιστική κάλυψη είναι αποδεκτό να μη περιλαμβάνει ζημιές προκαλούμενες από τις ακόλουθες αιτίες:
α) Πολεμική επιχείρηση άλλου Κράτους κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας.
β) Ένοπλη επανάσταση ή Λαϊκή Εξέγερση εντός της Ελληνικής Δημοκρατίας.
γ) Μόλυνση από ραδιενέργεια, ή ιονίζουσα ακτινοβολία.
δ) Τις λοιπές εξαιρέσεις που περιλαμβάνει στο ασφαλιστήριο η ασφαλιστική εταιρεία, βάσει διεθνώς αποδεκτών κανόνων και οι οποίες βαρύνουν αποκλειστικά τον ανάδοχο έναντι της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.
- 30.5.1.5 Η ασφαλιστική κάλυψη θα γίνει αρχικώς για το Συμβατικό Τίμημα του Έργου (πλην ΦΠΑ) και θα αναπροσαρμόζεται ώστε κάθε φορά να συμπεριλαμβάνει τις τυχόν τροποποιήσεις (θετικές ή αρνητικές) του Συμβατικού Αντικειμένου.
- 30.5.1.6 Επίσης με το ίδιο ασφαλιστήριο θα ασφαλίζονται "κατά παντός κινδύνου" και οι μόνιμες ή/και προσωρινές εργοταξιακές εγκαταστάσεις του Αναδόχου, καθώς επίσης και ο εν γένει μηχανολογικός που θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή του Έργου.
- 30.5.1.7 Διάρκεια της ασφάλισης
Η διάρκεια της ασφάλισης αρχίζει με την υπογραφή του Εργολαβικού Συμφωνητικού και λήγει με το πέρας της περιόδου «υποχρεωτικής συντήρησης».

30.5.2 Ασφάλιση Αστικής Ευθύνης έναντι Τρίτων

- 30.5.2.1 Αντικείμενο ασφάλισης
Με την ασφάλιση αυτή θα καλύπτεται η "ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ" του Αναδόχου έναντι τρίτων και οι ασφαλιστές υποχρεούνται να καταβάλουν αποζημιώσεις σε τρίτους για σωματικές βλάβες, ψυχική οδύνη, ηθική βλάβη και υλικές ζημιές σε πράγματα, ακίνητα και κινητά ή και ζώα, που προξενούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έργου και εξαιτίας των εργασιών κατασκευής, συντήρησης, επισκευής, αποκατάστασης ζημιών του Έργου και διαφόρων άλλων ρυθμίσεων, οποτεδήποτε γίνονται αυτές, και εφόσον εκτελούνται στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου. Θα καλύπτονται επίσης και ζημιές σε όμορες ιδιοκτησίες/ εγκαταστάσεις. **Στις καλύψεις συμπεριλαμβάνεται και η ασφάλιση του προσωπικού όλων των Υπηρεσιών που εμπλέκονται με την κατασκευή του έργου κατά τις επισκέψεις τους στο χώρο του έργου.**
- 30.5.2.2 Διάρκεια της Ασφάλισης
Η ευθύνη των ασφαλιστών θα αρχίζει με την υπογραφή του Εργολαβικού Συμφωνητικού και λήγει με το πέρας της περιόδου υποχρεωτικής συντήρησης.

30.5.2.3 Όρια Αποζημίωσης

(1) Τα όρια αποζημίωσης από την ασφάλιση Αστικής Ευθύνης έναντι Τρίτων θα είναι τα ακόλουθα :

α. Για υλικές ζημιές (θετικές ή αποθετικές) σε πράγματα Τρίτων, ανεξάρτητα από τον αριθμό των τυχόν ζημιωθέντων Τρίτων.	300.000 ΕΥΡΩ/περιστατικό
β. Για σωματική βλάβη ή θάνατο Τρίτων κατά άτομο.	600.000 ΕΥΡΩ/περιστατικό
γ. Για σωματική βλάβη ή θάνατο Τρίτων, μετά από ομαδικό ατύχημα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των παθόντων.	1.500.000 ΕΥΡΩ/περιστατικό
δ. Το αθροιστικό ανώτατο όριο ευθύνης Ασφαλιστών σε όλη τη διάρκεια ισχύος της ασφαλιστικής κάλυψης έναντι Τρίτων, κατά την περίοδο Κατασκευής του Έργου, θα είναι κατ' ελάχιστον.	1.500.000 ΕΥΡΩ

(2) Τα ελάχιστα όρια αποζημίωσης για τα οποία θα πραγματοποιείται η ασφάλιση Αστικής Ευθύνης του Αναδόχου έναντι του εργατοτεχνικού προσωπικού, σε περίπτωση ατυχήματος θα ανέρχονται στο είκοσι πέντε στα εκατό (25%) των ανωτέρω ορίων.

(3) Ο Ανάδοχος θα είναι ασφαλισμένος για την Αστική Ευθύνη έναντι Τρίτων και κατά την περίοδο συντήρησης του Έργου με το ίδιο ως άνω ασφαλιστήριο. Το ανώτατο αθροιστικό όριο ευθύνης των Ασφαλιστών κατά την περίοδο υποχρεωτικής συντήρησης θα ανέρχεται στο 50% του αντίστοιχου ποσού της υποπαραγρ. 30.5.2.3 (1) δ, το οποίο ισχύει κατά την περίοδο εκτέλεσης του Έργου (δηλαδή 750.000,00 ΕΥΡΩ).

(4) Τα παραπάνω όρια των υποπαραγράφων (1), (2) και (3) θεωρούνται για την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς και θα ισχύουν για όλη τη διάρκεια της σύμβασης του έργου (Κατασκευή και Συντήρηση).

30.5.3 Ασφάλιση Κύριου Μηχανικού Εξοπλισμού "Κατά Παντός Κινδύνου"

30.5.3.1 Με το ίδιο ως άνω ασφαλιστήριο "κατά παντός κινδύνου" θα καλύπτεται και ο Κύριος ή Βασικός (Ειδικός και Συνήθης "Βαρέως Τύπου") Μηχανικός Εξοπλισμός, ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί στην κατασκευή του Έργου.

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται κατ' ελάχιστον οι παρακάτω κατηγορίες μηχανημάτων:

Συνήθης Κύριος Μηχανικός Εξοπλισμός "Βαρέως Τύπου"

Διαμορφωτήρες, Προωθητήρες, Φορτωτές, Χωματοσυλλέκτες, Εκσκαφείς, Dumpers, Συγκροτήματα Παραγωγής Σκυροδέματος, Αντλίες σκυροδέματος, Μηχανήματα σκυροδέτησης Στηθαίων - Τάφρων κλπ. (τύπου GOMACO ή ανάλογου), Finishers σκυροδέματος, Θραυστικά συγκροτήματα, Διανομείς Ασφάλτου (Federal), Συγκροτήματα παραγωγής ασφαλτοσκυροδέματος, Διαστρωτήρες ασφαλτοσκυροδέματος (Finishers) Αυτοκινούμενοι

διαστρωτήρες ασφάλτου, Συγκροτήματα πασσαλοεμπηκτών, Γερανοί, Οδοστρωτήρες, Δομικοί πυργογερανοί.

Εξειδικευμένος Κύριος Μηχανικός Εξοπλισμός

Όπως π.χ. : Συγκροτήματα ολισθαίνοντος ή/και αναρριχόμενου ξυλοτύπου, Μηχανικός εξοπλισμός ειδικών συστημάτων γεφυροποιίας (Δόμησης σε πρόβολο, προκατασκευής, δόμησης - προώθησης) κλπ.

30.5.3.2 Στο Ασφαλιστήριο θα επισυνάπτεται η σχετική κατάσταση με τα χαρακτηριστικά και την ταυτότητα των αντίστοιχων Μηχανημάτων. Η συγκεκριμένη ασφαλιστική κάλυψη θα παρέχεται για αξίες αντικατάστασης των μηχανημάτων με καινούργια, αντίστοιχου τύπου ή τουλάχιστον ίδιας δυναμικότητας.

30.5.3.3 Ο μηχανικός εξοπλισμός θα είναι ασφαλισμένος έναντι οποιασδήποτε απώλειας ή ζημιάς (εξαιρουμένων των ίδιων εσωτερικής φύσεως μηχανικών ή/και ηλεκτρολογικών βλαβών), που οφείλονται ή προκαλούνται από Ανωτέρα Βία, Ανθρώπινο λάθος ή/και τυχαία περιστατικά.

30.5.3.4 Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται, για οποιαδήποτε περίπτωση, να διεκδικήσει από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία αποζημίωση για τυχόν ζημιά ή ολική απώλεια μηχανήματος κλπ. ακόμη και για την περίπτωση ανωτέρας βίας, εκτός από τις περιπτώσεις της παρ. 30.5.1.4.

30.5.3.5 Η ασφάλιση "Κατά Παντός Κινδύνου" των Μηχανημάτων Έργων μπορεί να γίνεται και με ανεξάρτητο ενιαίο ασφαλιστήριο, το οποίο ο Ανάδοχος ενδεχόμενα να διατηρεί εν ισχύ για μέρος ή το σύνολο του μηχανικού εξοπλισμού του.

Στην περίπτωση αυτή, για να αποφεύγεται διπλή ασφάλιση ο Ανάδοχος θα προσκομίσει σχετική Βεβαίωση από την Ασφαλιστική Εταιρεία ότι τα Μηχανήματα τα οποία θα χρησιμοποιήσει στο συγκεκριμένο έργο "καλύπτονται για τις ίδιες ζημιές τους με το Ασφαλιστήριο υπ' αριθμ. ...., το οποίο είναι εν ισχύ και ανανεώνεται κανονικά".

Οι όροι ασφάλισης στην προκειμένη περίπτωση θα πρέπει να μην είναι κατώτεροι από τους όρους που αναφέρθηκαν παραπάνω.

30.6 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΕΡΓΩΝ (Μ.Ε.)

30.6.1 Ασφάλιση αυτοκινήτων

30.6.1.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να έχει ασφαλισμένα σε ασφαλιστική εταιρεία, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία, τα αυτοκίνητα που προορίζονται για τις ανάγκες και την εξυπηρέτηση των Ερευνών, Κατασκευών και Συντήρησης του Έργου, σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

30.6.1.2 Υπεύθυνος για την τήρηση των όρων και τη φύλαξη των ανωτέρω Ασφαλιστηρίων είναι ο Ανάδοχος, ο οποίος υποχρεούται να τα επιδεικνύει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία για έλεγχο, όποτε του ζητηθεί.

30.6.1.3 Η σύμβαση ασφαλίσεως αστικής ευθύνης από οχήματα, υποχρεωτικώς θα καταρτισθεί εγγράφως, χωρίς τα μέλη να μπορούν να συμφωνήσουν εγκύρως άλλη ρύθμιση.

30.6.2 Ασφάλιση Αυτοκινούμενων Μηχανημάτων Έργων (Μ.Ε.)

30.6.2.1 Σύμφωνα με το έγγραφο Κ3/3777/22.10.97 του Υπουργείου Ανάπτυξης, Γενικής Γραμματείας Εμπορείου, Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικού Εμπορίου, διεύθυνσης Ασφάλισης Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής (τμήματος Α):

"Ο Νόμος 489/76 (ΦΕΚ Α/331) "Περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης των εξ ατυχημάτων αυτοκινήτων αστικής ευθύνης", όπως ισχύει, είναι το βασικό νομοθέτημα που ρυθμίζει τα θέματα της υποχρεωτικής ασφάλισης.

Σύμφωνα με το άρθρο 2, παραγρ. 1 αυτού, υποχρέωση για ασφάλιση της αστικής ευθύνης έναντι τρίτων έχει ο κύριος ή κάτοχος αυτοκινήτου που κυκλοφορεί μέσα στην Ελλάδα επί οδού. Επίσης, στην ίδια παράγραφο του ίδιου άρθρου, αναφέρεται και ότι «εξομοιώνεται με την κυκλοφορία επί οδού η κυκλοφορία επί γηπέδου προσιτού στο κοινό ή σε κάποιο αριθμό προσώπων που δικαιούνται να συχνάζουν σ' αυτό».

Το εργοτάξιο, εμπίπτει σ' αυτήν την περίπτωση. Κατά συνέπεια η υποχρεωτική για όλα τα οχήματα, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 του Ν 489/76, όπως ισχύει, ασφάλιση αφορά τις περιπτώσεις του άρθρου 2 αυτού και επομένως **όλα τα οχήματα και τα μηχανήματα έργου, που έχουν άδεια κυκλοφορίας και σχετική πινακίδα ασφαρίζονται "ατομικά", δηλαδή με ξεχωριστό ασφαλιστήριο για κάθε όχημα".**

(Κατά συνέπεια κάθε μηχανήμα έργου δεν μπορεί να ασφαρίζεται με τον αριθμό πλαισίου).

30.6.2.2 Σε ότι αφορά την εντός του εργοταξίου κυκλοφορία των οχημάτων, πέρα από την υποχρεωτική ασφάλιση, η επιπλέον ασφάλιση, η οποία επιβάλλεται από την κείμενη Νομοθεσία, μπορεί να γίνει και με ενιαίο ασφαλιστήριο που να αφορά όλο το μηχανικό εξοπλισμό.

30.6.2.3 Ως ΑΥΤΟΚΙΝΟΥΜΕΝΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΡΓΩΝ, που εφοδιάζονται με πινακίδες Μ.Ε., σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη ενημέρωση (Οκτώβριος 1997) του σχετικού πίνακα από την Αρμόδια Επιτροπή Κατάταξης θεωρούνται τα αναφερόμενα παρακάτω :

Φορτωτής, Εκσκαφέας, Εκσκαφέας - Φορτωτής, Τρακτέρ - Κομπρεσέρ, Φορτωτής - Κομπρεσέρ, Προωθητής, Ισοπεδωτής, Γερανός, Αντλία σκυροδέματος, Μπετονιέρα Αυτοφορτωνόμενη, Οδοστρωτήρας, Γεωτρύπανο, Σφύρα υδραυλική, Ασφαλτοδιανομέας (Φέντεραλ), Μηχάνημα επούλωσης λάκκων, Διαστρωτήρας ασφαλτομίγματος (Φίνισερ), Σάρωτρο, Αποξεστής (Σκρεϊπερ), Διαγραμμιστικό, Εκχιονιστικό, Γομωτής, Καδοφόρο, Κόσκινο μηχανικό, Γερανός - Εκσκαφέας, Περονοφόρο, Ασφαλτοκόπτης, Εργοταξιακό αυτοκίνητο (Τάμπερ), Ακτοκαθαριστής, Χιονοδιαστρωτήρας, Διαστρωτήρας σκυροδέματος, Ανακυκλωτής ασφάλτου, Αντλία καυσίμου (Ντισπένσερ), Κλιμακοφόρο, Αναβατόριο, Πασσαλοεμπήκτης, Διατηρητικό, Διατηρητικό φορείο, Σπαστήρας (αυτοκινούμενος), Αεροσυμπιεστής, Χορτοκοπτικό, Ηλεκτροπαραγωγό ζεύγος, Αποφρακτικό, Αλατοδιανομέας, Γερανογέφυρα αυτοκινούμενη, Καδοπλυντήριο, Μετατοπιστικό αεροσκαφών, Εκτοξευτής τσιμεντοκονιάματος, Εκτοξευτής ασβεστοκονιάματος, Αμμοβολιστικό, Μεταφορική ταινία, Μετατοπιστικό τρένων, Μπετονιέρα σηράγγων, Φορτωτής ξυλείας, Γερανός - Αεροσυμπιεστής, Φορτωτής - Ακτοκαθαριστής, Υγροδιασκορπιστής, Παρασκευαστής αφρομετόν, Κλιματιστικό, Παρασκευαστής μπετόν.

30.6.2.4 Τα όποια μηχανήματα εκτελούν την ίδια εργασία με αυτοκινούμενα Μ.Ε., χωρίς να είναι τοποθετημένα επί αυτοκινούμενου πλαισίου ("ΣΤΑΤΙΚΑ"

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΡΓΩΝ), δεν εμπίπτουν στις υποχρεώσεις ασφάλισης της παρούσας παραγράφου.

30.6.2.5 Και στην περίπτωση των Αυτοκινούμενων Μηχανημάτων Έργου έχουν ισχύ οι παραπάνω παράγραφοι 30.6.1.2 και 30.6.1.3.

30.7 ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Στο ενιαίο ασφαλιστήριο των καλύψεων της παρ. 30.5 θα περιλαμβάνονται οπωσδήποτε οι ακόλουθοι ειδικοί όροι:

30.7.1 "Στην έννοια της λέξης **Ασφαλιζόμενος** περιλαμβάνεται ο Ανάδοχος, οι μελετητές του, οι τυχόν υπεργολάβοι του και το πάσης φύσεως προσωπικό που απασχολείται με οποιαδήποτε συμβατική σχέση εργασίας με αυτόν στα πλαίσια του συγκεκριμένου Έργου.

30.7.2 Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, οι συναρμόδιες Υπηρεσίες που συμμετέχουν στη Διοίκηση του έργου και το εν γένει προσωπικό τους, οι Σύμβουλοι της Διευθύνουσας Υπηρεσίας (και/ή των Υπηρεσιών της) και το προσωπικό τούτων θεωρούνται Τρίτα πρόσωπα, σύμφωνα με τους όρους και τις εξαιρέσεις της ασφαλιστικής κάλυψης με την εφαρμογή του παραρτήματος "Διασταυρούμενη ευθύνη αλλήλων" (cross liability), το οποίο καλύπτει την αστική ευθύνη των ασφαλιζομένων φορέων.

30.7.3 Η ασφαλιστική εταιρία θα υποχρεούται να αποκρούει οποιαδήποτε αγωγή εγείρεται τυχόν κατά :

- του Αναδόχου
- και/ή των Μελετητών και Συμβούλων του

με την αιτίαση ευθύνης τους ή συνυπευθυνότητάς τους στη βλάβη ή ζημιά από πράξη ή παράλειψη των παραπάνω προσώπων, οι οποίοι καλύπτονται από το ασφαλιστήριο Αστικής Ευθύνης έναντι Τρίτων, θα καταβάλει δε κάθε ποσό για βλάβη και/ή ζημιά που προκλήθηκε από πράξη ή παράλειψη των παραπάνω.

Ειδικότερα η ασφαλιστική εταιρία θα καταβάλει κάθε ποσό εγγύησης για άρση τυχόν κατασχέσεων κλπ., που σχετίζονται με την αστική ευθύνη μέσα στα όρια των ποσών που αναφέρονται εκάστοτε ως ανώτατα όρια ευθύνης των ασφαλιστών.

30.7.4 Σε περίπτωση ολικής ή εκτεταμένης μερικής καταστροφής ή βλάβης του Έργου, προκειμένου η ασφαλιστική εταιρεία να καταβάλει στον Ανάδοχο τη σχετική με τη ζημιά κλπ. αποζημίωση, πρέπει να έχει λάβει προηγουμένως την έγγραφη για το σκοπό αυτό συγκατάθεση της Υπηρεσίας.

Εφόσον η Υπηρεσία δεν παρέχει στην ασφαλιστική εταιρεία την εν λόγω συγκατάθεση, αυτόματα και χωρίς άλλες διατυπώσεις (ειδικές, ή άλλου είδους εντολή, ή εξουσιοδότηση από τον Ανάδοχο) η απαίτηση του Αναδόχου κατά της ασφαλιστικής εταιρείας για την καταβολή της αποζημίωσης εκχωρείται στην Υπηρεσία και η ασφαλιστική εταιρεία αποδέχεται από τούδε και υποχρεώνεται να καταβάλει τη σχετική αποζημίωση στην Υπηρεσία, μετά από αίτηση της τελευταίας για το σκοπό αυτό.

Η εκχώρηση της απαίτησης αυτής του Αναδόχου στην Υπηρεσία κατ' ουδένα τρόπο τον απαλλάσσει από τις ευθύνες και υποχρεώσεις του, που απορρέουν από τη Σύμβαση.

30.7.5 Η ασφαλιστική εταιρεία παραιτείται κάθε δικαιώματος ανταγωγής κατά της Υπηρεσίας, των Συμβούλων της, των συνεργατών της και των υπαλλήλων τους σε περίπτωση που η

βλάβη ή ζημιά οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη, όχι ηθελημένη, των παραπάνω προσώπων.

- 30.7.6 Το ασφαλιστήριο δεν μπορεί να ακυρωθεί, τροποποιηθεί, ή να λήξει χωρίς την έγγραφη, με συστημένη επιστολή, πριν από εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες, σχετική ειδοποίηση της ασφαλιστικής εταιρίας, τόσο προς τον Ανάδοχο, όσο και προς την Υπηρεσία Επίβλεψης.
- 30.7.7 Με το ενιαίο ασφαλιστήριο των καλύψεων της παραγράφου 30.5 θα καλύπτεται και η ευθύνη της Υπηρεσίας και/ή των Συμβούλων της και/ή του προσωπικού τους, που απορρέει από το άρθρο 922 του Αστικού Κώδικα (**Ευθύνη Προστήσαντος**)".

ΑΡΘΡΟ 31ο:

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ-ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- 31.1 Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προφυλάσσει και προστατεύει την υπάρχουσα βλάστηση όπως δένδρα, θάμνους και καλλιεργημένες εκτάσεις γύρω από το χώρο που του διατίθεται από την Υπηρεσία για την εκτέλεση των έργων, θα είναι δε υπεύθυνος για κάθε ζημιά που θα προκαλέσει σε τρίτους λόγω αυθαίρετης κοπής ή βλάβης δένδρων ή θάμνων, απόθεσης υλικών, λόγω κακού χειρισμού των μηχανημάτων ή καταπάτησης φυτεμένων περιοχών από μηχανικά μέσα.
- 31.2 Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος κατά την εκτέλεση των έργων να συμμορφώνεται πλήρως προς την εγκύκλιο Γ2-Δ2/0/3/192/εγκ.Α213/5.12.75 του ΥΠΔΕ για την προστασία του περιβάλλοντος.
- 31.3. Δεν θα κοπεί κανένα δένδρο ή δενδρύλλιο χωρίς την έγγραφη έγκριση της Υπηρεσίας. Για να δοθεί η έγκριση ο ανάδοχος θα πρέπει να υποβάλει τοπογραφικό διάγραμμα στο οποίο θα έχουν σημειωθεί τα δένδρα ή δενδρύλλια που θα πρέπει να κοπούν.
- 31.4 Σε περίπτωση ζημιάς ή καταστροφής σε υπάρχουσες κατασκευές ή σε στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος που δεν προβλέπονται από την εγκεκριμένη μελέτη του έργου (ή από τυχόν εγκεκριμένες από την Υπηρεσία τροποποιήσεις της), ο ανάδοχος, ανεξάρτητα των οποιωνδήποτε ευθυνών που θα μπορούν να προκύψουν γι' αυτόν, είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τα υπάρχοντα έργα (ή το φυσικό περιβάλλον), στην κατάσταση που βρισκόταν πριν από την εγκατάστασή του, με δαπάνες του, χωρίς να δικαιούται οποιασδήποτε χρηματικής αποζημίωσης ή παράτασης προθεσμίας.
- 31.5 Γίνεται ειδική επισήμανση ότι ο ανάδοχος θα πρέπει κατά την εκτέλεση των χρωματουργικών εργασιών να αποφεύγει να τραυματίσει τον περιβάλλοντα χώρο με πρόσθετες εκσκαφές (πέρα από αυτές που προβλέπονται από τη μελέτη) ή με απόρριψη διαφόρων προϊόντων εκσκαφών έστω και αν προβαίνει σε κανονική διάστρωση και συμπύκνωση αυτών.

Επίσης οι οποιοσδήποτε αποθέσεις περισσευμάτων προϊόντων θα πρέπει να γίνονται σε θέσεις που να μη δημιουργούν οποιοδήποτε πρόβλημα στο περιβάλλον και να έχουν την έγκριση των αρμοδίων Αρχών (οι δε θέσεις αυτές θα εξασφαλισθούν με ευθύνη και δαπάνες του αναδόχου χωρίς να αναλαμβάνει η Υπηρεσία καμία δέσμευση).

Εφόσον απαιτηθεί για τις ανάγκες του έργου και με τη σύμφωνη γνώμη της Υπηρεσίας, ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλλει στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία στοιχεία για τη

Διαχείριση των Αποβλήτων(ΣΔΑ) που θα παραχθούν από τη δραστηριότητά του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 της Κ.Υ.Α. 36259/1757/Ε103/2010.

Εφόσον απαιτηθεί για τις ανάγκες του έργου και με τη σύμφωνη γνώμη της Υπηρεσίας, θα συνεργαστεί με εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΕΚΚ για την εναλλακτική διαχείριση των ΑΕΚΚ που θα παραχθούν από το έργο και θα υποβάλει επικυρωμένο αντίγραφο της σύμβασής του με το εν λόγω σύστημα, σύμφωνα με τις διατάξεις της Κ.Υ.Α. 36259/1757/Ε103/2010.

Οι δαπάνες διαχωρισμού των αποβλήτων εκσκαφών, καθαιρέσεων και αποξηλώσεων σε κατηγορίες υλικών και η μεταφορά τους σε εγκαταστάσεις διαχείρισης ΑΕΚΚ, που συνεργάζονται με σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης. Δεν περιλαμβάνονται δαπάνες χρηματικής εισφοράς προς τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων οι οποίες πληρώνονται **απολογιστικά** (βλ. Απολογιστικά για την εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων εκσκαφών, καθαιρέσεων και αποξηλώσεων στον προϋπολογισμό), πλέον του ΓΕ & ΟΕ επί του οποίου εφαρμόζεται η μέση τεκμαρτή έκπτωση.

Ο Ανάδοχος θα πρέπει μετά την αποπεράτωση των εργασιών διαχείρισης των ΑΕΚΚ, να καταθέσει στην Υπηρεσία που επιβλέπει τις εργασίες, οριστική βεβαίωση παραλαβής των αποβλήτων από εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης, όπως προβλέπεται στην παρ.3 (εδ.β.3) του άρθρου 7 της Κ.Υ.Α. 36259/1757/Ε103/2010.

- 31.6 Ανάλογη φροντίδα θα πρέπει να δοθεί από τον ανάδοχο και στις εγκαταστάσεις παραγωγής αδρανών υλικών και ασφαλτομιγμάτων σχετικά με τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις. Για τις εγκαταστάσεις αυτές η Υπηρεσία δεν πρόκειται να παραδώσει στον ανάδοχο καμία θέση λατομείου, η δε ευθύνη εξεύρεσης θέσης εγκατάστασης και τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας (τρόπος εκμετάλλευσης, έκταση και μορφή αποκάλυψης, εγκατάσταση κονιοσυλλεκτών κλπ), αποτελεί υποχρέωση του αναδόχου.

Για την παρούσα εργολαβία επισημαίνεται ότι ισχύει και ο Νόμος περί εκμετάλλευσης Λατομείων αδρανών υλικών.

Επισημαίνεται επί πλέον ότι θα πρέπει να πληρούνται και οι οποιοσδήποτε άλλες προϋποθέσεις προστασίας του περιβάλλοντος με τις εγκρίσεις των αρμοδίων Αρχών (να μην είναι ορατές από θέσεις σημαντικών οδών κλπ).

Ειδικότερα επισημαίνεται η υποχρέωση του αναδόχου για την αποκατάσταση του τοπίου σύμφωνα με την παρ. 6 της εγκυκλίου Γ2/Δ2/0/3/192 εγκύκλιος Α 213/5. 12.75 του ΥΠΔΕ.

- 31.7 Όλα τα ανωτέρω θα είναι σε συμφωνία με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους του έργου:

- ΔΙΠΑ/ΥΠΕΚΑ/Απ.οικ.202157/3-10-2012 ΑΔΑ:Β4Τ80-ΗΑΩ με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι για την κατασκευή έργων επέκτασης – βελτίωσης και την λειτουργία του Κρατικού Αερολιμένα Καλύμνου.

Οι παραπάνω αποφάσεις υπάρχουν συνημμένες στο παράρτημα της παρούσας ΕΣΥ.

ΑΡΘΡΟ 32ο:

ΤΗΡΗΣΗ ΝΟΜΩΝ, ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ- ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΩΝ

- 32.1 Ο Ανάδοχος σε όλη τη διάρκεια εκτέλεσης και συντήρησης του έργου υποχρεούται να συμμορφώνεται με τους Νόμους του Κράτους, τα Διατάγματα και τους Κανονισμούς, τις Αστυνομικές διατάξεις ή διαταγές, καθώς και με τις νόμιμες απαιτήσεις οποιασδήποτε Δημόσιας, Δημοτικής ή άλλης Αρχής που θα αναφέρονται και θα έχουν εφαρμογή κατά οποιονδήποτε τρόπο στον Ανάδοχο και στις εργασίες του.

- 32.2 Ο Ανάδοχος υποχρεούται στην έκδοση με μέριμνα, ευθύνη και δαπάνες του, κάθε άδειας που προβλέπεται από τους ανωτέρω Νόμους, Διατάγματα κλπ και που απαιτείται για την εκτέλεση των εργασιών του. Πριν από κάθε αίτημα του Αναδόχου για την παραπάνω άδεια θα ενημερώνεται η Υπηρεσία Επίβλεψης για συγκατάθεση.
- 32.3 Η Υπηρεσία Επίβλεψης θα βοηθήσει δι' εγγράφων συνηγορίας στην έκδοση των αδειών, στην έκταση που είναι αναγκαία και εφικτή.
- 32.4 Επιτρέπεται η εκτέλεση υπερωριακής ή νυκτερινής εργασίας και εργασίας κατά τις Αργίες και Εορτές σύμφωνα με όσα σχετικά ορίζονται από τους Νόμους του Κράτους. Σε περίπτωση εκτέλεσης τέτοιας εργασίας ο Ανάδοχος δεν δικαιούται να ζητήσει πρόσθετη αποζημίωση. Κατά την εκτέλεση της ανωτέρω εργασίας ο Ανάδοχος υποχρεούται να εξασφαλίζει τη σχετική άδεια και να τηρεί όλους τους Νόμους και κανονισμούς, που αφορούν τέτοια εργασία.
- 32.5 Ο Ανάδοχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του την ισχύουσα Νομοθεσία και τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους για ηχορύπανση και ώρες κοινής ησυχίας στην περιοχή, για τον προγραμματισμό εκτέλεσης του έργου. Κατά τις ώρες κοινής ησυχίας και τις νυκτερινές θα πρέπει να αποφεύγεται εκτέλεση εργασιών που ηχορυπαίνουν την περιοχή και θα πρέπει να λαμβάνονται τέτοια μέτρα, ώστε να αποφεύγεται η ηχορύπανση.

ΑΡΘΡΟ 33ο:

ΔΟΚΙΜΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ – ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

- 33.1 Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται, αμέσως μετά την ολική περάτωση των εγκαταστάσεων, να κάνει με δικά του μέσα, όργανα και όποιας φύσης δαπάνες τις δοκιμές, οι οποίες θα επαναλαμβάνονται μέχρι πλήρους ικανοποίησης των απαιτητών αποτελεσμάτων τους, οπότε και θα συντάσσεται πρωτόκολλο δοκιμών που θα υπογράφεται από τον επιβλέποντα Μηχανικό και τον Ανάδοχο και θα περιλαμβάνεται στο Πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής.
- 33.2 Αν κατά την εκτέλεση των δοκιμών διαπιστωθεί βλάβη, ανεπάρκεια μειονέκτημα, ελάττωμα, κακή ποιότητα υλικών κλπ. των εγκαταστάσεων ολόκληρων ή τμημάτων τους, ο Ανάδοχος υποχρεώνεται σε άμεση επισκευή, συμπλήρωση, αποκατάσταση, αναπλήρωση ή και πλήρη αντικατάσταση και στη συνέχεια επανάληψη των δοκιμών, μέχρις ότου τα αποτελέσματα κριθούν ικανοποιητικά από την επίβλεψη.
- 33.3 Οι δοκιμές θα εκτελούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς, τις προδιαγραφές και τις οδηγίες της επίβλεψης.
- 33.4 Ο Ανάδοχος οφείλει με την αποπεράτωση των εγκαταστάσεων και στο πλαίσιο του μητρώου του έργου χωρίς πρόσθετη αμοιβή να υποβάλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία, σε τέσσερα (4) αντίγραφα, **μητρώο των μηχανημάτων** που έχει εγκαταστήσει που θα περιλαμβάνει:
- α) Τον τύπο των μηχανημάτων και στοιχεία πινακίδας.
  - β) Πλήρεις και λεπτομερείς οδηγίες χειρισμού και λειτουργίας **και στην ελληνική γλώσσα.**
  - γ) Έτος κατασκευής του μηχανήματος.
  - δ) Οδηγίες περιοδικής συντήρησης με πίνακα ανταλλακτικών του μηχανήματος που απαιτούνται για τη χρονική περίοδο ενός έτους.

Δύο (2) αντίγραφα του μητρώου αυτού καταχωρίζονται στο φάκελο της επίβλεψης ενώ τα άλλα δυο(2) διαβιβάζονται στο αρχείο του κυρίου του έργου.

- 33.5 Ο Ανάδοχος οφείλει επίσης, πριν από την παράδοση των εγκαταστάσεων να ενημερώσει - εκπαιδεύσει το προσωπικό του κυρίου του έργου στη χρήση και το χειρισμό των εγκαταστάσεων. Η ενημέρωση - εκπαίδευση αυτή θα μπορεί να αρχίσει από την περίοδο συναρμολόγησης των εγκαταστάσεων. Μετά την ολοκλήρωση της ενημέρωσης-εκπαίδευσης του προσωπικού της ΥΠΑ σε κάθε επί μέρους εγκατάσταση, θα συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο που θα υπογράφεται από την Επίβλεψη του Έργου και από εκπρόσωπο της ΥΠΑ.
- 33.6 Ο Ανάδοχος θα παραδώσει εις τετραπλούν και στην Ελληνική γλώσσα, μαζί με την Τελική Επιμέτρηση, ένα λεπτομερές και πλήρες **Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης** του έργου. Οι βαθμοί λεπτομέρειας και πληρότητας θα πρέπει να ικανοποιούν την επίβλεψη. Το εγχειρίδιο αυτό θα περιλαμβάνει ενδεικτικά και όχι περιοριστικά τα παρακάτω:
- α) Οδηγίες συντήρησης αναφερόμενες στις χρονικές περιόδους, υλικά, εξοπλισμό, κλπ. για κάθε στοιχείο της κατασκευής.
  - β) Τεύχος οδηγιών για τους ελέγχους που θα πρέπει να γίνονται περιοδικά στο μέλλον.
  - γ) Τεύχος οδηγιών για τη συντήρηση και λειτουργία των διαφόρων εγκαταστάσεων.

Ειδικότερα για το τεύχος οδηγιών συντήρησης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων, τονίζεται ότι στο τέλος κάθε κεφαλαίου των οδηγιών θα δίνεται πλήρης πίνακας των περιλαμβανομένων σ' αυτά μηχανημάτων με όλα τα χαρακτηριστικά τους, τα στοιχεία κατασκευής τους (κατασκευαστής, τύπος, μοντέλο, μέγεθος, αριθμός σειράς κατασκευής, αποδόσεις, προτεινόμενα ανταλλακτικά κλπ.) και θα επισυνάπτονται οι έντυπες οδηγίες εγκατάστασης και συντήρησης των κατασκευαστών).

- 33.7 Κατά το χρόνο της εγγύησης και μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου ο Ανάδοχος οφείλει να επιθεωρεί κατά κανονικά χρονικά διαστήματα τις εγκαταστάσεις, σύμφωνα και με όσα μνημονεύονται στο άρθρο 27 αυτής της Ε.Σ.Υ.
- 33.8 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν επανορθώσει βλάβη ή ζημιά για την οποία ευθύνεται ο ίδιος, μέσα στην προθεσμία που θα του ορισθεί για το σκοπό αυτό, η Διευθύνουσα Υπηρεσία του έργου έχει δικαίωμα να εκτελέσει την επανόρθωση αυτή απ' ευθείας σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου σύμφωνα με το άρθρο 159 παρ.7 του Ν.4412/2016.
- 33.9 Για τη συναρμολόγηση των μηχανημάτων ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να περιοριστεί στον χώρο που θα υποδειχθεί από την επίβλεψη και να πάρει τα κατάλληλα μέτρα για να μην παρεμποδίζεται η κυκλοφορία του εργατοτεχνικού προσωπικού άλλων εργολαβιών.
- 33.10 Για τη θέση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων του έργου σε κατάσταση λειτουργίας απαιτείται η έκδοση των αδειών λειτουργίας από το Υπουργείο Βιομηχανίας, από τη Δ.Ε.Η και λοιπές Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας. Ο Ανάδοχος υποχρεούται στη σύνταξη των εγγράφων και λοιπών σχεδίων που απαιτούνται και την έγκαιρη ενέργεια, ώστε να μην προκύπτει καμιά καθυστέρηση για την έναρξη λειτουργίας των εγκαταστάσεων. Τα αντίστοιχα τέλη για την έκδοση των αδειών αυτών βαρύνουν τον ιδιοκτήτη του έργου.

ΑΡΘΡΟ 34ο: ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Η ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥΣ

Ο ανάδοχος υποχρεώνεται να μην παρακωλύσει την εκτέλεση εργασιών από άλλους εργολήπτες χρησιμοποιούμενους από τον κύριο του έργου σε εργασίες μη περιλαμβανόμενες στη σύμβασή του και να διευκολύνει την εκτέλεση με τα απ' αυτόν χρησιμοποιούμενα μέσα (ικριώματα κλπ) ρυθμίζοντας έτσι τη σειρά εκτέλεσης των εργασιών, ώστε κανένα εμπόδιο να μην παρεμβάλλεται απ' αυτόν στις εκτελούμενες, από τον κύριο του έργου ή από άλλους αναδόχους, εργασίες.

ΑΡΘΡΟ 35ο: ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΩΝ Ή ΗΜΙΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- 35.1 Όλα τα υλικά κλπ. που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι της καλύτερης ποιότητας της αγοράς, χωρίς βλάβες ή ελαττώματα. Τα υλικά θα πρέπει να είναι κατά προτίμηση από τη βιομηχανία χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σύμφωνα με τις προδιαγραφές που μνημονεύονται στην εγκεκριμένη μελέτη και στα τεύχη Δημοπράτησης.
Όλα τα υλικά που θα εγκατασταθούν στο έργο θα είναι σύμφωνα με την οδηγία 89/106/ΕΟΚ και το Π.Δ. 334/94 (ΦΕΚ Α. 176/25.10.94) τα οποία επιβάλλουν την έγκριση ποιότητας CE σε όλα τα προϊόντα που εγκαθίστανται σε Δημόσια Έργα.
- 35.2 Επίσης όλα τα υλικά για την εκτέλεση των έργων θα είναι απολύτως σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές των Υπουργείων ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., Εμπορίου και Βιομηχανίας-Ενέργειας και Τεχνολογίας (ΥΒΕΤ), του ΕΛΟΤ, καθώς επίσης και με τα συμβατικά δεδομένα της εργολαβίας, αρίστης ποιότητας και της απολύτου εγκρίσεως του αρμοδίου οργάνου της Επίβλεψης σχετικά με την προέλευση, τις διαστάσεις, την αντοχή, την ποιότητα, την εμφάνιση, την ανταπόκριση στις προδιαγραφές κλπ.
- 35.3 Σε περίπτωση που ο Εργοδότης παραδώσει στον Ανάδοχο υλικά απαιτούμενα για την εκτέλεση των έργων, ο Ανάδοχος δεν δικαιούται κανένα ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος αυτού επί της αξίας τους, ούτε αποζημίωση για δαπάνες αποθήκευσης και φύλαξης των υλικών αυτών.
- 35.4 Ο Ανάδοχος δεν φέρει καμία ευθύνη για την κακή ποιότητα ή ακαταλληλότητα των υλικών που παραδίδονται σε αυτόν από τον Εργοδότη εφόσον, έγκαιρα, το αναφέρει εγγράφως.
- 35.5 Τα παραπάνω υλικά παραδίδονται από τον Εργοδότη στον Ανάδοχο με πρωτόκολλο, μετά δε την παραλαβή τους από τον Ανάδοχο, αυτός φέρει ακέραια την ευθύνη για κάθε βλάβη, ζημία ή απώλεια που τυχόν θα συμβεί στα υλικά αυτά.
- 35.6 Πριν από κάθε παραγγελία το υλικό, μηχάνημα ή συσκευή θα εγκρίνεται από την Υπηρεσία ως εξής:
Αν πρόκειται για υλικό "σειράς" βιομηχανικής παραγωγής θα προσκομίζονται στην Υπηρεσία προσπέκτους και προδιαγραφές του εργοστασίου παραγωγής καθώς και δείγματα (εάν δεν πρόκειται για ογκώδες μηχάνημα). Αν πρόκειται για υλικό αυτοσχέδιο που πρόκειται να παραχθεί ειδικά για το εν λόγω έργο θα προσκομίζονται στην Υπηρεσία δείγματα, σχέδια ή μοντέλα. Τα παραπάνω δείγματα κλπ. που θα εγκρίνονται από την Υπηρεσία θα φυλάσσονται από αυτήν μέχρι την παραλαβή του έργου, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση του εργολάβου λόγω εκλογής.
Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να απορρίψει κατά την κρίση της κάθε υλικό μηχάνημα ή συσκευή που δεν θα είναι σύμφωνη με τα δείγματα ή τις προδιαγραφές ως ανωτέρω.
Όλα τα μηχανήματα και συσκευές πρέπει να συνοδεύονται από πιστοποιητικό ελέγχου

του κατασκευαστή, η δε επίβλεψη θα μπορεί να παραπέμπει αυτά για εργαστηριακό έλεγχο με μέριμνα και δαπάνες του αναδόχου.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται πριν από την παραγγελία των υλικών, μηχανημάτων, συσκευών κλπ. να υποβάλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία πλήρη κατάλογο των προς παραγγελία υλικών για έγκριση γνωστοποιώντας συγχρόνως και την ημερομηνία παραγγελίας των ανωτέρω υλικών.

Η έγκριση των ειδών αυτών από την Υπηρεσία, δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από τις ευθύνες του και την υποχρέωσή του να είναι τα είδη που θα εγκαταστήσει και που θα αποδείξει, κατά τις δοκιμές και παραλαβές των εγκαταστάσεων, σύμφωνα με την ΤΣΥ, τις Εγκεκριμένες Τεχνικές Προδιαγραφές και τα λοιπά Τεύχη Δημοπράτησης.

Οποιαδήποτε καθυστέρηση προκύψει από τυχόν εσφαλμένη εκλογή ειδών από τον Ανάδοχο, απόρριψή τους από την Υπηρεσία και επανυποβολή με νέα στοιχεία δεν θα αποτελεί λόγο για τον Ανάδοχο να ζητήσει παράταση της συμβατικής προθεσμίας περαίωσης του Έργου ή οποιαδήποτε αποζημίωση

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εξασφαλίσει ελεύθερη είσοδο και δυνατότητα παρακολούθησης και ελέγχου της Υπηρεσίας στα εργοστάσια ή εργοτάξια παραγωγής των υλικών.

Ειδικότερα για την παραλαβή και έλεγχο της ποιότητας των υλικών που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του έργου ή ενσωματώνονται σ' αυτό, καθώς και για τον χαρακτηρισμό εδαφών ισχύουν όσα προβλέπονται στο άρθρο 151 παρ. 4 και στο άρθρο 159 παρ.1 του Ν.4412/2016 .

- 35.7 Η Επίβλεψη έχει δικαίωμα να διατάξει τον Ανάδοχο να απομακρύνει από το εργοτάξιο, το πολύ σε 5 ημέρες, κάθε υλικό ή εξάρτημα που δεν ανταποκρίνεται στους όρους της σύμβασης. Εάν ο Ανάδοχος δεν συμμορφώνεται, η Επίβλεψη μπορεί να πραγματοποιεί τις απομακρύνσεις με δικά της μέσα και να χρεώνει αντίστοιχα τον Ανάδοχο.
- 35.8 Ο Ανάδοχος οφείλει να προσκομίζει τα αντίστοιχα πιστοποιητικά ελέγχου απόδοσης για κάθε υλικό ή μηχανήμα. Εάν τυχόν δεν προσκομίζονται μετά την έγγραφη ενημέρωση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, θα μπορεί η Διευθύνουσα Υπηρεσία να μην πιστοποιεί για πληρωμή τα αντίστοιχα είδη, μέχρι την άφιξη των σχετικών πιστοποιητικών.
- 35.9 Με την προσκόμιση των υλικών - εξαρτημάτων - μηχανημάτων στο Εργοτάξιο, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίζει και την έγγραφη εγγύηση του κατασκευαστή, ή του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου του στην Ελλάδα, καθώς και τα σχετικά PROSPECTUS και στην ελληνική γλώσσα. Η εγγύηση αυτή θα καλύπτει καλή απόδοση και διαθεσιμότητα ανταλλακτικών για τις περιπτώσεις κακής λειτουργίας ή θέσεως εκτός λειτουργίας, τα οποία δεν μπορούν να αποδοθούν σε λάθος χειρισμούς ή έλλειψη συντήρησης από πλευράς Εργοδότη (σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης). Η άρση της βλάβης θα επιτυγχάνεται με αντικατάσταση υλικών, μέσα στο χρόνο εγγύησης του έργου, με καινούργια του αυτού ακριβώς τύπου.
- 35.10 Σε περίπτωση που παραδοθούν για χρήση στον Αερολιμένα τμήματα του έργου ή και ολόκληρο το έργο πριν από την προσωρινή παραλαβή, ο Ανάδοχος θα παραδώσει, κατά την διοικητική παραλαβή για χρήση, εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης των διαφόρων μηχανημάτων και εγκαταστάσεων που παραδίδονται για χρήση, σύμφωνα και με όσα ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου. Ο χρόνος λειτουργίας και συντήρησης του έργου από τη λήξη των εγγυήσεων των κατασκευαστών ή εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων των διαφόρων μηχανημάτων, εγκαταστάσεων κλπ. μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου καλύπτεται από τον ανάδοχο για τις βλάβες, φθορές κλπ. που δεν οφείλονται σε λειτουργία ή κακή συντήρηση των εγκαταστάσεων. Γι' αυτό ο Ανάδοχος πρέπει ιδιαίτερα να έχει υπόψη του τα εξής :

Για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την προσκόμιση στο εργοτάξιο και εγκατάσταση των διαφόρων μηχανημάτων, συσκευών κλπ. μέχρι και τη διοικητική παράδοση για χρήση στον Αερολιμένα, ο Ανάδοχος βαρύνεται με όλα τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης των διαφόρων εγκαταστάσεων.

Από τη στιγμή που το έργο δοθεί για χρήση, όλα τα αναλώσιμα υλικά λειτουργίας και συντήρησης αφορούν το χρήστη.

Καθ' όλο το χρονικό διάστημα από την παράδοση του έργου σε χρήση μέχρι και την οριστική παραλαβή του, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος με εξειδικευμένο προς τούτο προσωπικό, να επιθεωρεί, επιβλέπει και ελέγχει σε τακτά χρονικά διαστήματα την καλή λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων από πλευράς του χρήστη και να ενημερώνει εγγράφως αμέσως τη Διευθύνουσα Υπηρεσία όταν διαπιστώνει ολιγωρία του χρήστη επί των ανωτέρω. Είναι αυτονόητο ότι ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται της ευθύνης των εγκαταστάσεων για βλάβες ή φθορές που δεν οφείλονται στη χρήση αυτών από το χρήστη.

35.11 Μετά την οριστική παραλαβή του έργου, εγγυήσεις μηχανημάτων- συσκευών - εγκαταστάσεων κλπ. που διαρκούν περισσότερο, παραδίδονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία στον Αερολιμένα.

35.12 Όπου στα τεύχη και λοιπά στοιχεία δημοπράτησης και γενικά όπου στους συμβατικούς όρους αναφέρονται προϊόντα συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερες μέθοδοι, οι αναφορές αυτές χρησιμοποιούνται προκειμένου να γίνουν περιγραφές του αντικειμένου της Σύμβασης μέσω τεχνικών προδιαγραφών και περιγραφών που να είναι αρκούντως ακριβείς και κατανοητές. Για το λόγο αυτό όπου αναφέρονται οι λέξεις «τύπου» ή μνημονεύονται υλικά κλπ. συγκεκριμένης ονομασίας και προέλευσης, νοείται ότι συμπληρώνονται με τη φράση «ή ισοδυνάμου».

ΑΡΘΡΟ 36ο:ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

36.1 Ο ανάδοχος θα εξοπλίσει τα συνεργεία των εγκαταστάσεων με πλήρεις σειρές συγχρόνων ηλεκτρικών εργαλείων για την εκτέλεση των εργασιών. Αυτά θα είναι σε πολύ καλή κατάσταση και τύπου εγκεκριμένου από το Υπουργείο Βιομηχανίας.

36.2 Όλες οι προσωρινές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις κίνησης και φωτισμού του αναδόχου συμπεριλαμβανομένων πινάκων, υποπινάκων, καλωδίων, μετασχηματιστών κλπ. οποιασδήποτε τάσης, θα πληρούν τους ισχύοντες κρατικούς κανονισμούς, με αποκλειστική ευθύνη του ιδίου του αναδόχου για τη σωστή και ασφαλή λειτουργία τους.

36.3 Ο ανάδοχος θα εγκαταστήσει κοντά σε κάθε μηχάνημα, συσκευή ή όργανο ενδεικτική πινακίδα οδηγιών λειτουργίας και συντήρησης που να αναγράφει την ονομασία του, τους απαιτούμενους χειρισμούς για τη λειτουργία και τις εργασίες συντήρησης, τη συχνότητά τους και τα προτεινόμενα υλικά συντήρησης κλπ.

ΑΡΘΡΟ 37ο:

ΑΡΤΙΟΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

37.1 Ο καθορισμός από τα σχέδια της μελέτης και τις οδηγίες της τεχνικής περιγραφής και των τεχνικών προδιαγραφών των επί μέρους στοιχείων για την εκτέλεση των εργασιών (τρόπος εκτέλεσης κατασκευών, επί μέρους διαστάσεις κλπ.) δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την υποχρέωση να πάρει κάθε μέτρο για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση

των διαφόρων ειδών κατασκευών που συνθέτουν κάθε επιφάνεια ή χώρο ή λειτουργία ή εγκατάσταση του έργου.

- 37.2 Για την εφαρμογή των παραπάνω όρων διευκρινίζεται ότι, έστω και εάν δεν ορίζεται κάτι από τα σχέδια λεπτομερειών ή από τα άλλα στοιχεία της εργολαβίας ή τέλος από τις οδηγίες ή διαταγές της Υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του έργου πρέπει να είναι άρτιο.
Το αυτό ισχύει όσον αφορά και την αρτιότητα και τη λειτουργικότητα των διαφόρων Η/Μ εγκαταστάσεων.
- 37.3 Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κάποια παράλειψη ή ελάττωμα της κατασκευής, ο ανάδοχος υποχρεούται στη συμπλήρωση ή επανόρθωση στο χρόνο που θα ορίζει η Υπηρεσία, αλλιώς η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να εκτελέσει αυτό σε βάρος και για λογαριασμό του άνευ ετέρου και με τιμή που θα ζητήσει ο νέος κατασκευαστής.

ΑΡΘΡΟ 38ο:

ΧΡΗΣΗ ΥΛΙΚΩΝ, ΜΕΘΟΔΩΝ Κ.ΛΠ. ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

- 38.1 Σε περίπτωση που κάποια υλικά, μηχανήματα ή τρόποι εργασίας, από τα απαιτούμενα για το έργο, καλύπτονται από διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα έξοδα απόκτησης του δικαιώματος για τη χρησιμοποίηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας βαρύνουν τον Ανάδοχο.
- 38.2 Επίσης, ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για οποιαδήποτε παράτυπη ή παράνομη χρησιμοποίηση υλικών, ή μεθόδων, ή μελετών, ή μηχανημάτων κλπ., που καλύπτονται από διπλώματα ευρεσιτεχνίας.
- 38.3 Αν ο Ανάδοχος παραλείψει σκόπιμα ή αθέλητα να αποκτήσει με ορθό και νόμιμο τρόπο τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, η παράλειψη αυτή θεωρείται αντισυμβατική συμπεριφορά και επισύρει τις ακόλουθες κυρώσεις:
- α. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία δικαιούται, με μονομερή ενέργεια του, να του παρακρατήσει από τον πρώτο επόμενο λογαριασμό, ή να εκπέσει από τις εγγυήσεις για καλή εκτέλεση, το ποσό που αντιστοιχεί στα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, ή το ποσό στο οποίο τυχόν θα καταδικαστεί, ή συγκαταδικασθεί από τον κάτοχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Τούτο ισχύει έστω και αν η σχετική δίκη δεν έχει τελεσιδικήσει.
- β. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση για ηθική βλάβη.
Ο όρος (α) έχει ισχύ, αν η προβλεπόμενη στο άρθρο 30 της παρούσας Ε.Σ.Υ ασφάλιση δεν καλύπτει και την περίπτωση αυτή.

ΑΡΘΡΟ 39ο:ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΓΕΙΤΟΝΙΚΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΩΝ/ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- 39.1 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση, με μέριμνα και δαπάνη του να παίρνει όλες τις προφυλάξεις και αναγκαία μέτρα, και σε ειδικές περιπτώσεις να προφυλάσσει κατάλληλα τις γειτονικές ιδιοκτησίες, προκειμένου να αποφευχθούν οποιοσδήποτε σημαντικές οχλήσεις σ' αυτές. Οι απαιτήσεις εξασφάλισης των γειτονικών ιδιοκτησιών ισχύουν και για τις γειτονικές εγκαταστάσεις Ο.Κ.Ω που τυχόν ευρίσκονται μέσα στους χώρους εργοταξίου του αναδόχου.

Για τη διασφάλιση των παραπάνω ο ανάδοχος θα ασφαλίσει (βλέπε και άρθρο 30 αυτής της Ε.Σ.Υ.) τον εαυτόν του και τις υπηρεσίες Διοίκησης του έργου έναντι οποιασδήποτε οικονομικής απαίτησης των ιδιοκτητών των παρακειμένων ιδιοκτησιών ή ενοίκων τους, ή / και Ο.Κ.Ω.

- 39.2 Η πιο πάνω υποχρέωση του Αναδόχου εκτείνεται σ' όλες τις περιοχές όπου εκτελούνται εργασίες, όπως λ.χ. άκρα έργου, εργοτάξιο, λατομεία, δάνειο θάλαμοι, χώροι απόθεσης, δρόμοι που χρησιμοποιούνται κλπ.
- 39.3 Οι όροι της παραγρ. 22.15 της παρούσας Ε.Σ.Υ. ισχύουν και για τις περιπτώσεις των παραγράφων 39.1 και 39.2 αυτού του άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 40ο: ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

- 40.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης να κατασκευάσει εργοταξιακή περίφραξη ασφαλείας ή ό,τι απαιτείται για την ασφάλεια των εργαζομένων και του έργου σύμφωνα με τις οδηγίες της επίβλεψης. Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον Ανάδοχο.

ΑΡΘΡΟ 41ο: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ – ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

- 41.1 Η Υ.Π.Α. επικειμένης της παράδοσης του έργου σε χρήση, υποχρεούται να γνωστοποιήσει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία το προσωπικό που πρόκειται να εκπαιδευθεί (ονοματεπώνυμο/ ειδικότητα) για τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων, μετά την εκπαίδευση του οποίου θα καταστεί δυνατή η παράδοση του έργου για χρήση.
- 41.2 Ο Ανάδοχος οφείλει να εκπαιδεύσει το προσωπικό της ΥΠΑ στη χρήση και το χειρισμό των εγκαταστάσεων του έργου.
- 41.3 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να λειτουργήσει δοκιμαστικά τουλάχιστον για ένα μήνα τις εγκαταστάσεις με δικό του προσωπικό πριν την διοικητική παραλαβή για χρήση.
- 41.4 Τυχόν ανωμαλίες ή βλάβες της εγκατάστασης που προέρχονται από αμέλεια του Αναδόχου σχετικά με την παραπάνω εκπαίδευση ή από ελλιπή εκπαίδευση, βαρύνουν τον Ανάδοχο.

ΑΡΘΡΟ 42ο: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ - ΑΛΛΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

42.1 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ

- 42.1.1 Ο Ανάδοχος δεν υποχρεούται να συγκροτήσει, εγκαταστήσει και λειτουργήσει επί τόπου των έργων εργαστήριο.

42.2 ΑΛΛΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

- 42.2.1 Ο Ανάδοχος θα γνωρίσει στην Υπηρεσία τα εργαστήρια που θα χρησιμοποιήσει. Η διαδικασία επιλογής τους θα γίνει σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στις επόμενες παραγράφους.
- 42.2.2 Ο Ανάδοχος, μετά την υπογραφή της σύμβασης, θα προτείνει τρία (3) τουλάχιστον αναγνωρισμένα εργαστήρια ημεδαπής ή αλλοδαπής, για κάθε κατηγορία δοκιμών/ερευνών. Για τις δοκιμές/έρευνες σκυροδεμάτων, ασφαλτικών, ο αριθμός των προτεινομένων από τον Ανάδοχο εργαστηρίων μπορεί να περιορισθεί σε δύο (2). Η

Υπηρεσία δικαιούται, κατά την κρίση της, να επιλέξει **ένα** από τα παραπάνω προτεινόμενα εργαστήρια, με δυνατότητα διαφοροποίησης του εργαστηρίου δοκιμών/ερευνών σκυροδεμάτων, ασφαλικών από το εργαστήριο γεωτεχνικών και λοιπών ερευνών και δοκιμών.

42.2.3 Σχετικά με τα αναγνωρισμένα από το ΚΕΔΕ Εργαστήρια, γίνεται αναφορά στους πρόσφατους πίνακες της Διεύθυνσης Δ14 (ΚΕΔΕ) της ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΗΣ ΓΓΥ/Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, στους οποίους φαίνεται η λίστα των εργαστηρίων στα οποία έχει δοθεί άδεια για συγκεκριμένες δοκιμές και η ημερομηνία λήξης της αδειάς αυτών.

42.2.4 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διευκολύνει τον έλεγχο της Υπηρεσίας σε όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των δοκιμών.

42.2.5. Τα αποτελέσματα των δοκιμών που εκτελούνται στα εργαστήρια θα υποβάλλονται στην Υπηρεσία σε εύλογο χρόνο.

42.3 ΠΛΗΘΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ

Ο αριθμός των ελέγχων που θα γίνουν θα είναι υποχρεωτικά τουλάχιστον ίσος σε είδος και αριθμό με τους προβλεπόμενους από τις ισχύουσες ΕΤΕΠ, τα λοιπά άρθρα της ΕΣΥ και των λοιπών τευχών Δημοπράτησης και τους κανονισμούς, κλπ. στους οποίους αυτά παραπέμπουν.

42.4 ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι δαπάνες για την κατασκευή, συντήρηση, εξοπλισμό και λειτουργία, καθώς και για την τελική απομάκρυνση του εργοταξιακού εργαστηρίου θα βαρύνουν τον Ανάδοχο και περιλαμβάνονται ανηγμένα στις προσφερόμενες τιμές μονάδας του Τιμολογίου Προσφοράς του.

ΑΡΘΡΟ 43ο:

ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΙ

43.1 Γενικά

43.1.1 Στις παρακάτω παραγράφους η αναφορά σε υπεργολάβους γίνεται για υπεργολάβους, των οποίων η ανάγκη συνεργασίας θα προκύψει κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων, προκειμένου να εξασφαλισθεί η επιτάχυνση της εκτέλεσης ορισμένων εργασιών.

43.1.2 Ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 165 και 166 του Ν.4412/2016 .

1. *«Όταν συνάπτεται σύμβαση μίσθωσης έργου μεταξύ του Αναδόχου δημοσίου έργου και εργοληπτικής επιχείρησης του πρώτου εδαφίου της παραγρ. 1 του άρθρου 165 του Ν.4412/2016 για την κατασκευή μέρους του έργου που έχει αναληφθεί από τον Ανάδοχο (υπεργολαβία), ο υπεργολάβος θεωρείται «εγκεκριμένος» με τις συνέπειες του νόμου αυτού, μετά από έγκριση του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής, όταν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις :*

α. Ο υπεργολάβος έχει τα αντίστοιχα προσόντα για την εκτέλεση του έργου που αναλαμβάνει και ανήκει σε τάξη και κατηγορία έργου, αντίστοιχη με το ποσό της σύμβασης υπεργολαβίας, και

β. Ο Ανάδοχος, πριν από την εγκατάσταση του υπερβολάβου στο έργο, έχει γνωστοποιήσει στον κύριο του έργου ή στον φορέα κατασκευής τη σύμβαση υπερβολαβίας.

Ο Ανάδοχος του έργου πρέπει να διατηρεί ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%) του ποσού της σύμβασής του με τον κύριο του έργου ή τον φορέα κατασκευής, αφού ληφθούν υπόψη όλες οι συμβάσεις υπερβολαβιών που έχουν εγκριθεί.

Ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής μπορούν με απόφασή τους, που εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την ανωτέρω γνωστοποίηση, να μην εγκρίνουν την υπερβολαβία αυτή.

Κατά την υπογραφή της σύμβασης εκτέλεσης ο ανάδοχος οφείλει να προσκομίσει την υπερβολαβική σύμβαση. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να χορηγήσει προθεσμία στον Ανάδοχο και κατ' αίτησή του για την προσκόμιση της υπερβολαβικής σύμβασης με τον αρχικώς προταθέντα υπερβολάβο ή άλλον που διαθέτει τα αναγκαία κατά την κρίση της υπηρεσίας αυτής προσόντα, εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία υποχρεούται να κινήσει τη διαδικασία έκπτωσης του αναδόχου, εφόσον δεν συνάψει εν τέλει την υπερβολαβική σύμβαση.

2. Η έγκριση της υπερβολαβίας έχει τις εξής συνέπειες:

α. Το ποσό της σύμβασης της υπερβολαβίας, όπως αυτό προκύπτει ιδίως από τα τιμολόγια που εκδίδονται από τον υπερβολάβο προς τον Ανάδοχο, λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της εμπειρίας.

β. Για το ποσό της σύμβασης της υπερβολαβίας ο ανάδοχος δεν δικαιούται πιστοποιητικό εμπειρίας για χρήση στο Μ.Ε.Ε.Π., ενώ τα στελέχη του αναδόχου δικαιούνται πιστοποιητικό εμπειρίας, το οποίο για την εξέλιξη στο ΜΕΚ ανάγεται στο μισό του χρόνου επίβλεψης.

43.1.3

1. Για την αναγνώριση υπερβολάβου ως εγκεκριμένου, με τις συνέπειες της παρ. 2 του άρθρου 165, υποβάλλεται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία κοινή αίτηση του αναδόχου και του υπερβολάβου μαζί με πρωτότυπο συμφωνητικό και φάκελο δικαιολογητικών, σύμφωνα με την παρ. 2. Στο συμφωνητικό της υπερβολαβίας πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα οι εργασίες ή το μέρος του έργου που αναλαμβάνει ο υπερβολάβος, καθώς και η αξία της σύμβασης υπερβολαβίας.

2. Ο φάκελος των δικαιολογητικών που συνοδεύει την αίτηση της παραγράφου 1 περιέχει ιδίως τα εξής:

α) Τα νομιμοποιητικά έγγραφα που τεκμηριώνουν τα στοιχεία των συμβαλλομένων και την εγκυρότητα των πράξεων, όπως τα ισχύοντα καταστατικά, αποφάσεις διοικητικών συμβουλίων, εξουσιοδοτήσεις κ.λπ..

β) Σαφή αναφορά των στοιχείων του υπερβολάβου, από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει τις ιδιότητες που απαιτούνται από τις διατάξεις του άρθρου 165 και ειδικότερα:

αα) Εάν πρόκειται περί ατομικής εργοληπτικής επιχείρησης εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.Ε.Π., το ονοματεπώνυμο, την ισχύουσα επαγγελματική διεύθυνση και τον αριθμό εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. και την τάξη και τις κατηγορίες έργων στις οποίες είναι γραμμένη και τη θεαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. σε απλό αντίγραφο.

ββ) Εάν πρόκειται περί εργοληπτικής επιχείρησης με νομική προσωπικότητα εγγεγραμμένης στο Μ.Ε.Ε.Π., την πλήρη επωνυμία και το διακριτικό τίτλο της εταιρίας, την ισχύουσα διεύθυνση, τον αριθμό εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π. και την τάξη και τις κατηγορίες έργων στις οποίες είναι εγγεγραμμένη, καθώς και το ονοματεπώνυμο, την ισχύουσα διεύθυνση, το επάγγελμα και την ιδιότητα του

φυσικού προσώπου, το οποίο είναι εξουσιοδοτημένο για την υπογραφή του συμφωνητικού της υπεργολαβίας και τα στοιχεία της απόφασης του οργάνου, το οποίο δεσμεύει την εταιρία κατά το καταστατικό της, για την εκτέλεση του έργου σε υπεργολαβία και τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. σε απλό αντίγραφο. γγ) Εάν πρόκειται για εργοληπτική επιχείρηση με έδρα εκτός Ελλάδος, μη εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ., τα στοιχεία των περιπτώσεων αα) και ββ) και αντί των στοιχείων εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ., τα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι πρόκειται περί εργοληπτικής επιχείρησης η οποία μπορεί, σύμφωνα με το δίκαιο της έδρας της, να συμμετέχει σε δημοπρασίες και να αναλαμβάνει την εκτέλεση δημόσιων έργων, της τάξης και της κατηγορίας του συγκεκριμένου έργου το οποίο αναφέρεται στο συμφωνητικό υπεργολαβίας.

γ) Πιστοποιητικά από τα οποία να αποδεικνύεται ότι ο υπεργολάβος δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση, αναγκαστική διαχείριση ή προκειμένου για επιχείρηση με έδρα εκτός Ελλάδας, σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη από τη νομοθεσία της έδρας της.

δ) Πιστοποιητικά από τα οποία να αποδεικνύεται ότι τα παρακάτω πρόσωπα δεν έχουν καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για αδικήματα τα οποία στερούν το δικαίωμα συμμετοχής σε δημοπρασία, όπως καθορίζονται κάθε φορά στη διακήρυξη δημοπράτησης του συγκεκριμένου έργου. Τα πιστοποιητικά αυτά πρέπει να έχουν εκδοθεί από την αρμόδια εισαγγελική αρχή ή την αντίστοιχη δημόσια αρχή (επί επιχειρήσεων με έδρα εκτός Ελλάδας, μη εγγεγραμμένων στο Μ.Ε.ΕΠ.) και αφορούν στα εξής φυσικά πρόσωπα: αα) επί ατομικής επιχείρησης, στο πρόσωπο που ανήκει αυτή, ββ) επί προσωπικής εταιρίας, στους διαχειριστές, γγ) επί Ε.Π.Ε. στους διαχειριστές, δδ) επί Α.Ε. στον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

ε) Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του υπεργολάβου ότι δεν του επιβλήθηκε για πειθαρχικό παράπτωμα ποινή η οποία του στερεί το δικαίωμα συμμετοχής σε δημοπρασία.

στ) Βεβαιώσεις των αρμόδιων οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης (βεβαιώσεις ασφαλιστικής ενημερότητας), από τις οποίες να αποδεικνύεται ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία ή με τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος.

ζ) Βεβαιώσεις των αρμόδιων φορολογικών αρχών (βεβαιώσεις φορολογικής ενημερότητας), από τις οποίες να αποδεικνύεται ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του τις σχετικές με την πληρωμή των φόρων, σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία ή με τη νομοθεσία της χώρας που είναι εγκατεστημένος.

3. Εργοληπτικές επιχειρήσεις κάτοχοι «ενημερότητας πτυχίου» σε ισχύ δεν προσκομίζουν όσα από τα ανωτέρω δικαιολογητικά προσκομίστηκαν για την έκδοση της ενημερότητας πτυχίου.
4. Η απόφαση έγκρισης ή μη της σύναψης της σύμβασης της προηγούμενης παραγράφου λαμβάνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα στην αποκλειστική προθεσμία των δεκαπέντε (15) ημερών που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 165. Αν κατά την εξέταση της αίτησης διαπιστωθούν ελλείψεις, μπορεί να προσκληθεί ο ανάδοχος για τη συμπλήρωσή τους. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να ανασταλεί η ανωτέρω προθεσμία, μέχρι τη συμπλήρωση των ελλείψεων και την υποβολή των δικαιολογητικών που λείπουν. Μέχρι την έγκριση ή μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας αυτής δεν επιτρέπεται η σύμπραξη του υπεργολάβου στην κατασκευή του έργου.

5. Η διευθύνουσα υπηρεσία, με ειδική αιτιολόγηση, μπορεί να μην εγκρίνει τη σύσταση της υπεργολαβίας, οι δε λόγοι μη έγκρισης μπορούν να βασίζονται μόνο σε τεκμηριωμένα στοιχεία προερχόμενα κυρίως από την υπηρεσία του μητρώου των εργοληπτικών επιχειρήσεων, σχετικά με την ικανότητα και αξιοπιστία των εργοληπτικών επιχειρήσεων, για την καλή και έγκαιρη κατασκευή του έργου που συμφωνήθηκε ως αντικείμενο της υπεργολαβίας. Η απόφαση αυτή της διευθύνουσας υπηρεσίας, περί μη έγκρισης της σύστασης της υπεργολαβίας, εκδίδεται μόνο μέσα στην αποκλειστική προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 165 και κοινοποιείται αμέσως στον ανάδοχο και τον υπεργολάβο, κατά τις διατάξεις του άρθρου 143, καθώς και στην προϊσταμένη αρχή, μαζί με απλό αντίγραφο του υποβληθέντος συμφωνητικού σύστασης της υπεργολαβίας. Εάν η έγκριση του υπεργολάβου γίνει αυτοδικαίως λόγω παρέλευσης της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 165, η Διευθύνουσα Υπηρεσία οφείλει, εντός δέκα (10) ημερών από τότε που θα το ζητήσει εγγράφως ο ανάδοχος, να εκδώσει σχετική βεβαίωση για την ανάληψη του έργου από τον υπεργολάβο, προς χρήση ενώπιον των αρμόδιων φορολογικών, ελεγκτικών ή άλλων αρχών, χορηγώντας του και επικυρωμένο αντίγραφο του υποβληθέντος συμφωνητικού μίσθωσης έργου.

Ελληνικό ΜΑΡΤΙΟΣ 2020

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ	ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ	ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ Η Π /Δ7/Γ κ.α.α.	Η Π/ΔΤΥ
Ε.ΤΣΑΝΤΙΛΗ	Γ. ΨΕΥΔΟΣ	Γ.ΨΕΥΔΟΣ	Δ.ΤΣΟΥΚΑ